NURHAK'TAN KIZILDERE'YE **12 MART** EYLEMCİLERİ ANLATIYOR

8. sayfada

...Elrom direndi, Oktay tabancasının kabzasını başına indirdi...

...ve Elrom kaçırılıyor

ELSA ELROM:

"Tek varlığım kocamı serbest bırakın"

Silâhlı kişiler tarafından kaçırılan İsrail Baş konsolosu Efraim Elrom'un eşi Elsa Elrom saj yayınlıyarak kaçıranlardan eşini «insanlık serbest bırakmalarını istemiştir.

Elsa Elrom'un mesajı aynen şöyledir:

«Yegâne oğlumu feci uçak kazâsında kayb bağrı yanık bir anne olarak siz gençlere hit yorum.

Hayatta tek kalan varlığım kocamdı yatımın hiçbir mânâsı kalmayacaktır.

Aydınlık

Kuruluş yılı: 1921
Kurucusu: ŞEFİK HÜSNÜ

BÜTÜN ÜLKELERİN İŞÇİLERİ VE EZİLEN HALKLAR, BİRLEŞİN!

CUMARTESİ 15 MART 1980 10 LİRA

Şıvancılar Özgürlük Yolu ve KUK' un ortak bildirisinde Türkiye sömürgeci olarak niteleniyor

"Sömürgeci" ilan ettikleri Türkiye'ye karşı eylem birliği kararı alan üç bölücü grup, bunu bir deklarasyonla açıkladılar. Yukarda yayınlanan deklarasyonun kapağı

Rusya'nın biraraya getirdiği örgütlerin başına TKP geçiyor

- Diyarbakır toplantısından sonra yayınlanan deklarasyon, Rusya'nın Afganistan'ı işgalini destekliyor
- Deklarasyondaki Türkiye çapında güçbirliği çağrısından sonra Ankara toplantısı gerçekleştirildi

Üç bölücü örgüt Türkiye'ye karşı eylem birliği kararı aldı

ANKARA (ÖZEL)

ÖZGÜRLÜK Yolu, KUK ve Şıvancılar adı verilen gruplar şubat ayı içinde Diyarbakır'da yaptıkları toplantıdan sonra yayınladıkları deklarasyonda "Sömürgeci Türkiye devletine karşı eylem birliği kararı aldıklarını" açıkladılar.

Kamuoyuna bir broşürle açıklanan bu deklarasyonda gruplar ortak mücadele hedeflerini şöyle sıralıyorlar: "Sömürgeciliğe ve onun müttefiki her türden gericiliğe, emperyalizme ve faşizme karşı güç ve eylem birliği yapmaya karar veren siyasetlerimiz, Kürdistan'da özgür ve demokratik bir toplum kurulması için şu ortak hedefler yönünde mücadele ederler: Kürdistan üzerindeki sömürgeci boyunduruğa son vermek, halkımızı özgürlüğe kavuşturmak

Deklarasyonda Doğu Bölgesi çapında gerçekleştiği ifade edilen güç-

(Devamı sa. 7. sü. 8'de)

ŞIVANCILAR

Adını "Şıvan" takma ismini kullanan Dr. Sait Kırmızıtoprak'tan aldı. Dr. Kırmızıtoprak 12 Mart öncesine kadar Türkiye Kürdistan Demokrat Partisi (KDP) içinde çalıştı.

O sıralar, Türkiye KDP'nin sekreterliğini yapan Sait Elçi ile araları açılan Kırmızıtoprak, 1969 yılında TİP'ten ayrılan bazı Doğulu gençlerin oluşturduğu Devrimci Doğu Kültür Ocakları (DDKO) içinde kendisine bir çevre yarattı. O zamandan beri bu gruba Şıvancılar deniliyor.

(Devamı sa. 7. sü. 9'da)

ÖZGÜRLÜK YOLU

1974'ten sonra ortaya çıktı. Doğuda, aydınlar içinde dar bir çevreye sahip Şıvancılarla birlikte en koyu Moskova yanlısı bir grup olarak bilinmekte. İsmini de 15 günde bir çıkardıkları "Özgürlük Yolu" dergisinden almıştır. Şu anda yasaklanan dergilerinde, sürekli olarak, Sovyetlerin ezilen uluslara nasıl özgürlük getirdiğinin propagandasını yapıyorlar. "Kürtlerin kurtuluşunun da ancak 'sosyalist sistem' dedikleri Sovyetler Birliği ve Doğu Avrupa ülkelerinin yardımı ile olacağını" söylüyorlar.

KÜRDİSTAN ULUSAL KURTULUŞÇULARI (KUK)

1975 yılında Irak yenilgisinden sonra, Türkiye KDP içinde yeni bir grup ortaya çıktı. Bu grup, Amerika ile ilişkilerinde işbirliğini savunduğu için Irak KDP'ye şiddetle karşı çıkıyor, buna karşılık, Sovyetler'den yardım almayı savunuyor. Hatta Sovyetlerin devrimin itici gücü olduğunu söylüyor.

KDP'nin 1970 yıllarının başlarında düzenle-

(Devamı sa. 7. sü. 9'da)

AP'li 2 kişiyi öldüren 4 Apocu yakalandı

- Gaziantep'te bir sendikacı öldürüldü
- Dün ayrıca 5 ilde 5 kişi daha öldürüldü
- YSE-İş Kars Şube Başkanı Ankara'da saldırıya uğradı

HABER MERKEZİ

BATMAN'ın Raman Dağı vadisinde 30 Kasım 1979 tarihinde AP'li Raman Aşireti ile giriştikleri silahlı çatışmada 2 kişiyi öldüren Apocu 11 sanıktan 4 kişi yakalandı.

Yakalanan Mehmet Kaptı, Şirin Bayter, Mahmut Bayter ve Yusuf Ayıs adlı sanıkların yanı sıra 7 sanığın da kimliğinin belirlendiği bildirildi. Ö-

(Devamı sa.7. sü.4'te)

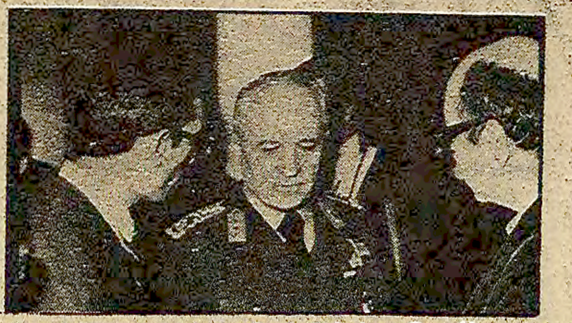
Korutürk dün de yabancı diplomatlara veda etti

ANKARA (ÖZEL)

GÖREV süresi 6 Nisanda sona erecek olan Cumhurbaşkanı Fahri Korutürk dün de Ankara'da bulunan yabancı misyonların başkanlarına veda etti. Dün Çankaya Köşkünde verilen kabul resmine Ankara'daki büyükelçiler ve maslahatgüzarlarla Dışişleri Bakanlığının ileri gelenleri katıldı.

Cumhurbaşkanı Korutürk, pazartesi günü de Senato Başkanı İhsan Sabri Çağlayangil'i ve hemen ardından Millet Meclisi Başkanı Cahit Karakaş'ı ziyaret ederek veda edecek.

Cumhurbaşkanının hükümete ve Genelkurmaya veda ziyaretlerini ise görev süresinin sona ermesinden hemen önce yapacağı belirtiliyor.

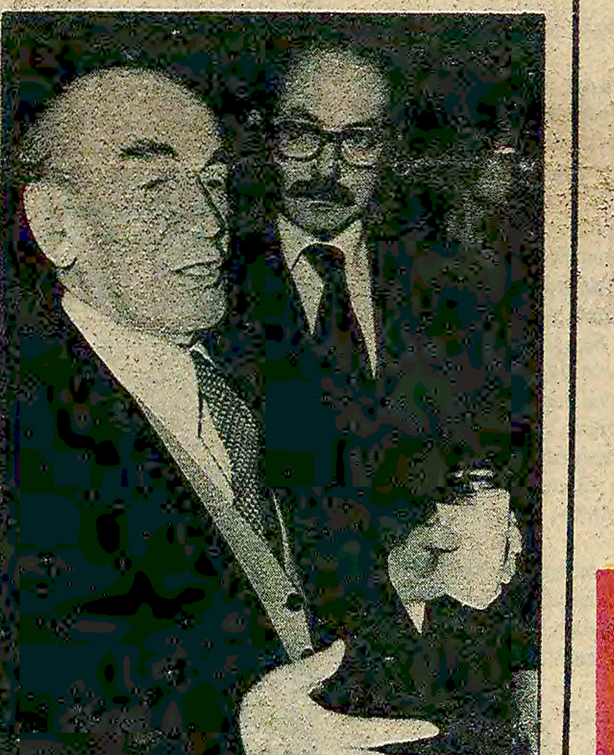
Genel Yönetmenimiz Oral Çalışlar, Genelkurmay Başkanı Orgeneral Kenan Evren ile sohbet ederken

İZLENİMLER
NİMET ARZIK

Çankaya'da yedi yıl

Yedi yıl Çankaya'ya damgasını vurdu Sayın Fahri Korutürk. Kaç kanunun altında imzası var! Kaç vetonun altında imzası var! Gazeteler böyle konulara pek değinmiyor.

(Devamı sa.7, sü.6'da)

Gazetemizin Ankara Temsilcisi Doğan Yurdakul, Cumhurbaşkanı Fahri Korutürk'ün veda resepsiyonunda Korutürk'le görüşürken..

Suudi Arabistan 600 milyon dolar kredi veriyor

Amerikan gazetesi, S.Arabistan'ın yardımını ülkemizde istikrar sağlamayı amaçlayan siyasi bir girişim olarak nitelendirdi

BRÜKSEL
HADİ ULUENGİN
BİLDİRİYOR

FRANSA'da yayınlanan Amerikan International Herald Tribune gazetesinin dünkü sayısında bildirildiğine göre, Suudi Arabistan

(Devamı say. 7 sü. 1'de)

MESS grevlerinin "genel grev" olduğunu iddia etti

"TKP'nin Sesi" metal işçilerinin hak grevini saptırmaya çalışıyor

İŞÇİ SERVİSİ

"TKP'nin Sesi" radyosu 12 Mart günü yayınlanan bir yorumunda, Maden-İş'in pazar günü İstanbul'da yapılan Temsilciler Meclisi toplantısında "genel grev" kararı alın-

(Devamı sa.7, sü.3'te)

Aydınlık İdare: *Molla Fenari Sok. 37/2 Cağaloğlu-İstanbul. Tel: 26 54 37*

Ankara Bürosu: *Meşrutiyet Cad. 32/8 Kızılay-Ankara Tel: 25 38 69*

İzmir Bürosu: *Özgüler İşhanı, 452 Sok. 25/3 Konak-İzmir Tel 13 10 90-25 25 54*

Adana Bürosu: *Atatürk Cad. 113 Sok. Sefer İşhanı No.16 Adana Tel: 103 42*

BAŞYAZI

CHP ve macera

Doğu Perinçek

İSTANBUL'da bazı CHP yöneticilerine hakim olan anlayış şudur: "Binlerce işçi sokağa atılır, ama hükümet de yıkılır."

İstanbul'da bazı CHP yöneticilerine hakim olan anlayış şudur: "Binlerce işçi sokağa atılır, ama hükümet de yıkılır."

Sahte TKP, işçinin sırtından kumara hazırlanmaktadır. Amaçları biliniyor. İyi ama CHP niçin onların arkasındadır? Çünkü umutları hükümeti yıkmak ve bir CHP-MSP hükümeti kurmaktır! İstanbul'da sahte TKP ve maceracı solla içli dışlı olan bazı CHP yöneticileri, DİSK'in genel grevini işte bu mantıkla destekliyorlar.

CHP, DİSK'in başlatacağı bir macerayı el altından destekleyerek hiç şüphesiz binlerce işçiyi sokağa attırabilir. Fakat bu hükümeti yıkmayı ve bir CHP-MSP hükümeti kurmayı başarabilir mi?

Bugün en olmayacak şey, bir CHP-MSP hükü-

(Devamı sa. 7. sü. 9'da)

İstanbul Belediyesinde direniş sona erdi

İSTANBUL

İstanbul Belediyesinde çalışan 11 bin işçinin şubat ayı ücretlerini alamamaları nedeni ile iki gündür sürdürdükleri direniş Maliye Bakanlığınca belediyeye 150 milyon lira gönderilmesi üzerine kaldırıldı ve işçiler işbaşı yaptılar.

İstanbul Belediyesine gönderilen 150 milyon liranın İller Bankasına geldiğini ve çekilerek işçi ücretlerinin ödenmesine başlandığını bildiren Belediye Başkanı Aytekin Kotil, özellikle temizlik hizmetlerine ağırlık verileceğini ve sokaklarda biriken çöplerin toplanacağını söyledi.

Bulut Türkiye'ye geldikten sonra gözaltına alındı

7 yıl hapis yattıktan sonra Türkiye'ye gelir gelmez gözaltına alınan devrimci Faik Bulut(önde bıyıklı)

7 yıl İsrail'de hapis yatan Faik Bulut Türkiye'ye geldi

- **İsrail Mahkemesinin kararında "terörist değildir" diye açıklama bulunmasına rağmen, Türk elçiliği Bulut'un pasaportuna "terörist" diye damga vurmuş**

İSTANBUL(ÖZEL)

İsrail'de yedi yıldır hapiste tutulan Faik Bulut dün Türkiye'ye döndü ve gözaltına alındı.

(Devamı sa.7, sü.2'de)

Kazlıçeşme'de 2 bin deri işçisi direnişe geçti

İSTANBUL (ÖZEL)

BİR buçuk aydır direnişte olan Mensucat Santral Fabrikasının önceki gün güvenlik kuvvetleri tarafından boşaltılması sırasında çevre fabrikalardan 30 kadar işçinin gözaltına alınmasını protesto etmek için 2 bin civarında deri işçisinin başlattığı direniş dün de devam etti.

Perşembe günü sabahı Mensucat Santral Fabrikası çok sayıda asker ve polis tarafından sarılarak,

(Devamı sa.7, sü.10'da)

içten geldiği gibi
NİMET ARZIK

Bir kaç yıl önce Afganistan (1)

O zamanlar Herat kenti var idi. Bu gün yerle bir ettiler. Yıl 1976 mıydı, yetmiş yedi mi? Davut Han iktidardaydı.

İran'dan, Afganistan'a geçecektik. Sınırın ötesinde bizi, camsız çerçevesiz minibüsler bekliyordu. İçinde... tarihten ansıdığımız çekik gözlü yüzlerle, başlarında sarıklar.

İran, Şah'ın zamanında müthiş amerikanizeydi, küstah biçimde. Üniformaları operetvari, kasketleri dimdik, bakışları soğuk, kalıplı kıyafetli görevliler her tarafta, halktan başka her şeyi koruyordu. Bir tek şeyi ya!... Şah'ı!

En ücra otelin koccaman brülöründe, petroller yanıyordu, o da küstah küstah! Çünkü halk zavallıydı. Nahoştu. Onlar "hoşnutsuza" hâlâ "nahoş" derler.

"Hastayım... Nahoşem"... Çetin Altan'ın eski bir yazısında vardı! Ocak ayıydı. Hava buzuldu.

Otobüste, bağdaş kuran Afganlılarla birlikte soğuğu isteksiz, iştahsız yiyorduk. Yerliler alışıktı. Neşelerine bile toz konmuyordu.

Cepleri değişik paralarla dolu bir gence, Türk parası bozdurduk.

Gümrükten geçmiştik. Özüne özgü bir gümrük: Ufacık bir odaydı. Üstüne bir karton asılmıştı "Banka" diye. O karton istenildiğinde terse çevriliyordu. Artık kara borsa mı oluyordu, pazar mı, bilemeyiz!...

Gerçek Doğunun ilk uğrağıydı, tarihin bütün gitgellerine tanık olmuş Herat, İskender'den bu yana! Batıya açılan, geçmişti, Doğuya açılan geçmişti. Hâlâ antikacı dedikleri, küçük mangallı deliklerde, eski Yunan'ı heykelcikleri satılıyordu. Yunan, Hindu, Müslüman etkileri karışmış ve belirli izler bırakmıştı.

Genlerimizde bir yakınlık duyuyorduk Afganlılarla. Biz bu adamları tanıyorduk... Zamanların karanlığından beri!

Nereye vardığımızı bilemiyorduk ama, bir hanın önündeyiz galiba, şu sırada!

Hanın bir yanı aydınlık, bir yanı karanlık, bir yanında masalar var, içerde, bir yanında halılar serilmiş!

Amerikani dedikleri bizler, (bütün turistlere amerikani diyorlar) masalı tarafa yürüdük. Afganlılar halılı tarafa ayak basıp bağdaş kurdular!..

Biz Türkler, az sonra kalkıp onlara katıldık

– Müslüman mısınız? diye sordular.

– Evet.

– Öyleyse şehadet getirin!

– Neredensiniz?

– İstanbul'dan..

– Ah İstanbul.

Onlar için yaldızlı efsaneydi İstanbul.

Artık yakınlarıydık; Amerikani değildik.

Gönül adamlarıydı. Şakacıydılar. Yaşama dayanmak için, her biri bir Nasreddin Hoca kesilmeye zorunlu kalmıştı. Bu dağlık bölgede, koşullar çok çetindir, Orta Asya çetinliğiyle!

Afgan halkının ilk niteliği dayanıklılıktır, ikincisi, mizah!

Ve Herat

Bizim Hakkari'nin bile Batılılaşmış bir yanı vardır. Burası tam Doğuydu, yalansız ve sarp doğasıyla, acımasız soğuğuyla, yoksulluk birikimiyle, sıcaklığıyla. Burası tam Doğuydu.

Hotellerde, İran'daki küstah brülörler yoktu. Otel yönetiminden odun alıyordunuz ve teneke sobanızda yakıyordunuz odanızda.

Beraberinizde getirdiğiniz tek valiz bile zenginlikti. Bütün Afgan kentlerinde yabancıların gece dokuzdan sonra sokağa çıkmaları yasaktı. Koruma önlemidir. Sevmezler yabancıları. Neden sevsinler. Kazıktan başka ne yemişler yabancılardan?... Ne yemişler? O insancıl Kiplingi bile okuyan, nice şoven olduğunu görür öykülerinde!...

Otelde, Herat'ta, söyleşi koyulaşıyor. Sesler yükseliyor. Birden kıyamet öncüsünün nalları gibi bir nal tıkırtısı yaklaşıyor: Taka tak taka tak taka tak!...

Bir ses:

– Sus arkadaş diye yükseliyor.

Çapraz fişeklikli Afgan bekçisi, geceyi yozlaştırmamamızı söylüyor, Türkçe:

– Sus arkadaş!...

Bu ses, yıllar sonra beyinlerimizde yankılaşacak. Öyle sıcaktı, öyle geceyle birleşmişti ki!...

Evet... Susun bütün dünyanın gevezeleri!... Vaadçıları, iddialıları!... Konuşuyorsunuz da ne oluyor!...

Kuzeyinden Mezarı Şerife yol gider Herat'ın. Güneyinden de Kandahar'a...

Sonra Kandahar, Kabil gelir, yol boyuncu yükselen kaleleriyle!...

* * *

Herat şimdi yerle bir. O zaman vardı.

Halk yoksul. Zenginleri, yüksek duvarların ardında oturuyorlar, o da bazı muayyen yerlerde.

Sarık ve bir tür harmaniye... Sokaktaki erkek kalabalığının arasında bir iki blujinli varsa, bu otel personeli veya Amerikani yani turist!...

Sarıklar değişik. Ordan gelen adam, has ipek beyaz temiz sarıklı: Tüccarmış. Simgesi o sarık!..

Kabilelerin bile sarığı sarmalama tarzları başka başka. Türkmen tipleri görüyorsunuz... İskender'den kalma bir Yunan azınlığı da varmış!...

Bu eski ticaret merkezinde, kadınlar Çadır'lu, tepeden tırnağa dek...

Çarşısı unutulmayacak bir çarşı... Küçük küçük deliklerde adamlar oturuyorlar, mangal önlerinde. Nefis canlı renkte halılar satılıyor, halıcılarda.

Kasaplar açık havada sanatlarını sürdürüyorlar. İskender'den beri geçit yolu: Herat, yerle bir oldun demek!... Yunan'ın, Endu'nun, İslam'ın karıştığı Herat!...

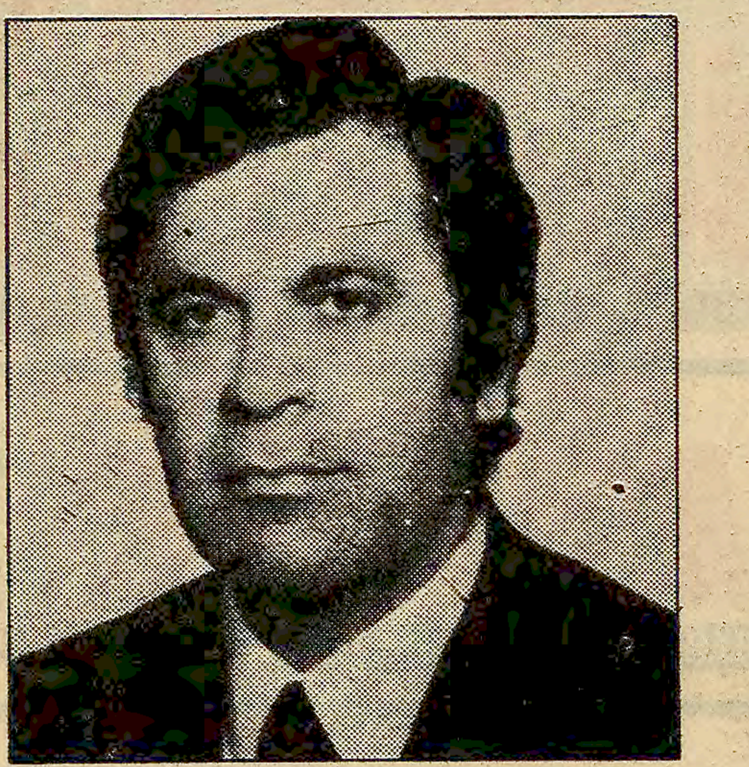

KONU: PARLAMENTONUN GELECEĞİ

GÜNÜN KONUĞU

Metin Tüzün
CHP Millet Meclisi Grup Başkanvekili ve İstanbul Milletvekili
Konuşan: Feyza Zileli

"Solcu geçinenler 12 Mart'a alkış tuttular ama çok geçmedi bir hafta on gün sonra balyoz kendi başlarına indi"

"Türkiye'nin sorunlarının çözümü demokrasiden geçer"

● "Güney Amerika modeli denilirken, mutlaka ordu müdahalesi şeklinde anlamamak gerekir"

— Bazı çevreler, Türkiye'nin içinde bulunduğu ekonomik kriz, anarşi ve dış tehdit karşısında Parlamentonun bir çözüm getiremeyeceğini savunuyor. Bu konuda sizin düşüncenizi öğrenebilir miyiz?

— Türkiye'de Parlamento ciddiye alınmalı. Siyaset ciddiye alınmalı. Siyaset adamları ya da bazı siyasi kadrolar, Parlamentoyu ciddiye almayınca Parlamento tartışması da devreye giriyor.

Başbakan, hükümet başkanı, Türkiye açısından çok önemli ekonomik kararlar alıyor. Ancak bu kararların siyasetle alakası olmadığını söylüyor. Parlamentodan kaynaklanan bir hükümet ve bu hükümetin başkanının, aldığı ekonomik kararların siyasetle alakası olmadığını söylemesi vatandaşı Parlamento tartışmasına götürüyor.

Alınan ekonomik kararların siyasetle alakası var. Ciddi bir iş bu. Elbette Parlamentoda tartışılacak. Parlamentoda zeytinyağlı dolmanın nasıl yapıldığı ya da faydaları tartışılmıyor. Hükümet kendi eğilimini Parlamentoya getirecek, diğer partiler ve parlamenterler de kabul ya da reddedecekler. Parlamentonun saygınlığı siyasetin saygınlığı ile artar. Siyasetin saygınlığı yoksa, Parlamentonun saygınlığı da elbette tartışılır.

— Siyasi kadrolar yetersiz olabilir, siyasi partiler ve yöneticileri yetersiz olabilir. Buna rağmen Parlamentonun kurum olarak sorunlara çözüm bulmada yetersiz kalacağı söylenebilir mi?

— Türkiye'nin sorunlarının çözümü demokrasiden geçer. Parlamentonun olmadığı bir demokrasi düşünülemez.

12 Mart öncesi ve sonrası bu özleme kendini kaptıranlar olmadı değil. Hatta solcu geçinenler, solcu olduklarını söyleyenler bile 12 Mart'a alkış tuttular. Ama çok geçmedi, bir hafta on gün sonra balyoz kendi başlarına indi.

Bu görüşe hak vermek mümkün değil. İşte en başta siyaset adamları, siyasi kadrolar ve bütün demokrasi taraftarları Parlamentonun yara almaması için çalışmalılar. Müessesenin ağırlığını ve saygınlığını en başta siyaset adamları kabul etmeli. Eğer siyaset ciddiye alınırsa, Parlamentonun işlerliği de korunur.

Alınan ekonomik tedbirlerin siyasetle ilgisi olmadığı sözleri, siyaset dışı çevrelerin etkisi ile söylenmiştir ve bu Parlamentoyu inkar edici bir davranıştır.

— Yine bazı çevreler, ekonomik tedbirlerin siyasi planda da Güney Amerika modelini getireceği görüşündeler. Siz bu konuda ne diyorsunuz?

— Güney Amerika modelini motamo anlamak o kadar doğru değil. Türkiye'de faşizm, Hitler ya da Mussolini'nin modeli ve onun uyguladığı pratikle yürümüyor. Değişik yöntemler bulunuyor. Örneğin, Parlamentoya sızmak, hükümetin içine sızmak, devletin içine sızmak. Eskiden faşist denildiği zaman, çizmeli, pazubentli, çatık kaşlı, asık suratlı adamlar düşünülürdü. Şimdi öyle değil.

Güney Amerika modeli denilirken, ille ordu müdahalesi de anlaşılmamalı. Güney Amerika modelinin uyguladığı politikayı düşünmek gerek. Geniş halk yığınlarının ezilmesi, tekellerin hakimiyetinin artması vs. Güney Amerika modeli ordu yoluyla getirilir, ordu müdahalesi olmadığına göre, uygulanana Güney Amerika modeli denemez gibi bir yaklaşım doğru değil.

Türkiye'de son zamanlarda asker, polis öldürülüyor. Çok yanlış. Çok ters hareketler. Solculukla hiç ilgisi yok. İşçi sınıfının, emekçi sınıfının bu terörist hareketlerden, askerlerin öldürülmesinden amaçlanan hareketlerden hiç bir çıkarı, hiç bir kazancı yoktur.

Ama bu tür olaylara bir yaklaşım vardır. Başbakan, 'ölen askerden yana mısın yoksa kurşun sıkandan yana mısın?' diyor. Bir askerin öldürülmesini siyasi istismar, siyasi çıkar konusu yapıyor. Çok ayıp. Asker için yüreği yanan insan bunu yapmaz. Bu tutumu siyasi çıkar uman insan gösterir.

Bir başbakan bu tür olayların istismarını yapıyorsa, Güney Amerika modeli mantığa girmiş demektir. Biz zamanımızda ölü sayısı, ceset sayısı ile politika yapmayı yanlış gördük.

Alınan ekonomik tedbirler içaçıcı değil. Güney Amerika ülkelerinde uygulanan modelle aynı yönde gelişiyor. Karşı çıkanların görüşlerini ortaya koymaları gerekir. Nesi farklı?

— Ekonomik kriz, dış tehdit, anarşi; bütün bunlara karşı sizce çözüm yolu nedir?

— Türkiye denilebilir ki, Cumhuriyetin ilanından 1950 yılına kadar ciddi ve ne olduğu belli bir politika izlemiştir. Bu nedenledir ki, Güney Amerika modeli tam bir uygulama alanı bulamıyor. 1920-1950 arası izlenen politikanın başarısı temel girdilerde ve alt yapıda devletçiliğin hakim olmasındadır. Örnek verecek olursak, demiryolları, denizyolları, şeker fabrikaları, su tesisleri, Sümerbank politikası. O zaman uygulanan ama bugün kınanan devletçilik politikası ne kadar başarılı olmuştur. Bazı çevreler vanaları kısmak suretiyle rejime karşı giriştikleri hareketlerde başarılı olamıyorlarsa nedeni budur. Hangi vanayı kısacak, sana yağını mı; sana yağı olmadan yaşanır, ama su olmadan yaşanabilir mi?

Temel gereksinmelerin devlet eliyle karşılanması yoluna gidilmelidir. Enerji, ulaşım, sağlık, konut sorunu kâr amacı ve teşebbüs hırsına bırakılamayacak kadar önemli ve sorunların çözümünde bir yol.

— Siyasi planda ne gibi çözüm yolları var?

— O zaman siyasi partilerin arkalarındaki nefes devreye giriyor. Uluslararası sermayenin Türkiye üzerinde hesapları olmadığını düşünmek hayal olur. Bunlara bel bağlayan partiler var.

Biz hükümetteyken çarşaf çarşaf bildiriler yayınlandı. Rejim ve Parlamento aleyhine. Bizim bu konuda gösterdiğimiz hassasiyete karşı diğer partilerin tutumu ne oldu? Onlar bu bildirilerin lehinde demeçler verdiler.

AP'nin demokratik yelpaze içindeki yeri tartışılır hale gelmiştir. Sorun sadece MHP değildir. AP'nin MHP ile ayrılığını sokakta ve Parlamentoda göremedik. AP eski liberal çizgisine dönmelidir.

OLAYLAR/SORUNLAR/GÖRÜŞLER

Alevi-Sünni çatışmasını yaratmak isteyenler Türkiye'nin bağımsızlığına göz dikenlerdir

Hasan San

GEÇTİĞİMİZ günlerde basın köşelerine kadar yansıyan bir mektup ortaya çıktı. Milli Güvenlik Kurulu adı kullanılarak çeşitli adreslere gönderilen bu mektupta Alevi vatandaşlar hedef alınmıştır. Türkiye'de bir Alevi katliamının başlayacağı imajı yaratılmak istenmekte, Alevi vatandaşların paniğe kapılması ve anarşiye bulaşması için kışkırtmalar yapılmaktadır.

Bugün Alevi-Sünni çatışmasını isteyen güç kimdir?

Türkiye'de bu günlerde anarşiyi hızla tırmandıran kimse o, halk içinde birlik ve barışı istemeyen kimse o, güçlü ve bağımsız bir Türkiye'yi istemeyen kimse o, bölgede "dengeyi değiştirmek" isteyen kimse o, Alevi-Sünni çatışmasını da istemektedir. Bu soruların cevabını bulursak mektubu yazanları da, tespit etmiş oluruz.

Bölgede "dengeyı değiştirmek" isteyen Rusya'dır. Bu konuda Afganistan'ı örnek vermek herhalde yeterlidir. Akdeniz'e inme hesapları içinde olan Rusya'nın önündeki engel Türkiye'dir. Onun için Rusya, bölünmüş ve halkı birbirine düşürülmüş güçsüz bir Türkiye istemektedir. Türkiye'de bugün anarşiyi hızla tırmandıran Rusçu sahte TKP'dir. Elli yıldan beri Türkiye'den kaçıp, Doğu Almanya'da oturan sahte TKP'nin şefi İsmail Bilen, Türkiye'deki taraftarlarına şu talimatı göndermektedir: "Oraya, barikata çıkacağız, barikata zorluyorlar bizi. Bizim savaşımız kan ve ateş içinde geçiyor. Savaşacağız." Bu sözlerden de anlaşılıyor ki, onları savaşa zorlayan ve Türkiye'de büyük kargaşaların çıkmasını isteyen Rusya'dan başkası değildir. Hangi isim altında yayınlanırsa yayınlansın bu mektubun sahibi kanımca Rusya'nın casusluk örgütü KGB'dir.

Çünkü, Türkiye'de Alevi-Sünni çatışması yaratmak daha büyük olayların çıkması demektir. Bir Alevi-Sünni çatışmasının çıkması demek, Türkiye'nin bölünmesi demektir. Türkiye'nin bu duruma düşmesi Rus Yeni Carlarının işini tamamen kolaylaştıracaktır.

Mektupta, özellikle nüfusunun yüzde 99'u Alevi olan Tunceli'yi olaylar için pilot bölge seçmişler. Rus Yeni Çarları bir gerçeği unutmuş olacaklar ki, bu tertibe girişmişlerdir. Eğer Tunceli halkını tanımıyorlarsa, babaları olan eski Çarlara sorsunlar. Eski Çarların işgaline karşı Erzincan'ı kurtarmak için kar-kış demeden şubat ayında karlı Munzur dağlarını aşıp buzlu Karasu ırmağı geçitlerinden geçip Erzincan ovasında döğüşen Alevi Tuncelililer bugün Yeni Çarlara karşı döğüşmeye yine hazırdırlar.

Yeni Çarlar, eski yılların Tunceli halkındaki birliğin, bugün zedelendiğinin hesabını yapabilirler. Halkın sırtındaki, sahte sol çıbanını hesaba katabilirler. Zaten böyle bir hesabın yapıldığı, söz konusu mektuptaki 6. maddeyi okurlara sunarsak daha da iyi anlaşılacaktır. Mektubun 6. maddesinde şunlar yazılmaktadır: " 6) Bazı illerde ve ilçe merkezlerinde Alevi-Kızılbaş köpekleri biribirine düşürmek için provokasyon olayları yaratılacak, sahte ihbar ağları kurulacaktır. Şimdilik bu iş için pilot bölge olarak, halkının yüzde 99'u Alevi-Kızılbaş olan Tunceli ile, yüzde 70'i Alevi-Kızılbaş olan Erzincan illeri ile, Ankara'nın Alevi-Kızılbaş semtleri olan "Kurtarılmış Bölgeler"i seçilmişler ve uygulamalara başlanmıştır. Alevi-Kızılbaş köpekleri 'Fraksiyon çatışmaları' adı altında birbirine kırdırılmaları için gereken her şey yapılacaktır."

Bu bölümü dikkatli okursak, göze çarpan gaye Alevi vatandaşlar içinde kışkırtmalar yaratıp anarşiye bulaştırmaktır. Yoksa Türkiye'de Alevi düşmanlığı güden şoven bir düşünce bu mektubu yazsaydı, Alevi bölgelerdeki "Fraksiyon çatışmalarını" göz ardı eder, mektuba yansıtmazdı. Mektubu kaleme alanların tek düşüncesi Alevileri kışkırtmaktır ve anarşiyi büyütmektir.

Tunceli'de açık kimliği ile ortaya çıkamayan, bağımsızlığımızın düşmanları, sahte solcu grupların içine sızarak anarşi çıkartmaktadırlar. Son iki-üç yıldır ilimizde anarşi artmış, kardeş kardeşe vürdurulmuştur. Bu grupların Tunceli'de çıkarttığı kargaşa, kendi grubundan olmayan herkese saldırmaları, adam öldürmeleri ve iç çatışmaları gittikçe büyümektedir. Bu olaylar Tunceli halkını acılara boğmuştur. Birçok ana ve baba evlat acısı ile sızlamaktadır. 14 Şubat 1980 günü "Tunceli'de barikat savaşı verdik" diyen gençler artık aklını başına toplasınlar, intihar çizgisinden vazgeçsinler. Yukarıda da açıkladığımız gibi Türkiye'de barikat savaşlarını Rusya istemektedir. Halkımız böyle bir maceraya karşıdır.

Türkiye'nin bağımsızlığı sözkonusu olduğunda, halkımız sahte sol çıbanı sırtından kesip atacaktır. Bu işi yapmanın zamanı da artık gelmiştir. Günün görevi, sahte sol denilen belanın defterini dürmek ve çocuklarımızı bu tertipçilerin elinden kurtarmaktır.

demokrat gözüyle
lütfü oflaz

If...Nıf...Sınıf!

"Türkiye'de iki sınıf vatandaş vardır... Poliste dövülenler ikinci sınıf vatandaşlardandır..."

Hayır, hayır, yukarıdaki sözler devrimci bir örgütün bildirisinden alınmamıştır.

Ya nereden alınmıştır?

Bu sözler, emniyet örgütümüzün önde gelen komiserlerinden Metin Ömeroğlu'nun basına yaptığı açıklamadan yorumlanmıştır.

Gerçi şimdi birileri, "biz imtiyazsız, sınıfsız bir toplumuz" diyerek buna itiraz edecek...

Peki ama, onlar, "imtiyazsız, sınıfsız bir toplum" olup, olmadığımızı devletin komiserinden daha iyi mi bilecek?

Hem sonra, sınıfsız bir toplum olduğumuzu öne sürenler, Türk Ceza Yasasının 141-142. maddelerinin "bir sınıfın, diğer sınıflar üzerindeki tahakkümü" şeklinde başlayan cümlesine ne diyecek?

Demek ki neymiş?

Devletin bir komiserine ve Türk Ceza Yasasının 141-142. maddelerine göre, toplumumuz sınıflı imiş...

●●●●●

Sınıflı bir toplum olduğumuzu söyleyenler sadece devletin bir komiseri ya da Türk Ceza Yasasının 141-142. maddeleri de değildir.

Vaktiyle 12 Mart generalleri de, yayınladıkları bildirilerde, söze hep şöyle girmemişler midir:

"Sosyal bir sınıfın, diğer bir sosyal sınıf üzerinde tahakkümünü amaçlayan gizli örgütler....."

Şu halde, 12 Mart generallerine göre de, ülkemizde sınıflar vardır...

Dahası, bu sınıflar arasında da sınıf savaşı vardır...

Va mı bunun başka izahı?

***

Yazımıza konu olan olay İstanbul'da geçiyor.

Sosyete dişçisi Füreyd beyefendi ile sosyete eğitmeni Muazzez hanımefendinin gizli ilişkileri cinayetle neticeleniyor.

Bunun üzerine Füreyd beyefendi cinayet suçuyla tutuklanıp sorguya çekiliyor.

İlk ifadesinde Muazzez hanımefendiyi kazaen öldürdüğünü itiraf eden Füreyd beyefendi, sonradan ifade değiştiriyor ve ilk ifadesini polisteki işkence sonucunda verdiğini söylüyor.

İşte bunun üzerine İstanbul cinayet masası komiserlerinden Metin Ömeroğlu, basına şu açıklamayı yapıyor:

"Füreyd beye tek bir fiske bile vurmadık... Çünkü kendisi dövülecek sınıftan değildi!"

Bakın şu komiserin yediği naneye şimdi...

Sınıflardan bahsettiğine göre, acaba kendisi "gomonist" Pol-Der'li polislerden mi?

Yakalayın "gomonist polis" var! Sıkı tutun, kaçmasın...

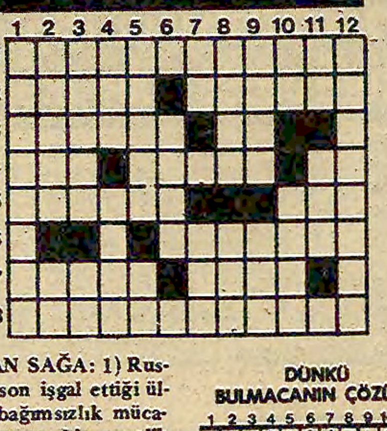
Atın hapishaneye, çıkartın mahkemeye, 141-142'den yargılayın...

Daha da olmadı mı, şu "gomonist komiseri" falakaya yatırın...

Ne de olsa, o da dövülecek sınıftandır!

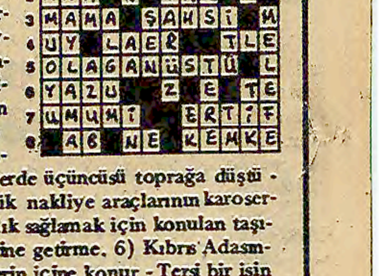

BULMACA

SOLDAN SAĞA: 1) Rusya'nın son işgal ettiği ülkenin bağımsızlık mücadelesi veren bir gençlik örgütünün lideri. 2) Tersi geçen, başka, fazla - Tersi adice, bayağı. 3- Övme ve büyütme, ululama için kullanılır [illegible]

DÜNKÜ BULMACANIN ÇÖZÜMÜ

YUKARIDAN AŞAĞIYA: [illegible]

Seçimler genellikle sakin geçti

Beni Sadr:"Rehin tutmak İran'ın aleyhinedir"

■ **Kutbzade:"Zaman öğrencilerin aleyhine işliyor, halk onlarla değil"**

■ **Moinfar:"Gazı az parayla satmaktansa yakarız"**

TAHRAN/PARİS (AP—THA—AA)

İran'da cuma günü başlayan Meclis seçimlerinde ilk oyu kullanan liderlerden biri Ayetullah Homeyni oldu.

İran Devlet Başkanı Beni Sadr, Tahran Radyosundan yayınlanan demecinde halkı sükunete çağırdı ve güvenlik kuvvetlerinin, seçimlerin olaysız geçmesi için önlem aldıklarını belirtti.

Beni Sadr konuşmasında ayrıca etkili bir hükümet kurulması için Başkanlık, Devrim Konseyi ve devrim lideri Ayetullah Homeyni arasındaki anlaşmazlıkların sona ermesi gerektiğini söyledi. Konuyu Homeyni ile de görüştüğünü ve bu konuda fikir birliği içinde olduklarını kaydeden Beni Sadr Homeyni'nin 21 Martta yapacağı konuşmada buna da değineceğini sözlerine ekledi.

Bu arada İran Dışişleri Bakanı Sadık Kutbzade, seçimlerin hükümetin gücünü güçlendireceğine inandığını söyledi.

Öte yandan Kürtlere oy attırmak isteyen 5 Devrim Muhafızının öldürüldüğü bildirildi.

REHİNELER SORUNU

Devlet Başkanı Beni Sadr, günlük Fransız "Le Figaro" gazetesine verdiği demeçte, 50 Amerikalıyı rehin tutmanın İran'ın aleyhine olduğunu ve İran'ın dış politikasını yürütmede engel teşkil ettiğini söyledi.

Uluslararası Soruşturma Komisyonunun tekrar İran'a gelip çalışmalarını yürüteceğini umduğunu söyleyen Beni Sadr, "İran, rehineleri tutmaya devam ederek dünyanın sempatisini kaybetme riskini göze alamaz" dedi. Beni Sadr sözlerini şöyle sürdürdü: "Halkın görüşü değişiyor ve artık büyük çoğunluk bu noktaya değinme nedenimi anlıyor."

ABD Kongresinde Amerika'nın İran'da oynadığı rolü görüşmenin rehinelerin serbest bırakılmasını kolaylaştıracağını belirten Beni Sadr, rehineler sorununu çözmenin en kolay yolunun ise Panama'nın Şahı İran'a iade etmesi olduğunu belirtti. Beni Sadr, gerekirse kendisinin, hükümete Şahın hayatı konusunda söz vermeye garanti verdireceğini söyledi.

KUTBZADE'NİN DEMECİ

Dışişleri Bakanı Sadık Kutbzade ise Paris Radyosuna verdiği demeçte, milletin 50 Amerikalıyı rehin tutan öğrencilere karşı sabrının kalmadığını söyledi. Kutbzade, "Zaman öğrencilerin aleyhine işliyor. Halkın çoğunluğu daha önce onlarla birlikteydi ama artık değil" dedi.

Kutbzade, Uluslararası Soruşturma Komisyonunun daha uzun kalması gerektiğini, düşündüğünü aniden gidişlerinin öğrencilerin daha güçlü olduğu izlenimini bıraktığını sözlerine ekledi.

İKİ YARDIMCININ İSTİFASI

Bu arada İran Dışişleri Bakanlığının iki yardımcısı Sadık Kutbzade'yi suçlayarak istifa ettiler. İki yetkili bakanlıkta entrikalar döndüğünü de söylediler.

Dışişleri Bakanlığında Ekonomik İşler Yardımcısı Sadık Tehrani ile Siyasal İşler Yardımcısı Kemal Harazi, kendilerinin bu görevlere Homeyni tarafından atandıklarını ve istifalarını Devlet Başkanı Beni Sadr'a sunduklarını belirttiler.

SOVYETLERE DOĞAL GAZ SATIŞI

Öte yandan İran'ın Sovyetler Birliği'ne sattığı doğal gazın fiyatı ile ilgili olarak iki ülke arasında yapılan görüşmeler bir sonuca ulaşmadı.

Sovyetler Birliği'nin fiyat artışını kabul etmemesi üzerine bir açıklama yapan İran Petrol Bakanı Ali Ekber Moinfar, fikirlerini değiştirmeyeceklerini söyleyerek, kendilerine yetecek kadar gazı çıkardıktan sonra geri kalanını az paraya satmaktansa "yakmayı tercih edeceklerini" sözlerine ekledi.

Şahın Meclisine karşı yürüyüp, rejimi yıkan İran halkı şimdi kendi Milli Meclisi için sandık başına gitti.

ŞAHIN İADESİ İÇİN YENİ BİR YÖNTEM

İranlı yöneticilerin devrik Şahın İran'a iade edilmesi amacıyla Venezüella'nın devrik diktatörü Perez Jimenez'i almak için izlediği stratejiyi izleyecekleri bildirildi. Buna göre İranlı yöneticiler Şahın uyguladığı baskılardan çok "yiyiciliği" üzerinde duracaklar ve bu yöndeki ithamları vurgulayacaklar.

Şahın Panama'ya varmasından sonra Panamalı yetkililer rehineler bırakılmadan Şahın iadesi için başvuruda bulunulmasını bile kabul etmeyeceklerini söylerlerken, şimdi durumu inceleyeceklerini belirttiler.

Öte yandan uzmanlar, Venezüellalı devrik diktatör Marcos Perez Jimenez'in ABD tarafından Venezüella'ya iadesi ile Şahın durumu arasında şöyle bir benzerlik buluyorlar: Perez Jimenez, 1963 yılında ABD'ye kaçarak Florida'da yaşamaya başlar. Venezüella hükümeti ise Jimenez'in 13 milyon doları zimmetine geçirdiği için hakkında adi suçtan dava açar. Jimenez bunun siyasi bir suç olduğunu söyleyerek ABD'den Venezüella'ya iade edilmemesini talep eder, ancak ABD Yüksek Mahkemesi bunun adi suça gireceğini kabul ederek Jimenez'i Venezüella'ya iade eder ve Jimenez Venezüella'da 4 yıl hapis yatar.

21 Mart, Afganistan ile dayanışma günü ilan edildi

"Afganistan, Sovyet yayılmacılığı önünde güçlü bir engeldir"

■ **TASS, bir Sovyet generalinin "çok acı bir şekilde" öldüğünü açıkladı**

PEŞAVER/MOSKOVA (AJANSLAR)

"Afganistan'ın Kurtuluşu İçin İslam İttifakı" örgütü 21 Martı "İslam Gençliğinin Afganistan ile Dayanışma Günü" olarak ilan ettiğini açıkladı. Beş direniş örgütünün biraraya gelerek kurduğu ittifakın Peşaver'deki bir sözcüsü "Afganistan ulusu, Sovyet yayılmacılığı önünde güçlü bir engeldir. Bu engelin ortadan kaldırılması diğer Müslüman ülkeleri de büyük bir tehlike ve tehdit ile karşı karşıya bırakacaktır" dedi. Bütün dünyadaki Müslümanların ve barışsever ulusların Afganistan halkının mücadelesini desteklemesi gerektiğini belirten ittifak sözcüsü, bugün Afganistan'ın başına gelenlerin yarın kendi uluslarının da başına gelebileceğini belirtti. Kabil Üniversitesi İlahiyat Fakültesi eski profesörlerinden Burhaneddin Rabbani'nin liderliğindeki ittifak, "Bütün dünyanın daha geç olmadan Afganistan'ın kritik durumunun kavramalarını ve Afgan halkına yardım etmelerini" istedi.

21 Mart aynı zamanda "Irkçılığa Karşı Mücadele Günü"dür.

KABİL'DEKİ AMERİKAN ELÇİSİNİ RUSLAR VE "HALK" PARTİSİ ÖLDÜRMÜŞ

Geçtiğimiz yılın şubat ayında, Kabil'deki ABD Büyükelçisi Adolph Dubs'un Rus askerleri ve iktidardaki "Afganistan Demokratik Halk Partisi"nin üyeleri tarafından öldürüldüğü açıklandı.

Fransız gazeteci, François Missen'in, "Le Syndrome de Kaboul" (Kabil Belirtisi) adlı kitabında 14 Şubat 1979 günü kaçırılan ve daha sonra öldürülen Dubs'un yaşadığı son saatleri rehinelerin tanıklığına dayanarak yazdı. Eski bir Afgan yöneticisi olan Cemal Sultani'den aldığı bilgileri de kitabına ekleyen Missen, Dubs'un rehine tutulduğu otelde bulunan Rus ve Afgan askerlerinin isimlerini de belirtti.

Hatırlanacağı üzere, 1979 yılı başlarında meydana gelen bu olay konusunda, o dönemin lideri Taraki, Dubs'un "Aşırı dinci bir Şii grup tarafından kaçırılarak öldürüldüğünü" öne sürmüştü. Ancak, olay hakkında ayrıntılı bilgi verilmemiş ve daha o zaman birçok Batılı gazeteci bu karanlık cinayetin Kabil'deki Rus uzmanlar tarafından planlandığını yazmıştı.

ABD ise, Kabil'deki Büyükelçisinin öldürülmesi konusunda o zaman yumuşak bir tutum almış ve Sovyetler Birliği'ni eleştirmekle yetinmişti.

TASS: İKİ GARİP ÖLÜM...

Sovyet TASS ajansının bildirdiğine göre, Kuzey Kafkasya Askeri Bölgesi Komutanı General Konstenko "Çok acı bir şekilde" öldü. TASS, ölümle ilgili ayrıntılı bilgi vermekten kaçınırken, gözlemciler, General Nikolai Konstenko'nun, Afganistan'daki çarpışmalar veya Kafkasya bölgesinde yapılan askeri manevralar sırasında ölmüş olabileceğini belirtiyorlar.

Öte yandan Sovyet resmi haber ajansı, Yüksek Sovyet (Parlamento) üyelerinden Leonid Lukasevic'in de "Ani olarak öldüğünü" açıkladı. Lukasevic'in ölümü konusunda da başka bir açıklama yapılmadı.

JAPONYA KABİL'DEKİ ELÇİSİNİ TOKYO'YA ÇAĞIRDI

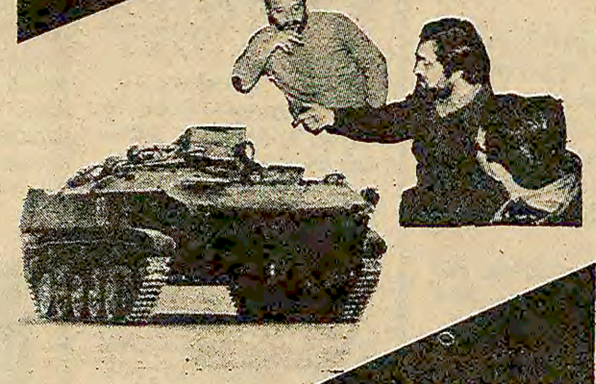
Japon hükümetinin Kabil'deki Büyükelçisini, "danışmak üzere" Tokyo'ya çağırdığı bildirildi. Ancak, şimdiye kadar Babrak Karmel yönetimini tanımayan ve öngörülen 3,4 milyon dolarlık yardımı donduran Japonya'nın Büyükelçisini tekrar Kabil'e gönderemeyeceği sanılıyor.

"Ha! Yunan? Müslüman! Kardeşiz..."

■ **Herat'tan ayrılırken edindiğimiz izlenim: Herkes Ruslara karşı**

■ **Gümrük memuru, 'Ruslar herşeyimizi mahvetti' dedi**

Afganistan'dan dönen Yunanlı gazeteciler anlatıyor:

İŞGAL GÜNLERİ

(ÇEVİRİ: TEODOROS MAÇI)

DIŞ HABERLER SERVİSİ

Yunanistanlı iki gazeteci, geçenlerde Afganistan dönüşü gazetemize uğradılar. Atina'da yayınlanan "Avgi" (Şafak) gazetesinde çalışan iki Yunanlı basın mensubu Harat-Kandahar ve Kabil'de gördüklerini anlattılar. Bugünden itibaren yayınlamaya başladığımız "İşgal Günleri" başlıklı dizide, Yunanistanlı gazetecilerin izlenimlerini sunacağız. Tanasis Skrubelos ve Yannis Kaunis'in Afganistan izlenimleri şöyle:

Rus ordusu bütün şehirleri ve kilit noktaları ele geçirmiş. Herat'ta her yer asker dolu. Biz, sorulduğunda, Büyük İskender'in anıtını görmeye gittiğimizi söylüyorduk. Oraya vardığımızda, anıt bile askerle çevrilmişti. Karargah haline getirilmişti.

Herat'tan şu izlenimle ayrıldık: Bütün halk Sovyetlere karşı.

Herat'tan Kandahar'a giderken, yolda Rus askeri birliklerine rastladık. 300 civarında tank vardı. Binlerce asker yol kenarlarındaki tarlalarda konaklıyordu. Gördüğümüz asker sayısı, herhalde tümene tekabül ediyordu.

Rusların 300 uçakları olduğunu Afganlılar söyledi. Orada, Herat'ta Rusların kullandığı havaalanı var.

Kandahar'da bizi durdurdular. Kontrolden geçtik. Kaldığımız otelde, tabii eğer otel denebilirse, otel sahibi bizi dehşete boğdu: 'Sakın dışarı çıkmayın. Sizi Rus zannederlerse öldürebilirler."

Yolda herkes bize bakıyordu. Tenimiz beyaz, giysilerimiz de Batılı olduğundan bizi süzen gözlerde belli bir kızgınlık okunuyordu. Onların hepsi esmer ve çarıklı idi. Yoksa bizi Ruslara mı benzetmişlerdi?

Biz "Yunan" dediğimiz zaman, bunun ne olduğunu pek kavramıyorlardı. "Ha, Yunan, Müslüman. Kardeşiz," yanıtını alıyorduk. Yalnızca, 12-13 yaşlarında bir ufaklık, nereden geldiğimizi, Rus olup olmadığımızı sordu.

"Yunan" dedik.

"Amerikalılar pistir. Ruslar da pistir" cevabını aldık.

Otobüste, direniş kuvvetlerinin şehirdeki temsilcilerinden iki kişi ile tanıştık. Bunlardan biri yere tükürerek "Tüh Ruski" dedi. Hem de Afgan ordusu askerlerinin önünde. Bizi biraz sıkıştırarak ne olduğumuzu öğrenmek istedi. 'Biz arkadaşız. Ama Ruslar kötü" dedi.

Afgan askerlerinin önünde açıkça Ruslara sövüyordu. Tabii askerler esas olarak toprağa bağlı köylüler. Üstümüzü aradıkları zaman bile yüzlerinde bir mahcubiyetin ifadesini görmek mümkündü. Sanki, "Kusura bakmayın" demek istiyorlardı

Unutmadan söyleyeyim. Dönüşte sınırdan çıkarken, gümrük memuru, 'Ruslar her şeyimizi mahvetti" dedi.

Kandahar'da durum genel olarak böyle idi. Herkes Ruslara karşı. Gece ilginç bir durumla karşılaştık. Bütün evlerden, "maşallah, maşallah" sesleri yükseliyordu. Bunun ne olduğunu anlayamamıştık. Meğerse, dini biçime bürünmüş şikayetmiş. Ruslardan şikayet. Bütün Kandahar böyle idi. Halk, Rusların gitmesi için Allaha dua ediyordu.

Kandahar'dan Kabil'e doğru hareket ettikten sonra, bir köyün civarında durdurulduk. İleride çarpışmalar oluyormuş. Onun için o akşam orada kaldık. Tabii Afganlılarla birlikte. Tanıştığımız iki direnişçi ile aramızda çeşitli tartışmalar geçti. Konuşmaların çoğu Sovyetlere karşı idi. Ancak, biraz derinleşmek istediğimiz zaman bize şu tabloyu getiriyorlardı:

"Komünizm de sosyalizm de kötüdür."

Çünkü "sosyalizmi" Sovyet tanklarında görmüşler.

Bu arada şunu da belirteyim. Çin'e karşı belli bir sempati var.

Bir milyona yakın insanın dağlara çıktığı söyleniyor. Tabii bunun da ne derece olduğu bilinemez. 1,5 milyona yakın insan da sınırlara yığılmış. (Pakistan, İran, Çin).

KÖYLERİ YERLE BİR ETMİŞLER

1-1,5 milyona yakın da ölü var. Ruslar öldürmüş. Köyleri yerle bir etmişler. Yolumuzun üzerinde, tahrip olmuş köyler gördük. Oralarda evler taştan yapılmış değil. Kerpiçten. Veya topraktan. Hızlı esen rüzgarın yıkabilmiş olacağını sandık. Afganlılar, Rus tanklarının tahrip ettiğini söylediler. Ruslardan bunun için nefret ediyorlar.

Durduğumuz yerde bir gün kaldık. Ertesi sabah yola çıktık. Yollar açılana kadar beklemiştik.

Kabil'e yaklaştığımızda Afgan askerlerinin tavrı sertleşmişti. Kabil'e varmadan önce bir çarpışmanın meydana gelmiş olduğu bir alandan geçtik. 6-7 otobüs tahrip edilmişti.

YARIN: Kabil'de halk demokrasisi

Ermeni "Gizli Kurtuluş Ordusu" yeni saldırılar düzenleyeceğini açıkladı

BEYRUT LEFKOŞE (AA)

Roma'da Türk Hava Yolları Bürosunun önünde patlayan bombanın iki kişinin ölümüne, bir çok kişinin yaralanmasına yol açmasının ardından Beyrut'ta bir bildiri yayınlayan "Ermeni Gizli Kurtuluş Ordusu" adlı tedhiş örgütü, çeşitli ülkelerde benzer bombalı saldırılar düzenleyeceğini açıkladı.

Beyrut'taki Reuter ajansı bürosuna telefon eden kimliği bilinmeyen kişiler bu konuda şöyle dediler:

"Ancak, Türk kuruluşlarının bulunduğu yerlerden uzak durulması konusunda bir çok kez uyarıda bulunmuştuk. Halkı Türk bürolarından uzak durmaya bir kez daha çağırıyoruz. Yetkililer Türklerin çıkarlarını korumak için bu binalara muhafız yerleştirmesinler. Bütün ülkelerde de Türk çıkarlarına karşı mücadelemizi sürdüreceğiz."

"SAVAŞ ŞİMDİ BAŞLADI"

Öte yandan "Gizli Kurtuluş Ordusu'nun bir sözcüsü Beyrut'ta verdiği demeçte "Bizim için savaş şimdi başladı" dedi. Sözcü "Türkiye'nin içinde ve dışında Türk çıkarlarına darbe indireceğiz. Vuracağımız darbeler davamızı, acı çekerek anlamalarına yol açacaktır" şeklinde konuştu.

Kıbrıs Rum kesiminde yayınlanan "Apoyevmatini" gazetesi bu açıklamalara yer vererek, ancak "En ılımlı Ermenilerin bile Türklere yapılan saldırıları onayladığını, ama Türkleri hedef almayan saldırıları kınadığını" yazdı.

İsveç destroyeri, bir casus denizaltıyı torpille kaçırdı

STOCKHOLM(AP)

İsveç Deniz Kuvvetleri yetkilileri, "Halland" adlı destroyerin bir casus denizaltının yakınlarına torpil attığını açıkladı. Bildirildiğine göre İsveç destroyeri, tatbikat alanına sızmış olan casus denizaltıyı birkaç saat takip ettikten sonra denizaltının 500 metre uzağını torpilledi. Torpillemeden sonra casus denizaltı kaçtı.

İsveç Deniz Kuvvetleri sözcüsü, 15 yıldır ilk kez böyle caydırıcı bir önlem alındığını belirtti. Gözlemciler, casus denizaltıların sık sık İsveç karasularına girdiğini kaydediyorlar.

5 kıtadan KISA HABERLER

ABD'yi sorumlu tuttu Esad, Suriye'deki olaylardan

Suriye Devlet Başkanı Hafiz El Esad, ABD'yi Mısır ile İsrail arasındaki Camp David Anlaşmasının başarılı olmasını sağlamak için Suriye hükümetine karşı birbiri ardısıra tedhiş olayları düzenlemekle suçladı.

Şam'da "Devrim Gençliği" Kongresinde konuşan Esad, Camp David Anlaşmasını "teslimiyet anlaşması" olarak niteledi. Suriye Devlet Başkanı daha önce de Amerikan Haber Alma Örgütünü (CIA), Suriye'deki tedhişçileri yetiştirmekle suçlamıştı.

Türkiye'nin Lefkoşe Büyükelçisi Waldheim'ın özel temsilcisiyle görüştü

Türkiye'nin Lefkoşe Büyükelçisi İnal Batu, BM Genel Sekreterinin Kıbrıs Özel Temsilcisi Reinaldo Galindo Pohl'ü önceki sabah kabul ederek bir süre görüştü.

Görüşmeden sonra bir açıklama yapan Batu, Pohl'ün toplumlararası görüşmeleri başlatmak için bir süredir sürdürdüğü çalışmalar ve son gelişmeler hakkında bilgi verdiğini söyledi.

400 partili Yunanistan Komünist Partisi'nin Moskova siyasetlerini eleştirdi

Moskova yanlısı Yunanistan Komünist Partisinin (YKP) (Dış) çizgisine karşı çıkan 400 muhalif üye Partinin siyasetinden ve "Sovyetler Birliği'ne tamamen bağlı" olmasından hayal kırıklığına uğradıklarını açıkladılar. 400 imza ile yayınlanan bir belgede, YKP'nin Yunanistan'ın çıkarlarına ters düştüğü ve "Moskova'nın siyasetine methiyeler" düzdüğü belirtiliyor.

YKP'nin yayın organı "Rizospastis" bütün Yunan gazetelerinde yayınlanan belgenin "anti-komünist" bir yöntemin ifadesi ve kışkırtıcı bir davranış olduğunu ileri sürdü.

YKP'nin 300 kişilik Yunan Meclisinde 11 sandalyesi var.

İsrail Viyana'daki Büyükelçisini çekti

İsrail'in Viyana'daki Büyükelçisi Ybakov, Avusturya hükümetine ulaştırdığı bir haberde, hükümetinin kendisinden İsrail'e dönmesini istediğini bildirdi.

İsrail Büyükelçisi, Filistin Kurtuluş Örgütünün Avusturya hükümetince tanınması üzerine böyle bir karar alındığını hatırlattı:

Mugabe'nin seçilmesi Güney Afrika'yı karıştırdı

■ *Zimbabve, bağımsızlığına 18 Nisanda kavuşacak*

JOHANNESBURG

Zimbabve'deki seçimleri Robert Mugabe'nin kazanmasından sonra Güney Afrika yönetimi içindeki anlaşmazlıkların derinleştiği bildiriliyor. İktidardaki Milli Partinin en gerici kanadının temsilcilerinden olan eski Başbakan John Vorster, bazı reformlar yapmayı öneren Başbakan P.W. Botha'yı eleştirdi. Vorster, ırk ayrımı siyasetinin terkedilmesinin Güney Afrika ve beyazların katledilmesi anlamına geleceğini ileri sürdü.

Adı bir skandala karıştığı için şimdiki Başbakan Botha tarafından istifaya zorlanmış olan Vorster şöyle dedi: "Siyahları vatandaş olarak kabul ettiğimiz gün, kaçınamayacağımız bir yığın istek gelecek ve onları parlamentomuza almak gerekecektir. Ben bunu kabule hazır değilim."

Vorster'in bu konuşmasının Milli Partinin "aydınlanmışlar" ve "tutucular" diye ikiye bölünmekten zor kurtulduğu toplantısının iki gün sonrasına rastlamasına dikkat çekiliyor. Bu toplantıda ve daha önce partinin "aydınlanmışlar" kanadından olan Başbakan Botha, siyah milliyetçilerin ve Marksistlerin kendilerini katledeceklerini, bu yüzden Rodezya'daki seçimlerin yarattığı duruma uygun davranmak gerektiğini söylemişti. Gözlemciler, Botha'nın siyahların hareketini kısıtlayan ve ırklar arasında evlilikleri engelleyen kanunları kaldırsa bile, esas sorunun siyahlara oy hakkı verilmesi olduğunu belirtiyorlar. Şu anda iktidar partisi siyahlara ancak siyahların yoğun olarak yaşadıkları bölgelerde siyasi iktidar hakkı tanıyor. Gözlemciler, partideki gerici kanadın Zimbabve'deki seçimlerden sonra korkuya kapıldığını, Mugabe'nin seçilmesinden sonra kesinlikle beyazlara oy hakkı tanımak istemediğini bildiriyorlar.

İyi haber alan kaynaklar, bu durum karşısında Botha'nın reform girişimlerini durduracağını, yoksa iktidar partisinin bölünüp erken seçimler için bir ortam doğacağını ifade ediyorlar. Öte yandan, reformların yavaşlatılmasının siyahları harekete geçireceği belirtiliyor. Gözlemciler bu arada, Başbakanın ordunun, özellikle de Genelkurmay Başkanının desteğine sahip olduğuna işaret ediyorlar.

ZİMBABVE'NİN BAĞIMSIZLIĞI

İngiliz Vali Soames, İngiltere'nin Afrika'daki son sömürgesi olan Zimbabve'ye bağımsızlığının 18 Nisanda verileceğini açıkladı. Bağımsızlık gününün bu tarihe ertelenmesini Başbakan Mugabe istemişti.

Bu arada, bağımsızlık gününde İngiltere'yi Prens Charles'ın temsil edeceği öğrenildi.

1950: TEŞEKKÜR EDERİZ ABD 1980: HAYIR İSTEMEYİZ ABD

AHMET HASAN PAKİSTAN MEKTUBU

İSLAMABAD

1950 yıllarının başında gemiler dolusu Amerikan buğday Pakistan'a gelip develere yüklendiğinde, develerin boyunlarına 'Teşekkür ederiz Amerika" yazılı pankartlar asılmıştı. Hükümet ve halk Amerika'yı gerçekten bir dost sanmıştı. Oysa ki 5 Mart günü, Pakistan, 400 milyon dolarlık yardım paketi için Amerika'ya 'Teşekkür ederim', istemem" dedi.

Dışişleri Danışmanı Aga Şahi, bütün ülkeden gelen yerel yönetim başkanlarının iki günlük kurultayında Pakistan'ın güvenliği için herşeyden önce milli birliğe kendi gücüne ve işgalciye karşı "demir yumruk" gösterme çabasına dayanması gerektiğini söyledi. Şahi ayrıca, Müslüman ve Bloksuz Ülkelerin siyasi, manevi ve maddi desteğine ve Çin'in zamanla sınanmış dostluğuna güvenmesi gerektiğini de belirtti.

Pakistan'ın düşüncesindeki bu değişiklik, Amerikan'ın Pakistan'ın güvenlik ihtiyacına gösterdiği tepkiden duyduğu hayal kırıklığından ileri geliyor.

Ruslar Afganistan'a indiklerinde, Pakistan seçkinleri bunu Allahın gönderdiği bir fırsat olarak değerlendirdiler. Hatta bazıları, Araplar Körfezde petrol buldu, Pakistan'ın ise kapısına Ruslar dayandı diyorlardı. Her yerden ekonomik yardım vaadleri yağmaya başladı. Pakistan yöneticileri, eski deneyleri unutarak, Amerikan'ın bu kez Pakistan'la gerçekten ilgileneceğini düşündüler. Öyle ya, Pakistan, Afganlı direnişçilere ve muhaliflere erişilebilecek tek ülkeydi. İran şu anda Carter rejimine fazlasıyla düşmandı. Pakistan seçkinleri, Amerikan askeri ve ekonomik yardımının akıvereceğini düşündüler.

İşte, Amerikalılar, iki yılda 400 milyon dolar sunduklarında ve buna da üs kolaylıkları, tartışmalı nükleer santralin durdurulması gibi şartlar eklediklerinde, General Ziya bunu "çerez" diye adlandırdı.

Hatta, bazı iyi haber alan kaynaklar, Amerika'nın vermek istediği 200 milyon dolarlık silahın ilk yıl Afganlı gerillalara gideceğini bile söylediler.

Carter'ın Ulusal Güvenlik Danışmanı Zbigniew Brzezinski göçmen kamplarını ziyaret ettiğinde, göçmenler ekmek değil silah istediler.. Brzezinski, "silaha değil sizin ruha ihtiyacınız var" dedi. Göçmenler bundan hemen bir fıkra yaptılar, "Bize ruh gönder."

Aga Şahi, yerel yönetimler kurultayındaki, uzun konuşmasında tartışmalı Keşmir Bölgesi konusundaki kendi tutumuyla tutarlı olmayan bir şekilde tarafsız Afganistan görüşünü benimsedi.

Bu arada silah satıcıları peşpeşe Pakistan'a geldiler. İslamabad ise bir durum değerlendirmesi yaptı. Sonuç basitti: Tedavi edilemeyen yaraya katlanmak gerekti. Ruslarla barış yapmalıydı. Fakat bu bir gecede olacak bir değişiklik değildi. Süreç başlamıştır. Basın Sovyet aleyhtarı açıklamaları azaltmaya başladı Moskova ve Kabil'de söylenenlere daha büyük bir yer ayırmaya başladı. Fakat bu, Mücahitlerin sesi tamamen bastırıldı anlamına gelmiyor.

İyi haber alan kaynaklara inanılacak olursa, Ruslar, şimdi darmadağın olan Afgan ordusunu yeniden örgütledikten sonra gidecekleri konusunda Pakistan'a güvence verdi. Bu ne kadar sürer? Eğer gerilla faaliyeti durur ve Pakistan bunda bir rol oynarsa, 5-6 ay içinde.

Amerikalılar her seferinde Pakistan'ı aldattılar. (1962'de Çin-Hindistan çatışmasında, 65'deki Hindistan-Pakistan savaşında, bir de 1971'de.) Hatta Rusların kapıya dayandığı şu anda bile büyük bir yardım yapma konusunda kararsızlar. Arap liderleri de hayal kırıklığına uğruyor.

Sadece Amerika değil, İslam Bloku da Pakistan'ı hayal kırıklığına uğrattı gibi gözüküyor. Her biri süper devletlerle ikili ilişkileriyle ilgileniyor. Burada İslamabad bildirisinin izlenmediği kanısı hakim. Pakistan bile Kabil'le diplomatik ilişkilerini kesmedi. Bu, kararın "zorunlu" olmadığı şeklinde açıklanıyor.

Bazı gözlemciler, Sovyetler Birliği'yle dostluk kurmanın Pakistan'ın doğu sınırını güvence altına alacağını ve bu ülkeyle ticaretini karşılıklı yarar temelinde geliştireceğini ileri sürüyorlar. Eğer Keşmir meselesi hasır altı edilirse elbet. Acaba böyle birşey mümkün mü?

Peki bu manzaranın içine Çin nasıl uyacak? Çin, Pakistan'la olan çok yakın ve samimi ilişkilerine rağmen, şu anda Başkan Mao ve Başbakan Cu Enlay'dan sonra iç meselelerini düzenlemekle meşgul.

1971'deki büyük buhranda olduğu gibi Çin'in Pakistan'a hükümetin halkı kazanması gerektiğini önerdiği anlaşılıyor. General Ziya halkın yüzde 99'unun arkasında olduğuna inanıyor. 5-6 Mart tarihleri arasında yerel yönetim kurultayı toplamasının bir amacı da önderliği için güven oyu almak ve siyasi planlarını onaylatmaktı. Bu plan, 1973 Anayasasını iptal etmek ve bir danışma meclisine sahip herkesten güçlü bir devlet başkanıyla Homeyni biçimi bir rejim kurmaktır.

Ziya'nın kurultaydan önce görüştüğü yasaklanmış partilerin liderlerinin çoğu bu plandan elbette hiç hoşlanmadılar. Bir de Amerika'ya 'Hayır, teşekkür ederim" diyen dış siyasetin yeniden değerlendirilmesi var.

Bütün bunlar mevcut rejimin bir iki yıl daha süreceği anlamına mı geliyor? Bir çok gözlemci bu büyük soruya, büyük bir evet ile yanıt veriyorlar.

örse çekiç

Gülay Göktürk

Spor ve Sergi'de alınan karar nevdi

Bütün kamuoyu ve işçiler önünde Maden-İş yöneticilerine bir soru soruyoruz:

Maden-İş'in pazar günü İstanbul'da yapılan Temsilciler Meclisi toplantısında ne karar alınmıştır? Orada, o toplantıda başlatılması kararlaştırılan grev nasıl bir grevdir? Toplantıda okunan ve oylanan kararlarda hiç genel grev sözcüğü geçmiş midir?

Türklerlerin, Daysalların bu soruya verecekleri cevap çok önemlidir. Bugün, başlattıkları grevin başarısını, selametini düşünen bütün grevciler, sendikalarının yöneticilerini bu soruya cevap vermesi için zorlamalıdır. Çünkü ortada, tehlikeli bir provokasyon girişimi vardır. Bakın, "TKP'nin Sesi" Radyosu, 12 Martta, tam da MESS grevlerinin başladığı gün yaptığı yayında ne demektedir:

"Maden-İş'in pazar günü İstanbul'da yapılan Temsilciler Meclisi toplantısında MESS patronlarının ücretlere saldırısına karşı genel grev kararı alınmıştır... Genel Grev kararı kollektifçe alınmış ve oybirliği ile Temsilciler Kurulu toplantısında karara bağlanmıştır. Bu karar, Maden-İş'in üyesi bulunduğu DİSK'in genel grev kararı doğrultusundadır."

Bu haberdeki çarpıtma apaçık ortadadır. Maden-İş'in haberde sözü edilen toplantısına dört bine yakın temsilci katılmıştır. Bu kadar insan, yapılan konuşmaları ve alınan kararları dinlemiştir. Bu toplantıdan çıkan karar, MESS'e karşı grev kararıdır. İşçiler, MESS'in tekliflerini kabul etmemiş ve toplusözleşme uyuşmazlığından doğan grev haklarını kullanmaya karar vermişlerdir.

Ama TKP'nin Sesi, dört bin kişinin önünde alınan bu kararı bir çırpıda değiştirivermekte ve "genel grev" kararı haline getirmekte tereddüt etmemiştir.

Peki amaç nedir? MESS'e karşı başlatılan grev, "genel grev"e dönüştürülürse TKP ne kazanacak, işçi ne kaybedecektir?

TKP'nin ne kazanacağını, ne kazanmayı umduğunu defalarca yazdık çizdik. 50 yıldır Türkiye'den uzakta olan bu adamlar, bugün bütün kaderlerini "genel grev" adıyla tezgahlayacakları bir hesaplaşmaya bağlamışlardır. Niyetleri, ne yapıp edip "genel grev" adı altında genel bir anarşi yaratmak ve iktidarla kesin bir hesaplaşmaya girmektir. Böyle bir hesaplaşmaya girerken kimi sürükleyebilirler kendileri ile birlikte? Maden işçilerini. MESS grrevleri, bunun için uygun bir zemin yaratmaktadır. Öyleyse, bu zemini kullanmak, MESS grevlerini genel greve dönüştürmek lazımdır.

İşçilerin kaybedeceklerine gelince...

Toplusözleşme uyuşmazlığından doğan yasal bir grevin, genel grev diye adlandırılmasının ne anlama geldiğini bir parça sağduyusu olan herkes görebilir. Bu, ücret artışı için başlatılan bir grevin haklı zeminini ortadan kaldırmaktan, yasal zeminden kaydırmaktan başka ne anlama gelebilir? Bu, hükümete, güvenlik kuvvetlerine ve işverenlere yeşil ışık yakmak, grevleri boy hedefi haline getirmek değil de nedir? Bu, MESS grevlerini genel grev kargaşası içinde boğdurmaktan başka ne sonuç verebilir? Bu, provokasyon değil de nedir?

TKP'nin MESS grevlerini sokmaya çalıştığı yol, çıkmaz bir yoldur. Grevler bu yola sürüklendi mi, artık başarı beklemek, MESS'ten hak koparmak da imkansız hale gelecektir.

Öyleyse MESS grevcileri toparlanmalı ve bu tür provokasyonları boşa çıkarmak için harekete geçmelidir.

Provokasyonu boşa çıkarmanın birinci şartı, Maden-İş'in TKP'nin yayınını yalanlaması ve bu grevin DİSK'in genel grevinin başlangıcı olmadığını açıklamasıdır. İşçiler, şimdi Daysallardan, Türklerlerden bunu istemelidir. Onları, Spor Sergi'de alınan kararın doğrusunu açıklamaya zorlamalıdır. Eğer, Maden-İş yöneticileri, TKP'nin yayınını yalanlamaz ve MESS grevlerinin genel anarşi olarak gösterilmesine ses çıkarmazlarsa bu, onların ihanetinin daha başından ortaya dökülmesi demek olacaktır.

Lastik-İş, Maden-İş'in DİSK içindeki yıkıcı tavırlarını protesto etti

☆ Genel Yönetim Kurulu, Lastik-İş'e karşı düşmanca bir tutum alan Maden-İş'te kıyım örneklerinin saymakla bitirilemeyeceğini açıkladı

☆ Lastik-İş: "Maden-İş'in DİSK'in birliğine saygı göstermesini kesinlikle son kez ihtar ederiz"

İSTANBUL (ÖZEL)

DİSK'e bağlı Lastik-İş Sendikasının 3 gün süren Genel Yönetim Kurulu toplantısında, Maden-İş Sendikasının ve bu sendikaya ait Politika gazetesinin Lastik-İş'e karşı izlediği "düşmanca tutum" protesto edildi ve sahte TKP'lilerin "DİSK içinde tahripkar tavırlarını, dar grupçu bir politikayı ısrarla sürdürdükleri" kaydedilerek, "Maden-İş ve gazetesinin, DİSK'in ve bağlı sendikaların ilkeli birliğine saygı göstermesinin ve bu saygı içinde hareket etmesinin kesinlikle son kez ihtar ediliyor" denildi. Açıklamada, Lastik-İş Kartal Bölge Temsilciliğinde görevli bir kişinin Genel Merkez kararlarına ve duyurularına ters düşen bir çalışmanın içine girmesi nedeniyle görevine son verilmesinden sonra Maden-İş'in sahibi olduğu Politika gazetesinin bu olayı saptırarak üst üste yayın yaptığı belirtilerek şöyle denildi:

"Politika gazetesinin yönetimini ellerinde bulunduranlar, bir sendika memurunun işine son verilmesini ki, kendi sendikalarındaki çıkarma örneklerini saymakla bitiremeyiz, kalemine dolayarak, sendikamız ve yöneticileri ile ilgili olarak devamlı yayın yapmıştır. Bu yayınlar üzerine gerçekler gazeteye bir yazı ile sunulmuş ve bu yayınların gerçek dışı olduğu bildirilmiş, ayrıca gazetenin sahibi olan Maden-İş Sendikası Başkanlığına da durum yazılı olarak iletilmiştir."

Ancak Maden-İş Sendikasının bu konuda hiçbir uyarıyı cevapsız bıraktığı belirtilen açıklamada, Maden-İş'in böylece Lastik-İş aleyhinde yapılan yayınları tasvip ettiği ve Lastik-İş'i hedef seçmiş olduğunun kanıtlandığı belirtildi. Genel Yönetim Kurulu açıklamasında Maden-İş ve Politika gazetesinin TKP ilgililerine ve yandaşlarına övgüler düzerken, başka anlayış ve siyasetlere ise yergi ve düşmanca tutumlarla yaklaşmaktan vazgeçmediğinin bir kez daha saptandığı kaydedilerek "İşine geldiği sürece sendikamıza karşı başka tutum, işlerine gelmeyince başka tutum, bu genel yaklaşımın bir sonucu olmuştur" denildi.

Açıklamanın sonunda Lastik-İş Genel Yönetim Kurulunun, Maden-İş'in tahripkar tavırlarını ve dar grupçu bir politikayı ısrarla sürdürmekte oluşunu protesto ettiği belirtilerek "son kez ihtar" yapıldığı kaydedildi.

Genel Yönetim Kurulu açıklamasında ayrıca, ülkedeki bunalımdan Demirel hükümeti sorumlu tutularak, "Demirel gitmeli, bunalıma çözüm getirilmelidir" denildi.

Tüm Maden-İş, Otosan'da bir işçinin öldürülmesi ile bir ilgilinin bulunmadığını açıkladı

İSTANBUL (ÖZEL)

Otosan Fabrikası önünde bildiri dağıtan bir Maden-İş üyesi işçinin öldürülmesi ile ilgili olarak bir açıklama yapan başkanı Tüm Maden-İş Sendikası Genel Başkanı Uğur Cankoçak, bir İstanbul gazetesinde sendikanın aleyhine çıkan haberin gerçek dışı olduğunu belirterek, "Cinayetle kurban giden bir işçidir. Sendikamız işçi sınıfının birliğinden yanadır. Hiç bir işçinin burnunun kanamasını istemeyiz" dedi.

Uğur Cankoçak, haberin kaynağının Maden-İş olduğunu belirterek şöyle dedi:

"Otosan işyerinde Cevher-İş 9 yıldır yetkilidir. Sendikamız bir yıldır örgütlenme çalışmalarını sürdürmektedir. 29 Şubat tarihinde üç sendika bu işyerinde çağrı yapmıştır. Sendikamız 5.3.1980 tarihinde Türkiye Maden-İş ve Cevher-İş Sendikaları ile Bölge Çalışma Müdürlüğüne başvurarak referandumla yetkili sendikanın saptanmasını istemiştir. Konuyu ayrıca DİSK'e bağlı sendikalara da bildirmiştir.

"Otosan'da çağrı yapan üç sendika içinde en güçlü sendika Tüm Maden-İş Sendikasıdır. Kendine güvendiği için de resmen başvurusuyla referandum istemiştir. Yani bir zorbalığa ihtiyacı yoktur."

"Bu vesileyle de sendikamızın her türlü cinayetin karşısında olduğunu belirtmek isteriz."

Direnişe geçen İslahiye Belediye işçileri, "maaşlarımız ödensin işbaşı yapalım" diyorlar.

İslahiye Belediyesinde 200 işçi direnişe geçti

İSLAHİYE (ÖZEL)

İslahiye Belediyesinde çalışan DİSK'e bağlı Genel-İş üyesi 200 işçi, 3 aylık maaşlarının ödenmemesi üzerine direnişe geçtiler. İşçiler, direnişlerinin "macera için değil, haklarını almak için" olduğunu belirterek "Maaşlarımız ödensin, işbaşı yapalım" dediler.

İslahiye Belediyesi işyeri temsilcisi Mustafa Beydilli de direnişle ilgili olarak yaptığı açıklamada, işçilerin Belediyeden 3 maaş alacakları olduğunu belirtti ve şöyle devam etti: "Belediye Başkanı ile yaptığımız görüşmeler bir sonuç vermedi. Bu direnişi toplusözleşmeye dayanarak yapıyoruz. Biriken alacaklarımız verildiği anda direnişi bitireceğiz."

Öte yandan, İslahiye Belediye Başkanı, gerekli ödemeleri karşılayamadıklarını doğrulayarak, bunun sebebinin bugünkü Belediye Gelirleri Kanunu olduğunu söyledi. Belediye Başkanı, belediyelerin devlete el açan kuruluşlar olmaktan kurtarılmaları gerektiğini vurguladı.

İZMİR BELEDİYESİNDE GREV ERTELENDİ

Genel-İş Sendikası tarafından işçilerinin alacağı olan 240 milyon lira paranın ödenmemesi nedeniyle İzmir Belediyesinde alınan grev kararı dün işçilere 5'er bin lira dağıtılması üzerine ertelendi.

Cumartesi günü başlayacağı açıklanan grevin ertelenmesi konusunda bilgi veren Genel-İş Ege Bölgesi Merkez Şube Başkanı Zeki Merdol işçilerin alacaklarından 90 milyon liranın ödendiğini ve bu nedenle grevden şimdilik vazgeçtiklerini söyledi.

Genel-İş'in EGO'daki delege seçimleri 19 Martta yapılacak

■TKP, TİP, TSİP seçime ittifak halinde giriyor

ANKARA (ÖZEL)

Genel-İş Sendikası Genel Merkezi tarafından önceden iki ayrı şube iken birleştirilen EGO'ya bağlı Elektrik-Gaz ve Otobüs İşletmelerini bünyesine alacak şube kongresi için delege seçimleri 19 Martta yapılacak.

2300 civarında işçinin çalıştığı Elektrik-Gaz İşletmesi ile dört bin işçinin çalıştığı Otobüs İşletmesi yakın zamana kadar ayrı şubeler halinde çalışıyordu. Genel-İş Genel Merkezi bir süre önce çeşitli siyasal hesaplarla bu iki şubeyi birleştirme kararı almıştı. İşçilerin haberi olmadan ve tepeden inme alınan bu karar, elektrik-gaz işçilerince tepkiyle karşılanmıştı.

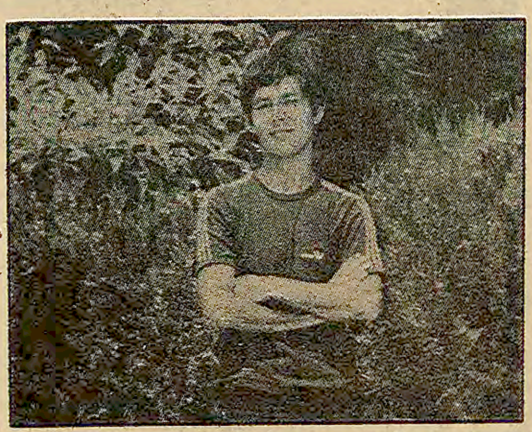
19 Martta yapılacak seçimlere Elektrik-Gaz işyerlerinde iki listenin, Otobüste ise üç listenin katılacağı öğrenildi.

Her iki işyerinde de liste çıkartacak olan Yusuf Bilen, TKP, TİP ve TSİP taraftarlarınca destekleniyor ve bir kısım CHP'li işçiye dayanıyor. Otobüs İşletmesinde seçimlere katılacak olan ikinci listenin başkan adayı ise Ethem Akkaya. Akkaya'nın bir kısım CHP'li ve AP'li işçiler tarafından destek göreceği söyleniyor. Öte yandan özellikle Elektrik-Gaz İşletmesinde çalışma yürüten ve Dev-Yol taraftarı olan Ali Saygılı, yönetime ve Yusuf Bilen'e tepki gösteren işçilere dayanmak istiyor.

Öte yandan önceki gün "yurtsever işçiler" imzalı bir bildiri yayınlayan EGO işçileri, Yusuf Bilen'e oy verilmemesini istediler.

Suça azmettirilen çocuklar arasında silahlı saldırıya katılanlar da var

Celal Akın (solda) TİKP İçel İl Başkanına silahla saldırmaktan, İbrahim Kalebayır (ortada) ve Vedat Erdal (solda) saldırıya katılmaktan dolayı aranıyor.

İGD'liler küçücük çocukları suça itiyor

İGD'lilerin silahlı saldırısına uğrayan TİKP İçel İl Başkanı Atila mahkemede, «Sanıkların babaları da bana çocuklarını İGD'nin bu duruma düşürdüğünü söylediler» dedi

İÇEL (ÖZEL)

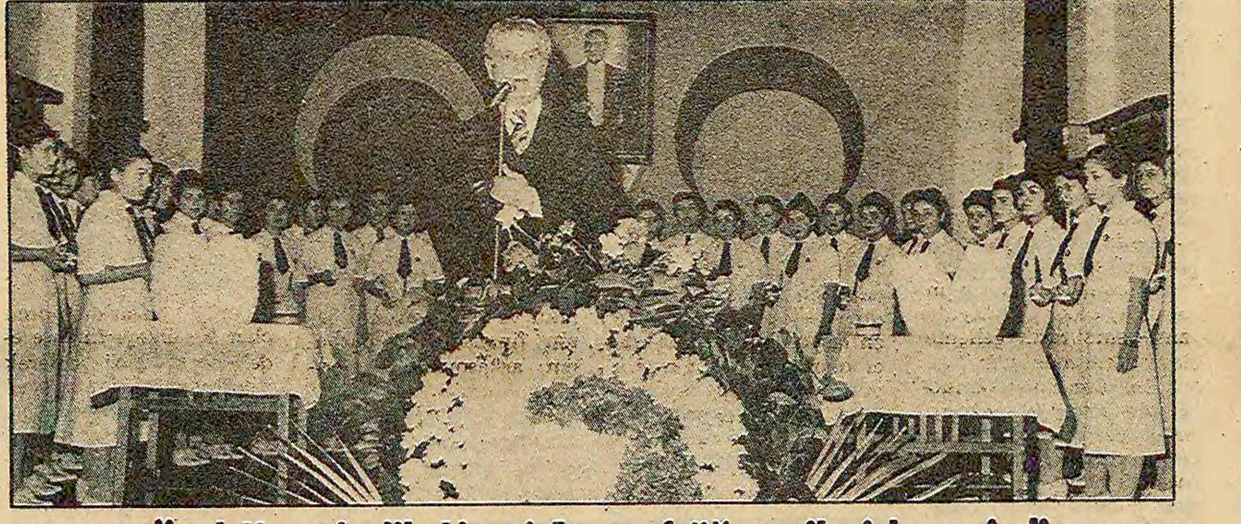
Birçok ilde olduğu gibi İçel'de de İGD adlı Rus yanlısı örgütün gencecik çocukları suç işlemeye ittiği bildirildi. İGD adlı örgüte mensup 5 genç, İçel'de Türkiye İşçi Köylü Partisi İl Başkanına silahla ateş etme suçuna karışmışlar, bunlardan birisi daha sonra suçunu itiraf etmişti. İGD'nin karanlık amaçlarına alet ettiği diğer çocuklar ise hâlâ kaçak durumdalar.

DURUŞMA BAŞLADI

4 Aralık 1979 günü TİKP İçel İl Başkanı Fatih Atila, Yenimahallede bir grup İGD'linin saldırısına uğramış ve yaralanmıştı. 5 kişi olan saldırganlardan Ali Kenan Alev daha sonra kendiliğinden teslim olmuş ve suçunu itiraf etmişti. Ali Kenan Alev, poliste mahkemede ve savcılıkta verdiği ifadede saldırıya katıldığını, silahı ise Cemal Akın'ın kullandığını belirtmişti. Geçtiğimiz günlerde yapılan duruşmada ise sanık ifadesini reddetti ve işkence görmekten korktuğu için böyle yaptığını iddia etti. Alev, bir başka soru üzerine de işkence gördüğüne dair bir başvuruda bulunmadığını söyledi. Duruşmada söz alan Fatih Atila "Hatta sanığın babası ve yakınları bile il merkezimize gelerek çocuklarını İGD'nin bu duruma düşürdüğünü ve suça teşvik ettiğini söylemişlerdi" dedi.

Mahkeme 10 Nisan'a ertelenirken Fatih Atila ve avukatının davaya müdahil olarak katılması mahkeme heyetince kabul edildi.

İGD'nin saldırıya kaşkırttığı Atatürk Lisesi öğrencilerinden Cemal Akın, Vedat Erdal ve İbrahim Kalebayır adlı sanıklar ise hâlâ bulunamadılar.

Özel Hemşirelik Lisesi 1. sınıf öğrencileri kep giydi

Kızılay Özel Hemşirelik Lisesi birinci sınıf öğrencileri törenle kep giydiler. Kızılay Genel Başkanı Kemal Özer'in katıldığı tören, İstanbul Özel Hemşirelik Lisesinde yapıldı. Resimde kep giyen birinci sınıf öğrencileri görülüyor

ADAPAZARI BELEDİYESİ HALK POLİKLİNİĞİ AÇTI

ADAPAZARI (ÖZEL)

Adapazarı Belediyesi 14 Mart Tıp Bayramı günü Adapazarı halkını sağlık sorunlarını hafifletmek için "Adapazarı Belediyesi Halk Polikliniği" açtı.

Eski ESO binasının onarılmasıyla açılan poliklinikte ücretsiz muayene olunabilecek ve ilaç verilecek. Poliklinik halktan kullanılmayan ilaçları toplayarak bunları alamayan hastalara bedava verecek. Belediye bu konudaki düşüncesini şöyle sloganlaştırıyor: "Hastane, doktor hemşire bizden, ilaç sizden."

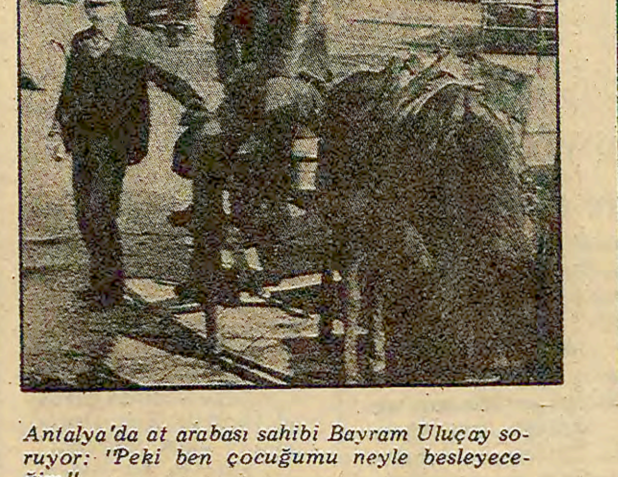
Turizm Haftası sönük geçiyor

İZMİR (ÖZEL)

Her yıl düzenlenen ve çeşitli seminerler ve konferanslarda turizmin nasıl geliştirileceği tartışılan Turizm Haftası bu yıl sönük geçiyor. İzmir Turizm Bölge Müdürlüğü bu yılki Turizm Haftasının sadece okullarda ele alındığını söyledi. Buna karşılık 28 Mart-6 Nisan tarihleri arasında düzenlenecek İzmir Turizm Fuarı için hazırlıkların sürdürüldüğü bildiriliyor.

THY'DEKİ LOKAVT TURİZMİ BALTALIYOR

Öte yandan Ege Seyahat Acentaları Derneği Başkanı Ergün Göksan THY'deki lokavtın turizmi olumsuz etkilediğini açıkladı. Göksan, THY'deki grevin bir haftaya kadar kalkmaması halinde tur düzenleyenlerin THY ile yaptıkları anlaşmaları feshetmek zorunda kalacaklarını belirtti. Göksan bu arada tur ücretlerinin her gün değişen fiyatlardan çok etkilediğini, bunun da turizmimize zarar verdiğini kaydetti.

Antalya'da at arabası sahibi Bayram Uluçay soruyor: "Peki ben çocuğumu neyle besleyeceğim"

Arabacıların kazandığı para ancak ata yetiyor

İSMET ÖZÇELİK

"Herkes petrolü konuşuyor, ama bu at ne yer, biz ne yeriz, düşünen yok!" böyle diyor at arabası sahibi Bayram Uluçay. Hayat pahalanınca kimse bir şey alamaz, arabayla taşımaz oldu. Çoluk çocuğunun nafakasını bir atın sırtından sağlamaya çalışan arabacılar da bütün gün oturur oldular Antalya'da.

Bayram Uluçay hesap yapıyor:

"At günde 6 kilo ezme yer. Ezmenin kilosu 5 liraydı, 7 liraya çıktı, 8 kilogram saman yer. Bir çift nal 250 liraydı, 500'e çıktı. Yani ortalama günlük masrafı 150 lira bu atın. Şimdiye kadar 150 lira aldım. Akşam oldu, boş oturuyorum. Peki ben çocuğumu neyle besleyeceğim ? 6 nüfus bana bakıyor.

Beyobası köylüleri Toprak Su Kooperatifi Kongresinde köye bir hızar ve değirmen alınmasına karar verdiler.

BEYOBASI KÖYLÜLERİ KOOPERATİF BİNASI YAPTILAR

ANTALYA (ÖZEL)

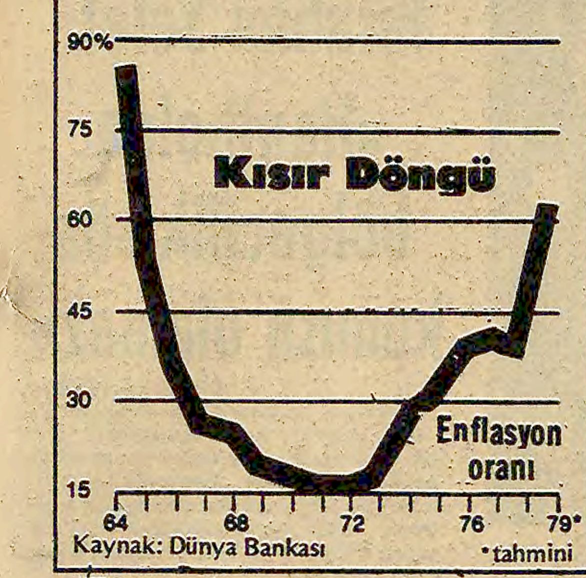
Gazipaşa'nın Beyobası köylüleri köyde kurulan Toprak-Su Kooperatifine kendi imkanlarıyla kooperatif binası yaptılar.

Köy arazisinin sulanması ile uğraşan Beyobası Toprak-Su Kooperatifi, köylünün büyük bir kısmını bağrında topluyor.

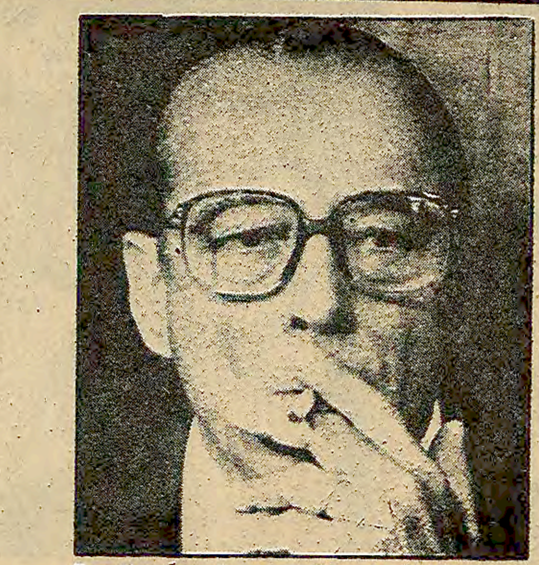
Öte yandan perşembe günü yapılan kooperatif kongresinde köylüler kooperatife bir hızar kurulmasını ve bir değirmen alınmasını kararlaştırdılar. Canlı bir havada geçen kooperatif kongresinde üyeler yöneticileri çekinmeden eleştirdiler, yöneticiler de bundan yararlanacaklarını söylediler.

Söz alan bir ortak Köy-Koop'a verilen eski naylonların paralarının kooperatife bağışlanmasını, bununla da bir hızar ve bir değirmen alınmasını önerdi. Bu öneri ortaklarca kabul edildi.

Türkiye'de uygulanmak istendiği ileri sürülüyordu

Güney Amerika modeli ya da Şikago ekolü adı verilen iktisadi politikanın yaratabildiği "mucize"nin grafiğidir. Yüzde 90'lık enflasyondan, yüzde 65'lik enflasyona dalgalanan hayat pahalılığı. Sonuç: Halkın yüzde 70'i aç, yüzde 30'u sınırsız refah içinde. Brezilya hükümeti artık ayakta kalabilmek için bu korkunç canavarla mücadele etmeye çalışıyor.

Brezilya'nın Başkanı Figueiredo'nun tekrar artmaya başlayan enflasyon karşısında işi zor.

Onaltı yıllık Askeri Cunta yönetimi bile Brezilya'da liberalleşme yönünde adımlar atıyor

Güney Amerika modeli "mucizesi" yıkılıyor

Muhittin Sirer

● Ekonomilerini tamamen ithalat ve ihracata göre ayarlayan ve ancak enflasyonla yaşayabilen Güney Amerika ülkeleri artık iç üretimi artırmayı, hayat pahalılığıyla mücadeleyi hedefliyor

Önce gazete sayfalarında, çıkmaza giren Türkiye ekonomisinin yeniden kalkınma rayına oturabilmesi için bazı önerilerle karşılaştık: Türkiye Brezilya'dan örnek alsın, onun gittiği yoldan gitsin. Güney Amerika Modelini uygulasın!

Daha sonra Halk Partisi Genel Başkanı Bülent Ecevit yurtdışı gezisinden döndü ve son gelişmelerle ilgili yargısını açıkladı: "Son ekonomik önlemler paketi, Türkiye'de Güney Amerika Modelini uygulamak isteminin bir ifadesidir. Hükümet Şikago ekolünün ekonomik önerilerini uygulayarak Türkiye'yi anti-demokratik gelişmelere yöneltmektedir."

Bu tartışma kamuoyunda siyasi ve ekonomik yönleriyle sürüyor. "Şikago" ya da "Güney Amerika Modeli" diye adlandırılan iktisadi politikanın bazı önemli özellikleri var. En belirgin özelliği de enflasyon içinde ekonomik büyüme. Enflasyonu serbest bırakmak ve bu arada bazı mali tedbirlerle de ekonomik büyümeyi gerçekleştirmek. Böylesine bir modelde pastayı bölüştürmek sözkonusu bile değil. Halkın yüzde 70'i açlık ile karşı karşıya, yüzde 30'u ise hesapsız bir refah denizinde. Üretim tamamen ithalat ve ihracatın ihtiyacına göre ayarlı. İç pazar son derece dar. Tarım, hafif sanayi ve ağır sanayi iç pazarı değil, ihracatı geliştirmeye yönelik ve yabancı sermaye tarafından finanse ediliyor. Bu modelin tek cümleyle ifadesi, "biri yer, biri bakar"dır. Böyle bir modeli demokratik çerçeveler içinde sürdürebilmek mümkün değil. Bu yüzden bu modelin zorunlu şartı askeri diktatörlüktür. Kitleleri aç bırakmayı peşinen kabullenerek ekonomik büyümeyi öneren bir ekonomik düzen baskı unsuru olmadan hayata uygulanamaz.

Ancak Brezilya tecrübesi bu modelin hiç bir şekilde "mucize"ler yaratmadığını ortaya çıkardı. 16 yıllık askeri cunta yönetiminden sonra yüzde 10'luk büyümeye karşılık gerçek ücretlerde yüzde 20 düşme "mucize" diye adlandırılamayacağı gibi, iç pazarı ve üretici güçleri geliştirmeyen bir ekonomik politika yapısal hiç bir sorunu çözememiş, tam tersine sorunların [illegible] periyodik aralarla tekrarına yol açmıştır.

[illegible] Türkiye'de alınan ekonomik önlemleri "enflasyon içinde büyüme teorisine" uygulamak güç. Şikago ya da Güney Amerika Modeline [illegible] farklılıklar [illegible] biri de bu. Tam tersine enflasyonla mücadele [illegible] olarak başvurulan bir yöntemin teknik uygulaması olarak değerlendirilmiyor. Başarı şansı tartışılabilir ama bu önlemlerin enflasyon içinde büyümeye yönelen uygulamalar olmadığı kesin.

İşin ilginç yanı Brezilya'da son gelişmeler de tersi yönde. Önlerine koydukları hedefler bunu gösteriyor. Enflasyonla mücadele, iç pazarı geliştirme ve iç üretimi artırma, pastayı biraz daha adil dağıtma ve açlık ile refah arasındaki uçurumu biraz olsun dengeleyebilmek. Siyasi gelişmeler de bu gelişmelere uygun. Onaltı yıldır süren amansız baskıyı hafifletme yönünde gelişmeler gözlemleniyor.

Denetim altında iktidar ve muhalefetten oluşan zorunlu iki partili siyasi hayata serbestlik tanınıyor. Yeni siyasi partilerin açılması serbest bırakılıyor. Moskova yanlısı partinin Başkanı Carlos Perestes de Brezilya'ya döndü. Siyasi af ilan edildi. Şu anda Brezilya'da 10 siyasi tutuklu ve 20 sürgün var. Bunların affedilmemelerinin gerekçesi ise silahlı eyleme katılmaları. Grev özgürlüğü tanıma yolunda adımlar atılıyor. Brezilya'da 1979 Aralığında 150 bin kişi grevdeydi.

1964'te Amerika'nın desteğiyle Brezilya'da darbeyle iktidara gelen Askeri Cunta bile 16 yıl sonra artık bu modelin "mucize" olmadığını anlamaya başladı ve bu modelden kurtulabilmenin yollarını arıyor. Türkiye'nin böyle bir modele yönelmesinin ne şartları var ne de kazandıracağı bir şey. Bizzat uygulayıcıların kaçmaya çalıştığı bir uygulamayı Türkiye'de tartışmanın gereksizliği apaçık ortada.

Üçüncüsü ise yabancı sermaye ve dış kredi konusundaki benzerlikler ve farklılıklar. [illegible] Türkiye Marşal yardımı dahil tarihin hiç bir döneminde bu ölçüde bir dış krediyi ve yabancı sermaye yatırımını görmedi.

Türkiye'nin kuvvetli bir iç pazarı vardır ve bu alanda Brezilya'dan büyük farklılıklar gösteriyor.

Brezilya'daki darbenin maddi destekçisi ve 60'lı yılların sonuna kadar ülkedeki birinci yabancı sermaye durumundaki Amerika, artık, yerini Batı Almanya'ya bırakmış durumda. Ülke yönetiminin ABD ile önemli problemleri var ve bu problemler siyasi gelişmelere de yansıyor. Nükleer santral yapımı projesini artık modele aykırı bir gelişme olarak Amerika değil, Almanya finanse ediyor. Brezilya iç pazarı, üretici güçleri geliştirme yönünde de çabalar gösteriyor. [illegible]

Üstelik dünya dengesi açısından Amerika'nın 60 milyar dolar dış borcu olan bir ülkeyi finanse edebilecek gücü giderek zayıflıyor. Dünyanın yalnız Latin Amerika'da değil, her yerindeki Amerikancı cuntalar tek tek yıkılıyor, tarihe karışıyor. Brezilya örneği de dünyadaki gelişmelerden farklı değil. Zira Amerika bugün kendi ülkesinde yüzde 10 enflasyonla, 45 milyar dolarlık bütçe açığıyla ve önemli oranlara varan işsizlik sorunlarıyla boğuşuyor. Kendi meseleleriyle uğraşmaktan "Küçük Amerika"lara pek vakit kalmıyor

Rektör ve dekan seçimlerinde asistan ve diğer çalışanların da temsil edilmesi istendi

İSTANBUL (ÖZEL)

Tüm Üniversite, Akademi ve Yüksek Okul Asistanları Birliği (TÜMAS) tarafından basına yapılan bir açıklamada, üniversitelerdeki rektör ve dekan seçimlerinde asistan ve diğer çalışanların da temsil edilmesi istendi.

TÜMAS'ın açıklamasında yüksek öğrenim kurumlarındaki yönetim organlarının seçiminde oy verenlerin yalnız öğretim üyeleri olduğu hatırlatılarak seçilenlerin de yalnız öğretim üyesi olduğu belirtildi. Yönetim organlarına seçilenlerin tüm çalışanların yöneticisi olduğu belirtilen açıklamada, asistanların laboratuvarları yönettiği, seminerler hazırladığı, sınav kağıtlarını değerlendirdiği ve hatta öğretim üyelerinin yerine ders verdiği de bildirilen açıklamada yüksek öğrenim kurumlarının dinamik ve demokratik bir yapıya kavuşmaları için yönetim organlarının seçiminde, tüm yüksek öğrenim çalışanlarının da temsil edilmesi istendi.

Banksif: "1 trilyon vergi toplamak mümkün"

● «Vergi kaçıranlar, az vergi verenler cennette, bordro mahkumları vergi cehenneminde»

İSTANBUL (ÖZEL)

KISA adı Banksif olan Türkiye Banka ve Sigorta Mensupları Sendikaları Federasyonu, açıklamasında ülkemizde 1 trilyonluk vergi kapasitesi olduğu halde, bunun ancak üçte birinin toplanabildiğini açıklayarak, "Vergi yasa değişiklikleri bu meclislerin elindeki son fırsattır" dedi.

Devlet İstatistik Enstitüsü'nün 1979 yılı milli gelir tahminlerine göre, tarım, sanayi ve hizmet kesiminde toplam 2 trilyon 218 milyar liralık gelir yaratıldığını kaydeden Banksif, bu rakamlara dayanılarak yapılan hesaplara göre, 1980 yılında 909 milyar liralık vergi potansiyeli olduğunu belirtti. Banksif bülteninde, bu potansiyelin ancak 329 milyar lirasının toplanmasının planlandığı da yer alıyor.

ÇARPIK VERGİ DÜZENİ

1976 yılında bordro mahkumları 30 milyar lira vergi öderken, 972 bin 664 beyannameli mükellefin toplam 13 milyar lira vergi ödediğini belirten Banksif, bu durumu, "Beyannameli mükellefler, vergi kaçıranlar, az vergi verenler cennette, bordro mahkumları vergi cehenneminde" diye tanımladı.

Bordro mahkumlarının artık affedilmesi gerektiğini belirten Banksif, vergi yasalarımızda yerleştirilmesi isteğiyle bazı önerilerde bulundu. Bu önerilerin bazıları şöyle:

— Asgari ücret kesinlikle vergi dışı bırakılmalıdır.

— Sermaye ve emek gelirleri ayrı tarifeler üzerinden vergilendirilmelidir.

Etiketi Amerika'dakinin aynı ama, içindeki katran miktarı Amerika'dakinin 4 misli daha fazla

Dünya Sağlık Teşkilatının açıklaması:

Geri ülkelere satılan sigaralarda 4 kat fazla katran var

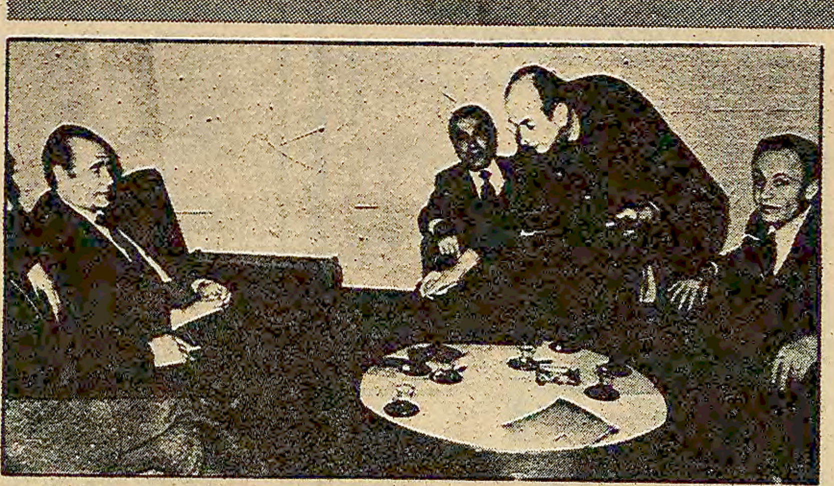
CENEVRE (AA)

Gelişmekte olan ülkelerin gelecekte tütün zehirlenmesinden en fazla etkilenen ülkeler olacağı bildirildi.

Dünya Sağlık Teşkilatının yayınladığı aylık derginin şubat sayısında verilen bilgilere göre, gelişmiş ülkeler tarafından geri ülkelere satılan sigaralar, yapıldıkları ülkedeki etiketin aynısını taşısalar bile Batı ülkelerine satılan sigaralardan 2-3 hatta 4 kat daha fazla katran ihtiva ediyor.

Üçüncü Dünya ülkelerinin tütün zehirlenmesi tehlikesi ile karşı karşıya olduklarını belirten dergi, zengin ülkelerin ise bu tehlikeye karşı önlemler aldıkları filtreli ve katransız sigara üretimine yöneldikleri bildirildi.

15 Başbakana hizmet eden Necmi Amca emekliye ayrılıyor

Parlamentonun 40 yıllık çaycısı 'Necmi Amca" parlamenterlerin Cumhurbaşkanı seçilişlerini gördü, 15 başbakana hizmet etti. Fotoğrafta 'Necmi Amca" Cumhuriyet Senatosu ve Millet Meclisi eski başkanları Sırrı Atalay ve K.Güven'e çay verirken görülüyor.

"Şimdi elime 10 bin lira geçiyor, Allaha şükür" diyen parlamentonun yıllanmış çaycısı 'Necmi Hoca" 200 bin lira ikramiye ile ev bulmaya çalışacak.

Parlamentonun 40 yıllık çaycısının unutamadığı anı şeker zammı

● Necmi Arıca, Recep Saydam zamanında bir milletvekilinin "beyazları saklayın" dediğini duyunca bütün parasını şekere yatırmış

ANKARA (AA)

Parlamentonun 40 yıllık çaycısı Necmi Amca önümüzdeki günlerde yaş haddi nedeniyle emekliye ayrılıyor.

Pek çok kimsenin soyadını bilmediği, ancak herkesin "Necmi Amca" diye tanıdığı Necmi Tandoğan, 65 yıllık yaşamının 40 yılını Parlamentoya vermiş. Cumhurbaşkanı Korutürk ile aynı sıralar görevinden ayrılan Necmi Amca, 5 parlamenterin Cumhurbaşkanı seçilişine tanık olmuş, 15 Başbakana da hizmet etmiş.

"KAÇ BAŞBAKANA ÇAY VERDİM HESABINI ŞAŞIRDIM"

"Kaç hükümet değişti kaç bakana çay verdim, hesabını şaşırdım" diyen Tandoğan, 1915 yılında doğmuş, 1940'da Büyük Millet Meclisinde çaycı olarak çalışmaya başlamış. Yine TBMM binası açılınca "Ulustan Bakanlıklara transfer olduğunu" söyleyen Necmi Amca "Rahmetli İnönü'nün Cumhurbaşkanlığını gördüm. Bayar'ın, Gürsel Paşa'nın, Sunay Paşa'nın, Korutürk Paşa'nın Cumbaşkanı seçildikleri gün onlara çay verdim. Allah yeni Cumhurbaşkanımıza da hizmet etmek fırsatını bana versin" şeklinde konuşuyor.

'NECMİ AMCA'NIN ADAYI

Bazı parlamenterler Necmi Amcaya yaklaşan Cumhurbaşkanlığı seçimini hatırlatarak "seçim ne olur" diye soruyorlar. Necmi Amca bu soruyu "Benim adayım Karakaş, gerisi sizin bileceğiniz iş" diye cevaplıyor.

"PARLAMENTODA ÇALIŞMANIN YARARLARI"

Parlamento ile ilgili pek çok anısı olan Necmi Amca şekere zam geldiğini öğrenip tedbir aldığı Bakanlar Kurulu toplantısıyla ilgili hatırasını şöyle anlatıyor:

"Rahmetli Refik Saydam Başbakandı. O günkü toplantıda zam yapılacak maddeleri tespit ediyorlardı. Bir ara merhum milletvekili Ömer Taşçıoğlu'nun Kayseri'ye telefon ettiğini ve "beyazları saklayın" dediğini duydum. Şekere zam geleceğini anlayınca hemen bir dükkana koşup, cebimdeki paranın tümünü yatırıp, 30 kilo şeker aldım."

Necmi Amca eski Mecliste çay ocağını kendi adına işletmiş. 1960'ta yeni binaya taşınılınca, Meclisin kadrolu memuru olmuş. "Şimdi elime allaha şükür 10 bin lira geçiyor. Geçinip gidiyoruz" diyen Necmi Amca emekli olunca 200 bin liraya yakın ikramiye alacağını, bununla bir ev edinmeye çalışacağını söylüyor.

PARA BASILMIYOR, KREDİ KISILDI ANCAK MERKEZ BANKASI KREDİLERİ ÖZEL SEKTÖRE YÖNELDİ

HABER MERKEZİ

Son önlemler paketinin gerektirdiği uygulamalar sürerken Merkez Bankası kredilerinin daha önceki gözlemlerin tersine kamu sektöründen özel sektöre yöneldiği kaydedildi.

Hükümet enflasyonu önlemek amacıyla zorunluluklar dışında karşılıksız para basmamaya, kredileri kısıtlamaya dikkat ediyor. Ancak Merkez Bankasının kısıtlı da olsa verdiği krediler eski uygulamaların tersine kamu sektörüne değil, özel sektöre kaydırıldı.

Mart ayının ilk haftasında kamu kesimine verilen kredilerde 5 milyar 211 milyon liralık bir azalma sözkonusu olurken özel bankaların kredi kullanımında 5 milyar 432 milyon liralık bir yükselme kaydedildi. Bu arada bazı tarım ürenlerinde destekleme alımları dönemi geldiğinden tarımsal amaçlı kooperatiflere Ziraat Bankası aracılığıyla açılan kredi hacminde 4 milyar 321 milyon liralık bir genişleme gözlemlendi.

1979 yılında kredi kullanımı ise şöyle gerçekleşti:

Bankalar, 18 milyar 881 milyon lira, Kamu kesimi, 13 milyar 150 milyon lira. Tarımsal amaçlı kooperatifler, 8 milyar 792 milyon lira.

6 Ankara'nın göbeğinde 'KURTARILMIŞ' Bakanlıklar

Ayşe Dönmez

Mem-Der Genel Başkanı Baki Özilhan:

"100 güne damgasını vuran anlayış siyasi körlüktür"

● "Demirel hükümeti de MC'ler döneminde, Ecevit döneminde yapılan partizanlığın işyerlerini nasıl anarşiye açtığını unutmuş olacak ki aynı yola devam ediyor"

Memurlar Derneği (MEM-DER) Genel Başkanı Baki Özilhan, Demirel hükümetinin 100. gününde, hükümetin memurlara vadettikleri ile verdiklerine ilişkin sorularımızı cevapladı. Özilhan, "100 güne damgasını vuran anlayış hükümetin siyasi olarak körlüğünü gösteren anlayıştır" diyerek, memurların ekonomik ve demokratik istemlerini açıkladı. Baki Özilhan'ın sorularımıza verdiği cevaplar şöyle:

Soru: Hükümet kendi deyimiyle 100 gününü doldurdu. Bir memur derneğinin Genel Başkanı olarak 100 günü nasıl değerlendiriyorsunuz?

Özilhan: Hükümet kendisine ne kadar ömür biçerse biçsin, çalışmalarını kaçar günlük sürelerle sınırlarsa sınırlasın önemli olan siyaset tespitidir. İş yapmak isteyen öncelikle ne yapacağını, nasıl yapacağını, amacını açıklıkla saptamalı, siyasetini berraklaştırmalıdır. Ben hükümetin memur meselelerine bakışını hatalı buluyorum. Yüz güne damgasını vuran anlayış hükümetin siyasi olarak körlüğünü gösteren anlayıştır.

İçeride ırk ve mezhep kışkırtıcılığı, bölücülük, anarşi ve terör sürdürülmekte, ardı ardına kışkırtmalar yapılmaktadır. Hükümet gözünü bu olumsuzluklara kapamış olarak memur kitlesinin sorunlarına yaklaşmaktadır. Biz MEM-DER olarak hükümet göreve başladığında sayısı 1,5 milyona yaklaşan memur kitlesi adına acilen sorunlarımıza iyiniyetli yaklaşım, işyerlerinde huzur, geçinebileceğimiz ücret istedik. Bu hem hükümetin hem de çalışanların yararınadır, dedik.

"HÜKÜMETLER ANARŞİNİN KAYNAKLARINI DESTEKLEMİŞ DEVLET DAİRELERİNİN KAPILARI ANARŞİYE AÇILMIŞTIR"

Soru: Peki hükümet ne yaptı, nasıl bir yol izledi?

Özilhan: Hükümet iyiniyetli uyarılarımıza kulaklarını tıkadı. Hatalı çözümsüzlük yoluna girdi. Memur kitlesini her dönemde rahatsız eden uygulama partizanlık olmuştur. Çalışanların siyasi düşüncelerine göre kış kıyamet demeden sürme, kıyım anlayışı olmuştur. Demirel hükümeti de MC'ler döneminde, Ecevit döneminde yapılan partizanlığın ülkemize nelere mal olduğu, işyerlerinin kapısını nasıl ardına kadar anarşiye açtığını unutmuş olacak ki aynı yola devam ediyor.

Her iktidar döneminde anarşinin kaynakları hükümetlerce desteklenmiş ve devlet dairelerinin kapıları anarşiye açılmıştır. Geniş çoğunluğu tedirgin eden bu uygulamalara son vermeden, devlet dairelerinin kapısını faşistlere ve Rusya'nın beşinci kolu sahte solculara kapamadan, onları bulundukları mevzilerden söküp atmadan işyerlerinde huzur ve güvenlik sağlanamaz. Verimlilik artırılamaz. Memurların bölünmüşlüğü kamplara ayrılmışlığı da sürer gider.

Soru: Anarşinin kaynağı olarak nitelediğiniz Türkeş'in komandoları ve sahte solcuların himaye edilmesi ile işyerlerinde kamplara ayrılma arasında nasıl bir ilişki kuruyorsunuz?

Özilhan: Zorbaların tehdidi altında bulunan memurlar korunamıyor ve bir tekme de zorbalara destek olan hükümetler atıyorsa ne yapacaktır. Çaresizlik sonucu zorbaya sığınmak zorunda kalacaktır. Memurlar çözüm olmadığını bile bile zorbaların bulunduğu bir uçta yer alma ihtiyacını duyacaktır.

"HÜKÜMETİN ANLAYIŞI BUNALIMIN YÜKÜNÜ ÜCRETLİLERİN SIRTINA YIKMAK."

Soru: Demirel hükümeti ne vadetti, ne verdi?

Özilhan: Her konuda olduğu gibi memurlara vaat konusunda, Demirel çok cömert konuştu. Hükümetini kurmadan önce, maaşlarımızın on günlük ihtiyacı karşılayabildiğini söyledi. Tedbir alınması gerektiğini açıkladı. Ama iktidara gelir gelmez yaptığı devalüasyonla cebimizdeki paranın da yarısını aldı. Artık maaşlarımız beş günlük ihtiyacımızı ancak karşılıyor. 1980 bütçesi de çıktı. Artık 1981 yılına kadar bordro mahkumuyuz. Korkarım 1981 mali yılına kadar bordromuzda artış yerine eksilme olacak. Fiyat artışları karşısında hiç bir anlamı kalmayan 25 katsayının getirdiğini de maaşın tazminat ve ikramiyelerle birlikte vergilendirilmesi götürecek. Hükümet bir eliyle verdiğini öteki eliyle geri almanın hazırlığı içindedir. Bu anlayış da partizanlık konusunda olduğu gibi hatalı, bunalımın yükünü ücretlilerin sırtına yıkan bir anlayıştır.

"PARTİZANLIĞA SON VERİLMELİDİR"

Soru: Ekonomik ve demokratik isteklerinizi özetle söyler misiniz?

Özilhan: Ekonomik istemlerimiz:

a) Asgari ücret gerçekçi şekilde tespit edilmeli, en az geçim indirimine eş kılınmalı, tespit edilen miktar vergiden muaf tutulmalıdır.

b) Ücretlerin fiyat artışları oranında yükseltilmesinin sağlanması için Eşel-mobil sistemi getirilmelidir, kiralar dondurulmalıdır.

c) Kira yasası ücretlilerin durumu dikkate alınarak çıkarılmalı, kiralar maaşın yüzde 25'ine denk getirilmelidir.

d) Derece ve katsayı sistemi değiştirilmelidir.

e) Yan ödemeler ayrı vergilendirilmeli ve maaşı tamamlayan ek ödeme anlayışından vaz geçilmelidir.

f) Fazla çalışma, mahrumiyet yeri ödenekleri, yolluklar artırılmalıdır.

g) Toplu taşım teşvik edilmeli, memurlara işe gidiş ve gelişlerinde kullanacakları paso uygulamasına geçilmelidir.

h) Başlangıç dereceleri yeniden düzenlenmelidir.

i) Üç yılda bir derece terfi mutlaka verilmeli, kadrosuzluk sorun olmaktan çıkarılmalıdır.

j) 28 Şubat 1979'da çalışan memurlara verilen bir üst derece 1979 Mart ayından sonra da işe giren memurlara verilmelidir.

Demokratik istemlerimiz ise;

a) Grevli toplusözleşmeli sendika hakkı,

b) Memura siyaset yasağının kaldırılması

c) Memurların siyasi düşüncelerine göre bölünmüşlüğüne, partizanlığa son verilmesi,

d) Sürgün ve kıyımların durdurulması,

e) Memurlara ilişkin alınacak kararlarda memurların ve onların örgütlerinin söz sahibi olmalarının sağlanması.

f) Gizli sicil sistemi ve adaylık süresinin kaldırılması.

Demirel hükümeti sorunları yüz güne, ikiyüz güne bölüştürerek, hayali vaadlerde bulunarak çözemez. Gerçekten çözmek istiyor, memurların içinde bulunduğu sıkıntıyı hafifletmek istiyorsa sözümüze, önerilerimize kulak vermek zorundadır. Çünkü ülkemizin de, memurların da çıkarı buradadır.

BİTTİ

ODALAR BİRLİĞİ BAŞKANI MEHMET YAZAR:

"3 milyar dolar gelirse, darboğazdan çıkabiliriz"

ANKARA (AA)

Türkiye Odalar Birliği Başkanı Mehmet Yazar, Türkiye'nin 1980 yılı icin ihtiyacı olan 3 milyar dolar ek finansman sağladığı takdirde, bugün içinde bulunduğu ekonomik darboğazdan çıkabileceğine inandığını söyledi.

Fransız ithalatçıları ile Odalar Birliğinde düzenlenen toplantıda konuşan Mehmet Yazar şöyle dedi: "Hükümet, ekonomiyi bu kilitlenmiş darboğazdan kurtarmak ve gerekli canlılığı kazandırmak maksadıyla özellikle üretim ve yatırım artırmaya yönelik ihracatı teşvik maksadıyla döviz girdilerini artırmak ve serbest piyasa mekanizmasının daha rahat çalışmasını sağlamak üzere Ocak 1980 tarihinde ekonomik istikrar tedbirleri getirmiştir. Getirilen ekonomik istikrar tedbirlerinin en bariz özelliği tıkanmış olan serbest piyasa ve fiyat mekanizmasına tekrar işlerlik kazandırmak ve bilhassa özel sektörün ekonomik alanda daha etkin çalışmasını sağlamaktır".

Yabancı sermayenin önemi konusuna da değinen Odalar Birliği Başkanı Mehmet Yazar "Getirilen tedbirler içerisinde büyük bir bölümü yabancı sermayenin Türkiye'ye daha etkin bir şekilde gelmesini sağlama amacına yöneliktir" dedi.

Türkiye'nin bugün içinde bulunduğu durumu "geçici" olarak niteleyen Yazar şöyle dedi: "Bu açıdan Türkiye'nin mevcut insan gücü, tabii kaynak ve diğer potansiyelleri yanında bu teşvik unsurlarıyla beraber yabancı sermaye için fevkalade ve teşvike değer bir ülke haline geldiğini söyleyebilirim."

ORTAK PAZAR KONUSU

Türkiye'nin ekonomik geleceğini Ortak Pazarla bütüleşmede gördüğünü de belirten Mehmet Yazar "Türk özel sektörü olarak kendilerinin Türkiye'yi gerek ekonomik, gerekse siyasal geleceği açısından Ortak Pazara tam üyeliğinin Ankara Antlaşmasının özüne uygun olarak gerçekleşmesini" istediklerini ve bu maksatla da "Üyelik müracaatının yapılmasında büyük zaruret gördüklerini" söyledi.

Bugünkü durumda 3 milyar dolarlık ek finansmanın mutlak surette karşılanması gerektiğine işaret eden Yazar şöyle dedi: "Kesinlikle düşünmek istemiyorum ama, bu imkan belli bir süre içinde sağlanamadığı takdirde Türk ekonomisinin ve sosyal bünyesinin büyük ölçüde zedeleneceğinden endişe duymaktayım. Ve bu zedelenme Batı entegrasyonu için de faydalı bir sonuç vermeyecektir."

cemal süreya PAÇAL

Gazeteler ve edebiyat

Edebiyatın kitlelerle yakınlık kurabilmesi temelde bir içerik sorunudur elbet. Ancak okulların ve kitle iletişim araçlarının bu yakınlığın kurulmasında oynadığı önemli rolü de yadsıyamayız. Servet-i Fünun'un baskı sayısı 500'ü aşmıyordu; ama daha başlangıçta bile hem okullarda, hem gazetelerde, hiç değilse bir sorun olarak ele alındığı için, belli bir aydın kesimi içinde geometrik diziyle artan bir etki gücü kazanmıştı. Yaprak dergisinin de 1000'den fazla baskı yapmadığını sanıyorum. Ama günlük basındaki (mizah dergilerine dek uzayan) yankıları bu yayın organına hiç de azımsanmayacak bir taban yaratmıştı.

Diyeceğim, okullar ve günlük (kimi zaman haftalık) basın, edebiyatın yaygınlaşması konusunda her zaman söz sahibi olmuştur.

Alalım günlük basını. Otuzlu yıllarda açın Cumhuriyet gazetesini, kırklı yıllarda açın Ulus gazetesini, edebiyata, sanata nice yer verilmiş olduğunu göreceksiniz. 1930-1940 yılları arasındaki dönemde, eski edebiyatın temsilcileri günlük basında çoğu kez yüceltilmiş, okurun bilinçaltına öylesine yerleştirilmişti ki çoğu ilkel bir çizgide bulunan bu temsilciler karşısında 1940 kuşağının (Nazım'ın daha önce açtığı büyük gedikten büyük ölçüde yararlanmasına rağmen) işi pek kolay olmamıştır. Yine de bu dönemde "Alay Köşkü Yârân"ının eskilere karşı,1940 kuşağının da berikilere karşı savaşımını en küçük ayrıntılarına dek eski gazete derlerinde rahatça izleyebiliyoruz bugün.

1950'ye dek günlük gazetelerde edebiyata gerçekten büyük yer verilmektedi. Gazetelerde yazanların çoğu da edebiyat kökenliydi zaten. Ayrıca gazete sahip ve başyazarları da yazar kökenli kişilerdi.

1950-1960 yılları arasında yaşayan edebiyatın günlük basından tam anlamıyla kovulduğunu tanık oluyoruz. Gazete yazarlarının kimlikleri de değişmiştir bu dönemde. 1965'ten sonraki patlama ise toplumbilimin ve ekonominin yanında edebiyatı da yeniden günlük basına getirmeye başlıyor. Bunda edebiyatın içeriğinin değişmesinin de rolü var. Toplum gerçeğine dolayısız olarak dadanan bir edebiyat bu akışı hızlandırmıştır. Ayrıca gazeteler de düşünmeye, düşünce üretmeye başlamıştır. Bugün edebiyat kökenli yazarlar günlük gazetelere gün günden daha bir yerleşmektedir.

Dikkat edersek, edebiyat sütunları açan, sanatçıları barındıran gazeteler, hemen hemen ayrıksız biçimde, ilerici planda yerlerini almış yayın organlarıdır.

Büyük tirajlı magazin basının edebiyata iyice uzak durduğunu söyleyebiliriz. Ama son birkaç yılda bu basında bile bu açıdan bir değişmenin ipuçları yok değil.

Sağ basın ise günümüzün edebiyatını (günümüzün diyorsam, son otuz kırk yıllık edebiyatı) tanımak istemiyor. Eski dilden, 1940 öncesi yazarlardan, hatta çok daha önceki yazarlarından yana bir tutum içinde. Bunda 1940'lardan sonra sağda pek yazar yetişmemiş olmasının da bir payı var elbet. Artık varolmayanın özlemi içindedir, bugün varolana karşı da bir korku içindedir sağ basın. Sözgelimi Tercüman'da bunun umutsuz bir savaşına tanık olmaktayız. Küçük tirajlı sağcı gazeteler ise sanat adına, televizyon, Klasik Türk Müziği, dost hanımların açtığı sergiler üstüne kısa haberler ve resim altlarıyla yetinmekteler.

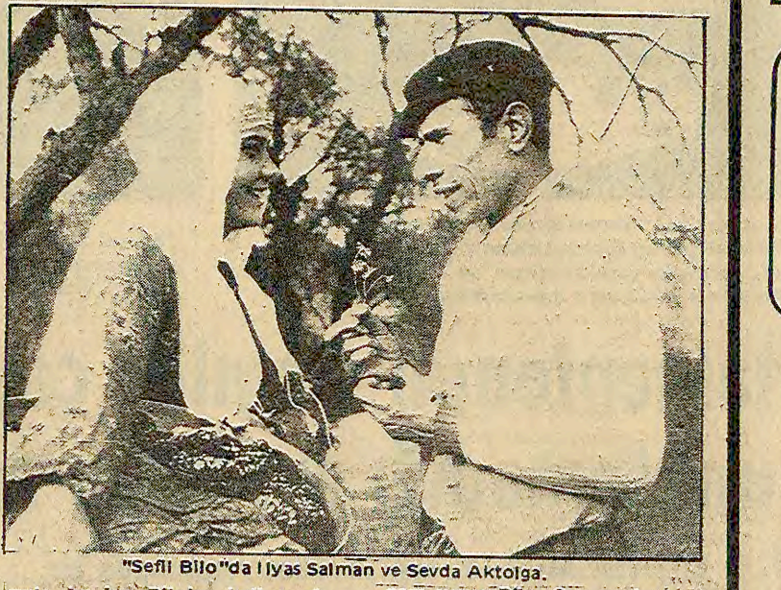
Diyebiliriz ki edebiyata yer verişle vermeyiş de, ilerici basınla öbürleri arasındaki ayrışmanın bir haline gelmiştir günümüzde. Ancak gazetelerin sanat sayfa ya da bölümlerinin bütün edebiyatı, bütün bir sanatı kucaklaması (üstlenmesi, eleştirmesi, değerlendirmesi) gerektiği kanısındayım. Ne yazık ki nedir sol basının sanat bölümlerinde tam da bu noktada bir çukur açılmış bulunuyor. Aramızda farklar olacaktır elbet. Ama kendi görüşümüzü başka görüşler karşısında sınamaksızın, bütün yapıtlarla boy ölçüşmeksizin, yalnızca onu yineleyip duraraк ürettici olamayız.

HAFTANIN FİLMLERİ — Nezih Coş

Toplumsal içerikli bir güldürü

ERKEK GÜZELİ SEFİL BİLO

Yönetmen: Ertem Eğilmez/Senaryo: Yavuz Turgul/ Görüntüler: Ertunç Şenkay/Oyuncular: İlyas Salman, Sevda Aktolga, Şener Şen, Münir Özkul, İhsan Yüce, Adile Naşit/Arzu Film yapımı (1979)/ST. LALE, SAN, YUMURCAK, NİLGOL, CAN, HAKAN, REKS'te.

"Sefil Bilo"da İlyas Salman ve Sevda Aktolga.

Türk sinemasının büyük yapım evlerinden Arzu Film, toprak ağalığını hiçveden güldürü filmi "Kibar Feyzo" ile iş yapınca, aynı çizgide yeni bir söz söyleyebilecek bir güldürü yapmaya da ha ortaya koymak istemiş. Bu kez yönetmen Atıf Yılmaz yerine Ertem Eğilmez, başoyuncu da Kemal Sunal yerine, "Kibar Feyzo" da keşfedilen İlyas Salman olmuş. Dekor yine Güneydoğu Anadolu anlatılan yine yoksul, topraksız Kürt köylüleri ve bunlar arasındaki ağasına bağlı, çirkin ama saf, kendine güvenli ve zeki bir delikanlının, Apo'nun (İ.Salman) öyküsü, değişimi. "Erkek Güzeli Sefil Bilo" "daki Ağa'yı, "Kibar Feyzo"daki gibi Şener Şen oynuyor. Köylüleri aldatan, sömüren, kulları, bu üçkağıtçı Ağa'nın adı da yine Maho Ağa.

"Erkek Güzeli Sefil Bilo"nun ana kahramanları göründüğü gibi "Kibar Feyzo"daki tiplerin özelliklerini taşıyor. Ama öykünün ayrıntıları oldukça değişik. Örneğin "Kibar Feyzo"da filmi götüren espri, yoksul Feyzo'nun başlık parasını denkleştiremediği, senetlerini ödeyemediği için evlendiği kızın koynuna girememesiydi. Yani başlık parası töresi alabildiğine hicvediliyordu. "Sefil Bilo"da ise öykünün gelişimi, kan davası ve çekiyalık geleneğinin hicviyle sağlanıyor. Toprak ağalığı kurumunun eleştirisi de yine bu iki temaya bağlı olarak gerçekleştiriliyor.

Filmde Bilo'nun ailesiyle, sevdalandığı Cano Kız'ın (S.Aktolga) ailesi arasında kan davası vardır. Cano Kız'ın babası, 15 yıl önce, Bilo'nun babasını öldürmüştür. Ama çevrenin de zorlamalarına karşın Bilo, kan davası gütmek istemez. Onun tek istediği Cano Kız'ın kendisine varmasıdır. Ağa ise Bilo'nun babasını öldürten Maho Ağa'dır. Cano'nun babası zaman içinde yoksulluğa düşmüş, hastalıklı olarak geldiğinde Maho Ağa, Cano'ya sahiplenmek amacıyla, bu kez Bilo'yu kullanmak ister. Yalanlar söyler. Bilo'nun başkan bile vurulmayacak duyarsızlığı, yapıtı ile Cano'nun hasta babasının başında öldürme pazarlığı yapılan sahnesi, gerçeği tiğin, sevimlidir, güldürür seyirciyi. Insanlık düştüğünü da düşündürtür bu arada.

Giderek Bilo maşustan kaçar, dağa çıkıp eşkiya olur. Oysa ağ kamasında küçük bir soyacak kimse yoktur. Gelen geçen herkes yoksuldur, parasızdır. Bilo'nun bu da "yoksuldan eşkiya olur mu" sorusunu getirir. Yine de direnir, nam yapar Bilo. Ona yeni adamlar katılır. Öte yandan Ağasına sonsuz bağlılığı vardır. Ama giderek Ağanın itkiyitildiğini kavrar. Toprak Reformu nedeniyle Ağa toprağını kaybetmemek için topraklarını dağıtıp, ardından yeniden satın almak ister. Köylüler kendilerine verilen toprakları satmaz, direnirler. Bu durumda Bilo önce Ağanın yanında yer alır. Köylüye baskı uygular. Sonradan gerçeği görür ve Ağa'yı hesaplaşır. Satış belgelerini yırtarak köylülerin yanına geçer. Kaçırarak evlendiği Cano'yla da sonuna dek kalır.

"Erkek Güzeli Sefil Bilo" zengin bir güldürü malzemesine sahip. Filmde yoksul köylünün dununu, toplumsal ilişkiler olduğu kadar, sömürü aracı olan Cano Kız'a hediye diye bir teneke hayvan getirir. Dağlarda, Ağanın tumuylaşa ilgili olarak da Maho'nun bayram günü köylülere avuç içi kadar et parçaları dağıtması, ilginç sahnelerdir. Senaryo yazarı Yavuz Turgul'un çalışması esas olarak başarılı. Öykü ilede inandırıcı gelmeyen bazı yerleri olsa da filmde Ağa/Bilo'nun yü görmeye dağlara çıkması, köylünün tavşan öldürmesi gibi bazı boşluklar, gösterdiği bu gibi bölüm, ama bunlar, bir güldürü esinde, filmin geneli ile ilgili sorunlar değildir. Bu nedenle ağır basmak da gerekir. "Kibar Feyzo"nun kopyası olarak görmemek, filmin yönetmeni de olarak Ertem Eğilmez'in yönetiminde başarılı bir çalışma olmuş. Birinci yarısında sık sık...

"Sefil Bilo" filminin "Kemal Tahir'in anısına" diye sunulması da özellikle dikkati çekiyor. Gerçekten Kemal Tahir'in "Bizde ağalık almakla değil, vermekledir" düşüncesine bir kayıtsız bağlılık.

Mütevazi bir «ilk film»

BEBEK

Yönetmen: İhsan Yüce/Senaryo: İhsan Yüce ve Yılmaz Kuzgun/Görüntüler: Kaya Ererez/Müzik: Mutlu Torun/Oyuncular: Tuncay Akça, Mahir Günşiray, Bilgen Bengü, Savaş Yurttaş/Örnek Film yapımı (1979)/ST. SİNE-POP ve İPEK'te

Tuncay Akça "Bebek"te.

"Bebek" Türk sinemasında oyuncu ve senaryo yazarı olarak tecrübe kazanan İhsan Yüce'nin ilk yönetmenlik denemesi. Geçen yılki Antalya Film Şenliğine katılan yapıt, geçtiğimiz günlerde Uluslararası İstanbul Film Şenliği'nin "çocuk" konusu işleyen filmler bölümünde sunuldu ve ilgi gördüğü bildirildi.

İhsan Yüce, "Bebek"ile Türk sinemasında 1958-60'larda Memduh Ün'ün "Üç Arkadaş", "Mahallenin Sevgilisi", "Kırık Canaklar" gibi filmleriyle ortaya çıkan bir çizgiye yakınlığını sezdiriyor bize.

"Bebek"in senaryosu çok güçlü bir kuruluşa sahip değil aslında. Çok önemli bildiriler de getirmiyor. Senaryonun yapısı böbl...

Yüce'nin eskilerin sinema yazarı, yakın yılların yapımcısı Yılmaz Kuzgun ile birlikte hazırladığı senaryo, Adıyaman'dan İstanbul'a hastanedeki babasını aramaya gelen ve onu öldü sanıp büyük kente dağılan genç kız ile kahramanı Apo ve karşısında bulduğu çevreyi anlatıyor.

Metin'in lumpenliklerin kurtuluş garajda çalışarak evlenmeye başladığını ... "Bebek"'in ağabeyi de, Başkahraman Apo, "Erkek Güzeli Sefil Bilo"da olduğu gibi Kürtçe ilkçesi yaygınlaşan bir ağa da sempatik kılınmaya çalışılmış...

Oyun yandan film, toplumda bir yer edinememiş, kimsesiz çocukları, çevresinin yarattığı ve cep içi denebilecek bir bakış getiriyor.

Filmin başarısı özellikle ana kahramanı Apo'yu ve "Bebek" rolünde Tuncay Akça'nın rahat, dikkate değer bir oyun verdiğini belirtmeliyiz. Ama yine de İhsan Yüce bu ilk filminde sinemaya en büyük katkıyı, oyuncu yönetiminde gösteriyor. Bu mütevazı bir yönetmenlik başlangıcı olarak izlenmeli.

Bozbey antrenörlere kızdı

"Ben onlardan laf değil iş bekliyorum"

ANKARA

Güreş Federasyonu Başkanı Hasan Bozbey, antrenörlerin birbirleri aleyhinde demeç vermelerini yasakladı.

Türk güreşinin bugüne gereksiz polemikler nedeniyle geldiğine işaret eden Bozbey "Ben onlardan laf değil iş bekliyorum. Herkes birbirinin ipliğini pazara çıkarmaktan vazgeçmeli. Aksi halde sert tedbirler almak zorunda kalacağım" dedi.

Hasan Bozbey bu konuda özetle şunları söyledi:

"Kişilerin birbirlerini suçlayarak bir yere varması mümkün değildir. Antrenörlerin birbirlerini kötüleyip polemik yaratmaları Türk güreşine zarar vermektedir.

"Bugüne kadar herkes bu işi en iyi kendisinin bildiğini söylemekte, karşısındakini yerden yere vurmaktadır. Ben göreve başladığım günden bu yana bağlayıcı bir kuvvet olmaya çalıştım. Birlik ve beraberliğe muhtaç olduğumuz şu günlerde kişilerin birbirlerinin ipliğini pazara çıkarmasını tasvip etmek mümkün değildir.

"Güreşimizin kalkınması ve aşama yapabilmesi, camianın birbirini sevmesi, saygı duyması yardımlaşmasıyla mümkündür."

Federasyon Başkanı İbrahim Selet, arkadaşımız'ın, Hentbol Federasyonunda bölgecilik yapılıp yapılmadığı yolundaki sorusunu "Böyle bir şey söz konusu değildir" şeklinde cevaplandırdı. İbrahim Selet (solda), arkadaşımız Sedat Üreten'e görüşlerini açıklarken görülüyor.

Hentbol Federasyonu Başkanı:

İbrahim Selet: «Hentbolda bölgecilik söz konusu olamaz»

ANKARA (ÖZEL)

Hentbol Federasyonu Başkanı İbrihim Selet ile henüz gelişmekte olan bu sporumuzun gelişimi konusunda sohbet ediyorduk. Hentbolu geliştirmek yolundaki düşüncelerini ancak gelecek sezon uygulayabileceklerini belirten Federasyon Başkanı Selet, şöyle konuşuyordu:

— Hentbolun kısa zamanda Türkiye'nin en popüler sporları arasına gireceğine inanıyorum. Ancak bu yoldaki düşüncelerimizi gelecek yıldan önce uygulama olanağımız yok.

Uygulamakta olduğumuz faaliyet programını eski Federasyon hazırlamıştı. Federasyon gitti ama program hâlâ geçerli. Yasaya göre o programı uygulamak zorundayız.

— Eski faaliyet programının eksik yönleri var mı?

— Bu programı yaparken, eski Federasyonun herhalde kendine göre haklı nedenleri vardı. Ama programı biz hazırlamış olsaydık, sezonun büyük bir kısmını boş bırakıp da büyük organizasyonları kısa süre içine sığdırmaz, bir araya toplamazdık.

— Hakemlik müessesesine değinmek istiyorum. Hentbol hakemlerinin gelişimi konusunda neler söyleyebilirsiniz?

— Hentbolu geliştirmek için hakemlerimize çok iş düşüyor. Her hakem hata yapabilir. Bu nedenle, diğer hakemler gibi benim hakemlerim de hata yapıyorlar ama bu hataların kaide hatası olmayıp sadece birer değerlendirme hatası olduğunu belirtmek isterim. Hakemlerime güveniyorum. Yetişmekte olan genç hakemlerin çokluğu hentbolumuz için sevindiricidir..

— Son olarak bazı iddialara açıklık getirmenizi isteyeceğim. Federasyonunuzun bölgecilik yaptığı yolunda bazı söylentiler var. Bu konuda ne düşünüyorsunuz?

—Niçin bölgecilik yapalım? Bu sporu yaygın hale getirmek için tüm bölgelere ihtiyacımız var. Federasyon Başkanı benim. Bölgecilik konusunda hakemlerin veya kurulların değil benim suçlanmam gerekir. Benimle ilgili olarak böyle bir suçlama var mı? Böyle bir suçlama olmadığına göre demek ki Federasyonum için de bölgecilik diye bir şey sözkonusu olamaz.

Rizespor Kulübü Başkanı Paşa Ali Alaman:

«Rizespor Trabzonspor'a yenilmekle iddiasını kaybetmedi»

RİZE

Trabzonspor yenilgisi ile ilgili görüşlerini açıklayan Rizespor Kulübü Başkanı Paşa Ali Alaman, "Rizespor, Trabzonspor'a yenilmekle şampiyonluk iddiasını kabetmedi" dedi.

Başkan Alaman konuşmasına devamla şunları söyledi:

"Ligde ikinci sıradan üçüncü sıraya düştük ama iddiamızı kaybetmedik. Rakibimiz Trabzonspor bizden daha iyi oynadı ve hakkı olan 2 puanı aldı. Amacımız bundan sonraki maçlarda hiç puan kaybetmeyerek ligde arzu ettiğimiz yere gelmektir. Çalışmalarımızı bu yönde sürdürüyoruz. Deplasman takımı olarak bundan sonraki maçlarda kayıp puanlarımızı telafi edip amacımıza ulaşacağız."

Türkiye Ferdi Halter Şampiyonası bugün başlıyor

Büyükler Ferdi Türkiye Halter Şampiyonası bugün Eskişehir Spor Salonundabaşlıyor.

İki gün sürecek şampiyonaya Adana, Adıyaman, Ankara, Gaziantep, Kocaeli, İçel, Balıkesir, Eskişehir, Bursa, Erzincan, İstanbul, Konya, İzmir, Denizli, Ağrı, Van, Sivas, Kahramanmaraş Malatya, Giresun, Çorum ve Urfa bölgelerinden 109 sporcu katılacak.

Gazyağı

Şirket haline gelen Trabzonspor'a bağış yapmayanlar gazyağı alamıyorlarmış.

— Şirketleşme diye buna derler işte. Daha şirket haline geleli birkaç gün olmadan hemen karaborsa gazyağı ticaretine el attıklarına göre demek ki Trabzonspor'un kasası kısa zamanda dolacak.

ÇÖÇE

BAYANLAR HENTBOL LİGİ SONA ERİYOR

TAÇSPOR ŞAMPİYON

İTÜ'yü 10-9 yenen Beşiktaş ikinciliği garantiledi

İstanbul Bayanlar Hentbol liginde Taçspor, karşısındaki son engel İTÜ'yü de 24-15 mağlup ederek yenilgisiz şampiyon oldu. Öte yandan haftanın diğer önemli maçında İTÜ'yü 10-9 mağlup eden Beşiktaş ligin ilk yarısında kaybettiği avantajı yeniden elde etti ve ikinciliği garantiledi. İTÜ'nün yeniden ikinci olabilmesi için pazar günü Kartal karşısında oldukça farklı bir galibiyet alması gerekiyor. Pazar günü oynanacak İTÜ-Kartal karşılaşması aynı zamanda ligin son karşılaşması olacak. Bu son karşılaşmadan sonra erkekler ve bayanlar ligi şampiyonları ile dereceye giren takımlar düzenlenecek, seromoni ile kupalarını alacaklar.

BAYANLAR LİGİ PUAN DURUMU

Takımlar	O	G	B	M	A	Y	P
Taçspor	6	6	—	—	136	60	12
Beşiktaş	6	3	—	3	93	60	6
İTÜ	5	2	—	3	71	77	4
Kartal	5	—	—	5	34	137	—

Pakistan milli oyunlarına 4 dalda 12 sporcu ile katılacağız

Kafile Başkanlığını Genel Müdür Refaiddin Şahin yapacak

ANKARA

19-22 Mart tarihleri arasında Pakistan'da yapılacak "Karaçi Milli Oyunları"na Atletizmde 2, Boksta 3, Serbest Güreşte 5, Halterde de 2 olmak üzere toplam 12 sporcu ile katılacağız.

Pakistan Milli Oyunlarına katılacak Milli sporcularımız pazartesi günü otobüsle İstanbul'a oradan da Pakistan Hava Yollarına ait bir uçakla Karaçi'ye gidecekler. Başkanlığını Beden Terbiyesi Genel Müdürü Refaiddin Şahin'in yapacağı kafilede şu sporcular bulunuyor:

Atletler: Ekrem Özdamar (Yüksek), Uğur El (Çekiç),

Boksörler: 48 kg.: Mustafa Genç, 51 kg: Ömer Sipahi, 54 kg: Burhan Koç,

Güreşçiler: 48 kg: Selman Kaygusuz, 57 kg: Yusuf Sarı, 62 kg: Muhammet Bodur, 68 kg: Necmettin Kırpıcı, 74 kg: Necmi Gençalp,

Halterciler: 75 kg: Harun Akkaya, 90 kg: Hidayet Akın.

BİR KEZ DAHA UYARIYORUZ

Bölge Müdürlüğünü uyarıyoruz...

Bağlarbaşı Salonu hentbolculara tehlike saçıyor

Bağlarbaşı Spor Salonu tehlikeli olmakta devam ederse bir çok hentbolcü bu sporu bırakmak

İSTANBUL (ÖZEL)
Geçtiğimiz hafta başlayan İstanbul

3 ay önce bir hentbolcunun kolunun kırılması üzerine bölge müdürlüğünü uyarmıştık. Üstte 11 Aralık 1979 tarihli gazetemizin konuyla ilgili kupürü görülüyor.

3 ay oldu hâlâ tedbir alınmadı

İSTANBUL (ÖZEL)

3 ay önce tehlikeli olduğunu belirterek Bölge Müdürlüğünü uyarmamıza rağmen herhangi bir tedbir alınmadığı için Bağlarbaşı Spor Salonu hentbolcular için tehlikeli olmakta devam ediyor. Hentbol sahası ölçülerine uygun bir salon olmadığı için müsabakalarını bu salonda oynamak zorunda kalan hentbolcular, saha çizgisinin hemen bitimindeki duvara, konstrüksiyon demirlerine ve ısıtma cihazlarına çarparak sakatlanıyorlar.

Göreve geldikten sonra konuyla ilgili bir açıklama yapan Bölge Müdürü Yusuf Şehirli'nin, "Sporcular için tehlikeli olan ısıtma cihazları en kısa zamanda sünger yastıklarla kaplanacak" şeklindeki sözlerine rağmen, aradan geçen 3 ay süresince sporcuların sakatlanmasını önleyecek hiçbir tedbir alınmadı. Bu nedenle sporcular maça çıkmadan önce kendi tedbirlerini kendileri alıyorlar ve ısıtma cihazlarını judo minderleri ile kapatmağa çalışarak tehlikeyi geçici olarak gidermeye çalışıyorlar

Konuyla ilgli şikayetlerini dile getiren hentbolcular, 1. lig müsabakalarının bittiğini ancak önümüzdeki günlerde 2. lig müsabakalarının başlayacağını belirterek, Bölge Müdürlüğünün yavaş davrandığını, en kısa zamanda tedbir alması gerektiğini söylediler.

KENDİ TEDBİRİNİ KENDİN AL

Bölge Müdürlüğü uyarılara kulak asmadığından, hentbolcular kendi tedbirlerini kendileri almak zorunda kalıyorlar. Fotoğrafta judo minderleri ile kapatılarak tehlikesi geçici olarak giderilmeye çalışılan ısıtma cihazları görülüyor (AYDINLIK)

GÜNÜN PROGRAMI

Beşiktaş Karşıyaka

İSTANBUL

Türkiye deplasmanlı basketbol ligine bugün oynanacak 6 karşılaşma ile devam edilecek. Karşılaşmaların programı şöyle:

İstanbul Spor ve Sergi Sarayı:
14.30 Efes Pilsen-DSİ Spor,
16.00 Galatasaray-Tofaş SAS,
17.30 Beşiktaş-Karşıyaka.

Ankara Atatürk Spor Sarayı:
13.00 Ankaragücü-Ormanspor,
14.30 Kolejliler-Ziraat FSK,
16.00 Şekerspor - Fenerbahçe.

VOLEYBOL

İstanbul Anadolu Spor Sitesi:
13.30 Vinylex-S.S.K, 15.00 Eczacıbaşı-DSİ Spor, 16.30 Altınyurt-B. Boronkay,

Bursa Atatürk Spor Sarayı: 13.30 O. Reno-Karşıyaka,

Fenerbahçe, 6 spor dalında spor okulu açacak

İSTANBUL (AA)

Fenerbahçe Kulübünün önceki gün yapılan Yönetim Kurulu toplantısında 6 dalda spor okulu açılması kararlaştırıldı.

Yönetim Kurulu kararına göre boks, kürek, masa tenisi, futbol, basketbol ve voleybol dallarında spor okulu açılacak ayrıca, Fenerbahçe Stadının bir an önce tamamlanması için görevlendirilecek bir heyet Gençlik ve Spor Bakanlığı yetkilileri ile temaslarda bulunacak. Öte yandan Yönetim Kurulu toplantısında oluşturulan 6 kişilik bir komite de kulübün sosyal lokalinin yönetimi ile yakından ilgilenecek.

ALT SIRALARDA PUAN KAVGASI

Galatasaray-Diyarbakırspor

İSTANBUL (ÖZEL)

Türkiye birinci liginde bugün tek karşılaşma yapılacak. Ligin alt sıralarından kurtulmaya çalışan Galatasaray kendi saha ve seyircisi önünde lig sonuncusu Diyarbakırsporla karşılaşacak...

Uzun haftalardır galibiyet yüzü görmeyen Galatasaray ile geçen hafta nihayet bir galibiyet alan Diyarbakırspor arasındaki karşılaşmanın zevkli ve çekişmeli geçmesi bekleniyor.

Diyarbakırsporlular İstanbul'dan mutlaka bir puan çıkarmak amacındalar. Zira İstanbul'dan puansız dönmeleri durumlarını daha da güçleştirecek.. İnönü stadındaki karşılaşma saat 15 15'de başlıyor.

Suudi Arabistan...

(Baştarafı 1. sayfada)

Batılı ülkelerin Türkiye'ye yapmayı planladıkları acil yardım çerçevesinde 600 milyon dolar verecektir. Amerikan gazetesi haberini Suudi Arabistan hükümet çevrelerine dayandırmakta ve 600 milyon dolarlık yardımın kesin olduğunu belirtmektedir. Bilindiği gibi, Alman Maliye Bakanı Matthöfer yardım görüşmeleri için Türkiye'ye gelmeden önce Suudi Arabistan Dışişleri Bakanı ile Avrupa'da görüşmüş ve Suudi Arabistan'ı Türkiye'ye yapılacak yardıma katkıda bulunmaya çağırmıştı. Bu arada Maliye Bakanı İsmet Sezgin de beraberindeki heyetle Suudi Arabistan'da bulunuyor. İsmet Sezgin'in Riyad'da petrol alımında kolaylık sağlamak ve kredi temini için çeşitli temaslar yaptığı biliniyor.

Suudi Arabistan'ın 600 milyon dolarlık yardımı ile birlikte, OECD ülkelerinin Türkiye'ye yapacakları ve kesin rakamın 26 Martta Paris'te yapılacak olan toplantıda belirleneceği yardımın miktarı 2 milyar dolara yaklaşıyor. Bunun 600 milyonu, yani üçte biri Suudi Arabistan tarafından, 300 milyonu Almanya, 300 milyonu Amerika ve 600 milyonu da diğer OECD ülkeleri tarafından karşılanacak. Öte yandan bu yıl içinde IMF'den 300 milyon ve Dünya Bankasından da yaklaşık 250 milyonluk program kredisi alınması bekleniyor.

Amerikan International Herald Tribüne gazetesi, Suudi Arabistan'ın Türkiye'ye yardımını, ülkemizde istikrarı sağlamak amacıyla yaptığı siyasi bir girişim olarak nitelendirdi. Siyasi çevreler, 600 milyonluk Suudi Arabistan kredisini sürpriz ve hesapta olmayan bir yardım olarak nitelendiriyorlar.

Demirel pazartesi Sıkıyönetim Komutanlarıyla görüşüyor

ANKARA (ÖZEL)

BAŞBAKAN Süleyman Demirel, pazartesi günü Ankara'da bütün Sıkıyönetim Komutanlarıyla bir toplantı yapacak. Sıkıyönetim uygulamalarının gözden geçirileceği ve artan şiddet olayları karşısında alınacak önlemlerin değerlendirileceği bu toplantı, Demirel'in komutanlarla dördüncü toplantısı olacak.

Toplantıda ayrıca Genelkurmay Başkanının çeşitli kurumların kendi güvenliklerini özel bekçilerle sağlaması konusunun ele alınması bekleniyor.

Bu toplantının sonuçları salı günü toplanacak Milli Güvenlik Kurulunda ele alınacak. Bu Milli Güvenlik Kurulu toplantısı Cumhurbaşkanı Fahri Korutürk'ün başkanlık edeceği son Milli Güvenlik Kurulu toplantısı olacak.

Tekzip

Aydınlık Gazetesi Yazı İşleri Müdürlüğüne
İSTANBUL

Gazetenizin 21.01.1980 tarih ve 5. sayfasının 2.sütununda; "Ülkücü öğretmen göreve başladığı gün olay çıkardı" başlığı altında yayınlanan yazınız tamamiyle tertip ve gerçek dışıdır.

Ben yazınızda bahsedildiği gibi 2.MC döneminde Pehlivanköy Lisesinde bir gün dahi çalışmadım. Yazınızdaki gibi C.H.P. hükümeti kurulmasından sonra olay çıkarttığım gerekçesi ile Erzurum'a tayin de edilmedim. Çünkü o dönemlerde Edirne Eğitim Enstitüsünde öğrenciydim.

[illegible]

Pehlivanköy Lisesi Fen Bil. Öğretmeni
İbrahim GÜLERYÜZ
İmza

7 yıl İsrail'de..

(Baştarafı 1. sayfada)

1973 yılında İsrail komandolarının Lübnan'da bulunan Nahr El-Baret adındaki Filistin kampına yaptığı baskın sırasında yakalanan Faik Bulut kaçırılarak İsrail'e götürülmüştü. 12 Mart döneminde Lübnan'a giden Bulut, İsrail'e kaçırıldıktan sonra askeri mahkemede yargılanmış, aleyhinde hiç bir delil olmamasına rağmen 7 yıl hapse mahkum edilmişti. Faik Bulut mahkum olduktan sonra, gerek kendisinin gerekse avukatının Türkiye Büyükelçiliğine defalarca başvurmalarına rağmen Elçilik, Bulut'un durumu ile ilgilenmemişti. Mahkemede İsrail savcısı, Bulut'u Filistin Kurtuluş Örgütünün elemanı olmakla suçlamış, ancak Bulut bu iddiayı kesinlikle reddetmişti. Mahkeme heyeti Bulut'un "Herhangi bir terör hareketine katılmadığını" belirtmesine rağmen, sadece FKÖ'ye katılmak isteyenleri korkutmak amacıyla 7 yıla mahkum etmişti. Bulut'un Lübnan'dan kaçırılması o sıralarda "uluslararası gangsterlik" olarak nitelenmişti. Bulut'un kaçırıldığı baskında aralarında Bora Gözen'in de bulunduğu ve 12 Mart döneminde yurt dışına kaçarak Filistin kamplarına iltica eden 8 Türkiyeli devrimci katledilmişti.

Cezası geçtiğimiz günlerde tamamlanan Faik Bulut'a, Birleşmiş Milletler Teşkilatı ve Uluslararası Af Örgütü yardımcı olarak, istediği bir ülkeye siyasi mülteci olarak kabul edilmesi için girişimlerde bulunacaklarını bildirmişlerdi. Ancak Faik Bulut, Türkiye'ye gelmek istediğini bildirmesi üzerine, avukatıyla birlikte Türkiye'ye gönderildi. Yeşilköy Havaalanına indikten sonra gözaltına alınan Faik Bulut'un önce Bakırköy Savcılığı tarafından ifadesi alındı. Daha sonra Birinci Şube Müdürlüğüne gönderildi. Bu arada İsrail mahkemesinin bile kararında Faik Bulut'un "terörist" olmadığı ve "herhangi bir terör olayına karıştığının tespit edilemediği" gibi ifadeler bulunmasına rağmen, Türk Elçiliğinin Bulut'a Türkiye'ye gelirken verdiği pasaporta "terörist" diye damga vurduğu öğrenildi. Bulut'un avukatı, "Bunun son derece haksız ve hiç bir mesnede dayanmayan bir uygulama olduğunu ve hukuk kurallarına aykırı bir işlem yapıldığını" söyledi.

Birinci Şubede gözaltında tutulan Faik Bulut hakkında soruşturma yapılıyor.

Yunanistan, NATO'ya dönüşü engellenirse, ABD ile ikili anlaşma imzalayacak

[illegible]

TKP'nin...

(Baştarafı 1. sayfada)

[illegible]

AP'li 2 kişiyi...

(Baştarafı 1. sayfada)

[illegible]

Federasyonu üyesi YSE-İş Sendikası Kars Şube Başkanı Şemsettin Gültekin Ankara'da komandoların saldırısına uğradı.

Olayla ilgili bir açıklama yapan YSE-İş Sendikası Yürütme Kurulu, YSE işçilerini MİSK'e satmayı başaramayanların bu kez de yöneticilerine saldırmaya başladığını belirtti.

YSE-İş Yürütme Kurulunun bildirisinde şöyle deniliyor:

"Yasa ve mahkeme kararlarını hiçe sayarak yasal toplu iş sözleşmemizi uygulamayan, üyelerimizi süren, işten atan işçi düşmanları, planlarında başarıya ulaşamayınca bu kez çareyi sendikamız yöneticilerine fiili saldırılarda bulmuşlardır.

"Bir süre önce Kars'ta YSE Müdürünün saldırısına uğrayarak yaralanan Kars Şube Başkanı Şemsettin Gültekin bu kez de sendikal bir görev nedeniyle bulunduğu Ankara'da faşist saldırganların tecavüzlerine maruz kalmıştır. Sendikamızın diğer merkez yöneticilerine karşı yapılan saldırı girişimleri ise amacına ulaşamamıştır.

"Saldırılardan umdukları, yılgınlığa düşerek sinmemiz, YSE işçilerinin MİSK'e satılmasına göz yummamızdır.

"İktidara geldiklerinde 'Teröristlerin burnunu sürtmezsek namerdiz' diyen Başbakan sözünü tutmadığı gibi faşist saldırganları destekler görünmektedir. Bunun daha uzun sürmeyeceğinin bilinmesi gerekir."

Ankara Emniyet Müdürlüğü Siyasi Şube ekipleri Devrimci Yol mensubu oldukları bildirilen 18 kişiyi üç tabanca ve çok sayıda mermi ile ele geçirdiklerini açıkladılar.

SÖKE'DE

Söke İlçesi Çeltikli Mahallesi Camisi imamı Cengiz Aslan'ın evi dün gece kimlikleri belirlenemeyen kişilerce bombalandı, büyük hasar meydana geldi.

NİĞDE'DE

Niğde'de bir süre önce Ziraat Bankası Sanayi Çarşısı Şubesini silah tehdidiyle soyarak 39 bin lira aldıktan kısa bir süre sonra yakalanan örgüt mensuplarına soygunun planını çizdiği iddia edilen Stajyer Avukat Sebahat Keçeci ile Şerif Mutlu adlı kişiler yakalanarak ilk sorgularında tutuklandılar.

Niğde Ulukışla Lisesinde bir grup sahte solcu Kenan Türker, Erdoğan Çevik ve Tayfun Kaygın adlı öğrencilere saldırdılar. Bu grubun uzun süredir Ulukışla Lisesi öğrencilerine yönelik saldırılarını sürdürdüğü, okulun kapanmasına bir buçuk ay kalmasına rağmen Bayram adlı bir öğrencinin tasdikname almak zorunda kaldığı bildirildi.

ESKİŞEHİR'DE

Eskişehir'de Muttalip Caddesi üzerinde bulunan Sevil Kahvehanesinin silahla taranması, 1 kişinin ölümü ve 6 kişinin de yaralanması olayı ile ilgili olarak Endüstri Meslek Lisesi öğrencisi Suat Oraklar yakalanarak ilk sorgusundan sonra tutuklandı.

Adana'da bir Amerikan uçağı havada infilak etti: 18 kişi öldü

[illegible]

Polise ateş açan komandonun cezası 16 yıldan 3 yıla indirildi

[illegible]

Türk Metalde MESS ile uyuşmazlığa düştü

[illegible]

Kitap bulundurduğu gerekçesiyle bir süre önce gözaltına alınmıştı Nurettin Elhüseyni hakkında bilgi verilmiyor

[illegible]

Çankaya'da yedi 7 yıl

(Baştarafı 1. sayfada)

Şimdi Çankaya'ya veda ediyor.

* * *

Kar değinmiş Çankaya köşkünün çamlarına. Muhafız Alayının yapılı erleri, renkli tören üniformalarında, heykelleşiyorlar, köşkün çevresinde. Otomobiller uzun bir konvoy. Veda daveti veriyor, Devlet Başkanı, basına, mülki erkana, askeri erkana.

Yedi yıl Korutürk ailesi, kendisini hep, devletin konuğu saymış, Çankaya'da. Kendisine mütevazi bir aile köşesi düzenlemiş. Rahat, büyücek bir salon bu. Duvarlarda modern Türk ressamlarının tabloları var, bir de, Emel Korutürk'ün babası Salah Cimcoz'un bir portresi: İlk yazılarımı ona okumuştum.

Otomobil, Atatürk'ün pembe köşküne sürtünerek geçti. İçeriye göz attım. Vazolarda taze çiçekler duruyordu. Haftada iki kez değişiyordu çiçekler. Sanki Atatürk evde yaşıyormuş gibi.

Korutürk'ten sonra kim gelecekse, bu adeti sürdürmesini dilerim.

Yedi yılda çok değişti Çankaya. Büyük havuzlu kısım, kabul salonu oldu. Holdeki duvar, devlere verilecek bir ziyafet için dikey bir yemek masası olmaktan çıktı. Lenger lenger, Çin porsolenli tabaklar asılıydı.

Gün görmüş halılar, gün görmez depolardan çıkarılıp serildi.

Sayın Fahri Korutürk denizciydi, biliyorsunuz. Deniz okulunda, hafif müzikle yemek yerdi onun kuşağı. Sonra hepimiz müziksiz kaldık yaşamda, her alanda!

Devlete 59 yıl hizmet etmiştir: Orduda, diplomaside, Senatoda, Çankaya'da. 6. Cumhurbaşkanımızdı. 1903'te İstanbul'da doğmuştu. Deniz Kuvvetlerinde 12 yıl denizaltı hizmeti vardır, başka hizmetleri dışında! 1959'da amiralliğe yükselmişti. Senato'ya 1965'te seçilmişti.

Özel yaşamına gelince. 1944'te evlenmiştir. İkisi erkek, birisi kız, üç çocuğu vardır. Evliliği bakımından kendisini çok şanslı bulurum.

Korutürk adı Atatürk tarafından verilmiştir.

Devlet hizmetinde, hemen hemen altmış yıl, bir ömür. Bir tarih.

Şimdiye değin yazdıklarım işin resmi tarafı...

* * *

DAVET

Herkesten önce, Çankaya'da davetlilerin arasında Ali Dinçer gözüme çarptı. Neden mi? Denizi yarar gibi, konukları yarıyordu. Her güçlünün önüne dikilmek için! Belediye, parasal tasalar içindeydi. Ali Dinçer de çözümlemek için, canhıraş biçimde kımıldıyordu. Öbür konuklar, Ecevit dışında, daha sakindiler. Bir de Cahit Karakaş, iki de bir kendisiyle konuşana, "yooo" dercesine ellerini, göklere kaldırıyordu.

—Yoooo, eğer bana Cumhurbaşkanlığı konusunu açarsanız yanıt vermem.

E, kardeşim şu zamanda sana hangi konuyu açsınlar ki?

Pazardaki soğanın fiyatından söz edemezler, ya.

Davet kalabalıktı, tıklım tıklım olmadan, bütün kuruluşlar hazırdı.

İki ana partinin lideri, iki değişik havadaydı. Süleyman Demirel formunda ve güvenliydi. Ecevit'se yakınımız bir gazeteciye terslendi. Bir tanıdık şunu söyledi: 'Niye bunca tersleniyor, Türkiye'nin iki büyük gerçeğinin birinin başında!"

—He ya. Ama gel anlat. İktidar olmayınca, insanlar, herhalde kendilerini gerçek dışı sayıyorlar!

ÖBÜR KONUKLAR

Feyzioğlu kuş gibi hafif gruptan gruba dolaşıyordu. Zaten bütün partisinden hafiflemişti. Aynı partiden Ferit Melen'se her zamanki ağırlığındaydı. Bana:

—Tuhaf bir gazetede çalışıyorsun, dedi.

Ben de aynı tonda:

—Siz de tuhaf bir partide çalışıyorsunuz, dedim. Oysa, patlıcan oturtmasından tutun hiç bir oturtmayı sevmem. Tonu kendisi seçmişti.

Çağlayangil istifi bozulmaz her zamanın şakacı ve zarif Çağlayangil'iydi. Bir grupta Cumhurbaşkanlığı eski danışmanı Fahri Çoker yakınıyordu!

—Senatoda rahat değilim. Eskiden bir bütündüm. Şimdi doksanbirin, bir bölüsüyüm. Bir fikrimi, karar olarak geçirmek için, o kadar oya gereksinmem var.

Şükür Tanrım, şükür ben ömrümde hiç bölünmedim.

Hem yakınırlar, hem bölü olurlar. Mantığım işlemez bu davranışa!

Davet sürüyordu. İkram zarif ve abartmasızdı. Korutürk çifti davetlileri dolaşıyordu. Emel Korutürk, siyahlar içindeydi.

ANKARA SIKIYÖNETİM KUMANDANI

Davette, Ankara Sıkıyönetim Kumandanıyla tanıştım. Gençliğinde kuşkusuz yakışıklıymış. Uzun boylu, sarışın ve gülümserdi. Bir süre konuştuk. Çok yumuşak görünüyordu.

Tatlı bir eşi vardı, gözleri iyi iyi bakan.

"Çok iyi bir baba" olduğunu söyledi.

Öyledir. Sıkıyönetim kumandanları çocuklarına karşı çok sevecen olurlar.

Dostum Durmuş Yalçın, Fuat Bayramoğlu, Ali Naili Erdem, kimi uzun zamandan beri görmediysem politikada, hepsi vardı. Barlas Küntay, Doğan Kasaroğlu, Cüneyt Arcayürek, Müşerref Hekimoğlu...

Kalabalık yavaş yavaş azalıyordu.

Devletin bir numaralı konuğu, ilk veda son bulmuştu.

Bahçenin yükseklerinde, heykeller gibi, tören giysilerinde, levent Muhafız Alayı erleri nöbetteydiler. Kar, çam dallarını pudralamıştı. Bir çam cennetiydi Çankaya!.. Altmış yıl hizmet, yedi yıl Cumhurbaşkanlığı, bir ömürdü, bir tarihti!

—Peki şimdiden sonra?..

—Kim ne dese şu anda kafadan atmadır, Cumhurbaşkanlığı konusunda, meslektaşımız Metin Toker'in dediği gibi!..

Makine Mühendisleri odası başkanı Çiftçi: "Grevli toplusözleşmeli sendika hakkı mücadelemiz güçlenerek sürecek

ANKARA (ÖZEL)

MAKİNE Mühendisleri Odası Başkanı Ömer Çiftçi, basına yaptığı açıklamada Demirel iktidarının politikasını eleştirerek "Demokratik haklarımızın başta gelenlerinden biri olan grevli, toplusözleşmeli sendikal haklarımızı alma yolundaki uğraşımızın güçlenerek süreceğini vurgularız" dedi.

Çiftçi, kamu görevlileri üzerinde baskı ve kıyımların yoğunlaştırıldığını da sözlerine ekledi.

TMMOB 12 Mart gecesi binalarının aranmasını kınadı

ANKARA (ÖZEL)

TMMOB ve Mimarlar Odası 12 Mart gecesi saat 21.00'de bir kısım güvenlik kuvvetlerinin binalarına gelerek kütüphane ve yayın bölümünde arama yapmalarını kınadı.

TMMOB ve Mimarlar Odası açıklamasında daha sonra şunlar belirtildi:

"Kamunun ve ülkenin yararı için gerekli çalışmalar yapma, mühendislikle ilgili çalışmaları sürdürme, vb. görevlerle 6235 sayılı yasayla görevlendirilmiş, kamu kurumu niteliğindeki Anayasal bir meslek kuruluşu olan TMMOB'ye yönelen baskılar, TMMOB'nin yasal görevlerini yerine getirmesini önleyici niteliktedir. Nitekim, mimarlık alanında çalışan binlerce uzman ve öğrencinin temel başvuru kaynağı olan ve Türkiye'de bu nitelikteki tek kütüphanenin kapatılması bu anlayışın ürünüdür."

Üç bölücü...

(Baştarafı 1. sayfada)

birliğinden sonra Türkiye çapında da eylem birliğinin geliştirilmesi çağrısında bulunuluyor. Deklarasyon bu konuda şu çağrıyı yapıyor: "Günümüz koşullarında her iki halkın devrimci ve demokratik güçleri arasında bir güç ve eylem birliğini bir an önce hayata geçirmek acil görevdir. Kürdistan düzeyinde ulusal demokratik güçlerin birliği yolunda ilk temel adımları atan siyasetlerimiz genel olarak Türkiye ölçüsünde, emperyalizme, faşizme, ulusal baskıya karşı olan tüm sosyalist, demokrat ve yurtsever güçlerin güç ve eylem birliğinin bir an önce oluşturulması için çaba gösterirler ve bu nitelikte güçlere çağrıda bulunurlar."

Diyarbakır toplantısından sonra yayınlanan ve "Ulusal Demokratik Güçbirliği (UDG) deklarasyonu adı verilen açıklamadan on-onbeş gün sonra Türkiye çapında Ankara toplantısı gerçekleştirildi. Ankara toplantısına Diyarbakır toplantısına katılan üç grup dışında TKP, TİP, TSİP ve Ala Rizgari temsilcileriyle bir de Doğulu parlamenter katıldı. Bu toplantıda da aynı "mücadele hedefleri" tespit edildi.

(UDG) adlı broşür Rusya'nın Türkiye'de kargaşalık ve iç savaş siyaseti olan Ulusal Demokratik Cephe "UDC" siyasetiyle çakıştığı gibi Rusya'nın Afganistan'ı işgalini de destekliyor. Broşür bu işgali devrimci Afgan yönetimine yapılan uluslararası destek olarak niteliyor.

RUSYA TKP'Yİ GÜÇBİRLİĞİNİN BAŞINA GEÇİRME ÇABASINDA

Diyarbakır ve Ankara toplantılarından sonra Rusya, TKP'nin Sesi aracılığıyla yaptığı yayınlarda TKP'yi bu güçbirliğinin başına geçirme çabalarına hız verdi. 9 Mart tarihli TKP'nin Sesi adlı radyonun yayınında "Ulusal sorunun son derece yakıcı" olduğu belirtildikten sonra "Bu alanda ortacılık sözkonusu olamaz. Ayrılmak isteyenin, ezilmesine evet, birleşmek isteyenin ezilmesine hayır denemez" deniyor.

TKP'nin Sesi daha sonra şöyle devam ediyor:

"TKP, Kürt devrimci demokratlarıyla eylem birliğine açık, içtenlikli tutumuyla giriyor... ayrıcalık politikasına karşı omuz omuza direnişler şimdiden kuruluyor, güçleniyor... TKP'nin ulusal sorunla ilgili politikası ilkeseldir, açıktır, TKP'ye göre Kürt Ulusu kendi yazgısını kendisi özgürce belirlemelidir. Yarım yüzyıldan beri gelip giden hiç bir burjuva hükümeti milyonlarca Kürt emekçisinin Türkiye Cumhuriyeti içinde kalmak istediğini sormamıştır. İleri demokratik devrimin hükümeti bu soruyu soracaktır."

CHP ve macera

(Baştarafı 1. sayfada)

metidir. Türkiye'nin önünde böyle bir seçenek yoktur. Hükümetler sırf sandalye hesapları ile kurulmaz. CHP-MSP hükümeti umanlar, CHP ve MSP içinde bile güçlü bir desteğe sahip değillerdir. Kamuoyu, günümüzün çalkantılı ortamında böyle bir çözümü macera olarak görmektedir.

Biz bugünkü koşullarda darbenin pususunu bekleyenlere herhangi bir şans tanımıyoruz, fakat büyütülecek bir kargaşalığın CHP-MSP hükümetinden çok parlamentoyu kenara itecek eli sopalı bir çözüm getirmesi ihtimali daha fazla dikkate alınmalıdır. "Atı alan Üsküdar'ı geçiyor" telaşı ve hırsıyla kalkanlar, zararla otururlar. Üstelik zararı yalnız CHP değil, bütün halk çeker.

Demirel'in rahatlığı, bugün seçeneksiz olmasından ileri gelmektedir. AP azınlık hükümeti karşısında ikinci bir seçenek henüz oluşmuş değildir.

Demirel'in başarısızlığının yaratacağı seçenek, ancak geniş tabanlı bir hükümet olabilir, yoksa CHP-MSP ortaklığı değil.

Binlerce değil, onbinlerce işçiyi sokağa attıracak bir macerayı destekleseler de, CHP'nin iktidara gelmesi beklenemez.

Görünen odur ki, CHP, siyasetlerini hayaller üzerine değil, gerçekleşebilir amaçlar üzerine kurmak ve örgütüne hakim olmak şansını artık yitirmiştir. İpler yönetimin elinden kaçmıştır. Çünkü her ilçe başka bir maceracı fraksiyonun işgali altındadır. Umudun tükenişi ve geleceği olmamak, CHP örgütünde karamsarlığı güçlendirmekte ve maceracılar için elverişli bir zemin yaratmaktadır.

CHP'nin geleceği için karamsar olmak gerçekçi bir tutumdur. Ama Türkiye'nin geleceği için karamsar olmak haksızdır. Türkiye'nin aydınlık geleceğini görmek, biraz da CHP umudunun tükendiğini kavramak ve filizlenen devrimci seçeneği benimsemekle mümkündür. Daha çok oyalanmanın bir yararı yoktur.

Matthöfer, İspanya Maliye Bakanıyla da görüştü

HABER MERKEZİ

TÜRKİYE'ye ekonomik yardımla ilgili çalışmalarını Bonn'da sürdüren Federal Almanya Maliye Bakanı Hans Matthöfer, Federal Almanya'yı resmen ziyaret etmekte olan İspanya Maliye Bakanı Garcia Anoveros'la bu konuda bir görüşme yaptı.

Federal Almanya Maliye Bakanlığından yapılan resmi açıklamaya göre, İspanya Maliye Bakanı Anoveros, görüşme sırasında Ekonomik İşbirliği ve Kalkınma Teşkilatına (OECD) üye ülkelerin, Türkiye'ye ekonomik yardım girişimlerini desteklediğini belirtti.

Anoveros-Matthöfer görüşmesinde, Türkiye'ye yardım programına İspanya'nın da katılmasının sözkonusu edildiği bildirildi.

Federal Almanya ve İspanya Maliye Bakanlarının görüşmesinde, çeşitli uluslararası ekonomik sorunların da ele alındığı kaydedildi.

Öte yandan, İslam Kalkınma Bankası Türkiye'ye yaklaşık 19 milyon dolar kredi açılmasını kararlaştırdı.

Bu konudaki karar, İslam Kalkınma Bankasının Cidde'de yapılan son Yönetim Kurulu toplantısında alındı.

Kredinin 15 milyon doları ham petrol alımında, yaklaşık dört milyon doları da Marmara Bilimsel Araştırma Merkezi ile Araştırma ve Geliştirme Eğitim Merkezinin makine ekipman ihtiyaçlarının finansmanında kullanılacak.

İslam Kalkınma Bankasından alınacak her iki kredi ile ilgili antlaşmanın önümüzdeki günlerde imzalanacağı bildirildi.

Kazlıçeşme...

(Baştarafı 1. sayfada)

direnişte olan fabrika boşaltılmış ve 120 civarında işçi gözaltına alınmıştı. Bu sırada çevre sokaklarda toplanan diğer fabrika işçilerinden de 30 kadarı yakalanarak sıkıyönetime götürülmüştü.

Bunun üzerine Kazlıçeşme'de kurulu çok sayıda deri fabrika ve atelyelerinde çalışan Türk-İş'e bağlı Deri-İş Sendikası üyesi 2 bin civarında işçi işi bırakarak direnişe geçti. Deri-İş yetkilileri direnişin kendi bilgileri dışında başlatıldığını belirttiler. Sıkıyönetim yetkilileri ile temasa geçen Deri-İş yöneticileri, 30 deri işçisinin serbest bırakılması halinde, direnişin sona ereceğini umduklarını söylediler.

Kürdistan...

(Baştarafı 1. sayfada)

diği kongrede KUK'çular yönetimi ele geçirdiler. Eski KDP'lileri tasfiye etmeye başladılar. Daha sonra KDP'den de ayrıldılar. Genç unsurları kazanabilmek için "yaşasın silahlı direnişimiz", "kurtuluşumuz silahla olacaktır" vb. keskin sloganlar kullanıyorlar.

Şıvancılar...

(Baştarafı 1. sayfada)

Şıvancılar, Suriye'de üslenen Moskova yanlısı Talabani'nin bir kolu olarak çalışmaktalar.

Doğudaki merkezleri Diyarbakır, Kızıltepe, Cizre, Hakkari, Van ve Yüksekova'da etkili bir faaliyet içindeler.

Kitle örgütlerinden, Devrimci Demokratik Kültür Dernekleri (DDKD) Devrimci Demokratik Kadınlar Dernekleri (DDKD) ve Doğudaki bazı Töb-Der şubelerinde etkililer.

İSTANBUL YEDİNCİ ASLİYE HUKUK MAHKEMESİNDEN

Dosya No: 1979/487

Davalı: Federico Di Presa
İstanbul Fatih Muratpaşa Mah. Sefai Efendi sokak 28/4 FATİH-İSTANBUL

Davacı Gönül Demirvuran (Di Presa) tarafından davalı Federico Di Presa aleyhine açılan boşanma davasından dolayı:

Davalının zabıta tahkikatına rağmen bulunamaması nedeniyle hakkındaki dava dilekçesi ve duruşma günü ilanen tebliğ edilmiş gelmediğinden hakkında gıyap kararının da ilanen tebliğine karar verilerek duruşmanın devamı 20/6/1980 saat 10.30 a bırakılmıştır.

Mezkür gün ve saatte kendinizi bizzat veya yetkili bir vekille temsil ettirmeniz aksi takdirde davanın gıyabınızda devam ve neticeleneceği hususu gıyap kararı tebliği yerine kaim olmak üzere ilan olunur. 11/3/1980

(Basın: 1924-261)

Aydınlık
BAYAŞ Basın-Yayın A.Ş. adına sahibi ve Genel Yönetmeni ORAL ÇALIŞLAR

Yazıişleri Müdürü: MEHMET ATABERK
Haber ve Makalelerden Sorumlu Müdürü: S. AYDOĞAN BÜYÜKÖZDEN
Müessese Müdürü: Ö. GÜRHAN ERTÜR
Ankara Temsilcisi: DOĞAN YURDAKUL

[illegible]

YURTDIŞI BÜROLARI

ALMANYA	FRANSA	BELÇİKA	İSVEÇ	HOLLANDA	İSVİÇRE
[illegible] Bergstr. 78, 6 Frankfurt/M 60, Tel: 0611 437 595	95 Rue de la Jonguiere, 75017 Paris	188 rue Josaphat, 1030 Bruxelles, Tel: 64 72 20	Gürgün, Duvgrand 5/A, 1 tr. 17236 Sundbyberg, Tel: 08/296 628	Bildstr. 53, Utrecht	Ch. des Cotes 1, 1020 Renens, Tel: 34 21 72

ABONE ÜCRETLERİ

Yurtiçi		Yurtdışı	
3 aylık	900 TL.	3 aylık	1125 TL.
6 aylık	1800 TL.	6 aylık	2250 TL.
1 yıllık	3600 TL.	1 yıllık	4500 TL.

NOT: Yurtdışı abone ücretine gönderilen ülkeye göre uçak postası ücreti eklenir.

İLAN TARİFESİ

2.4.6. sayfalar (Sütun/snt) 250 TL. □ 3.5.7. sayfalar (Sütun/snt) 300 TL. □ 8. sayfa (Sütun/snt.) 400 TL. □ 8. sayfa renkli (Sütun/snt.) 500 TL. □ Yayın ilanı (Sütun/snt.) 100 TL. □ Doğum, Evlenme, Ölüm (5 sütun/snt.) 500 TL. □ Küçük İlanlar (Kelimesi) 10 TL.

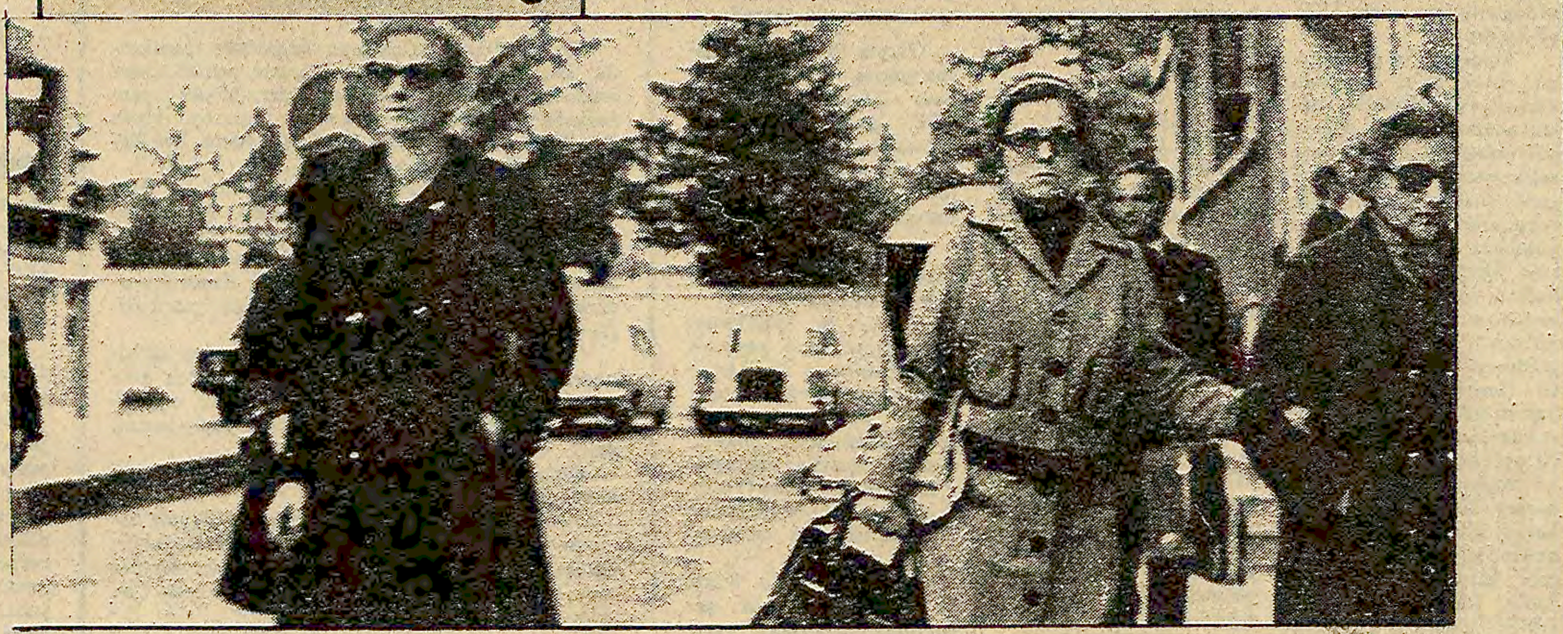
22340-705

NURHAK'TAN KIZILDERE'YE
12 MART
EYLEMCİLERİ ANLATIYOR ④

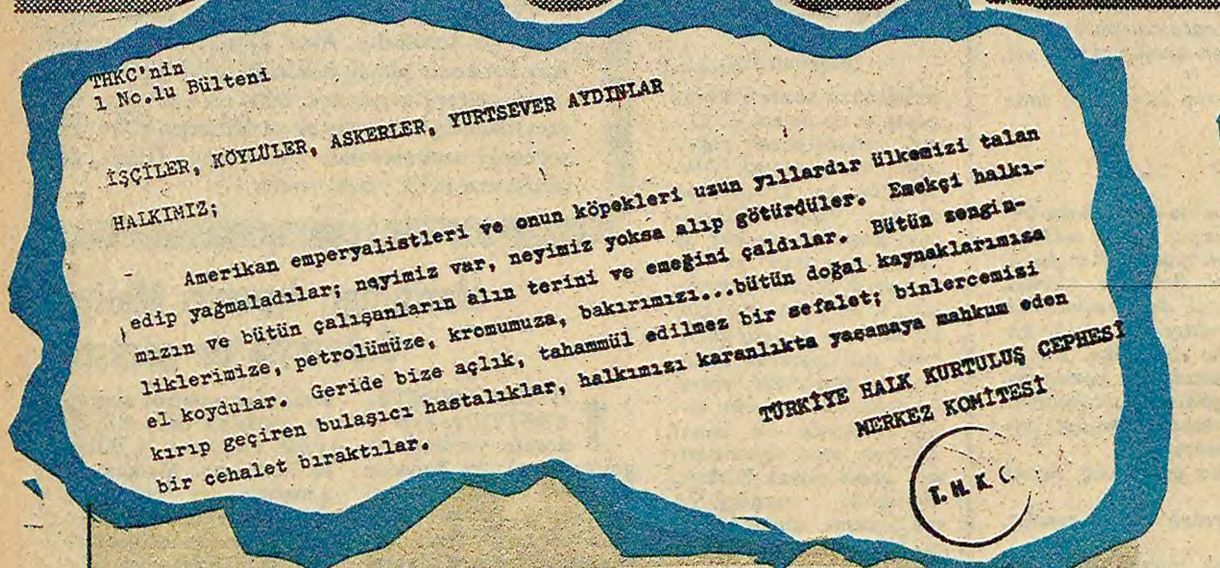
Elrom direndi, Oktay tabancasının kabzasını başına indirdi

Aydınlık
BÜTÜN ÜLKELERİN İŞÇİLERİ VE EZİLEN HALKLAR BİRLEŞİN!

Elrom'un karısı (sağda) ve kızı (solda) Konsolosun eşi saat 13.30'u geçip de kocası gelmeyince telaş içinde kalmıştı.

Ve Elrom kaçırılıyor...

THKC'nin
1 No.lu Bülteni

İŞÇİLER, KÖYLÜLER, ASKERLER, YURTSEVER AYDINLAR

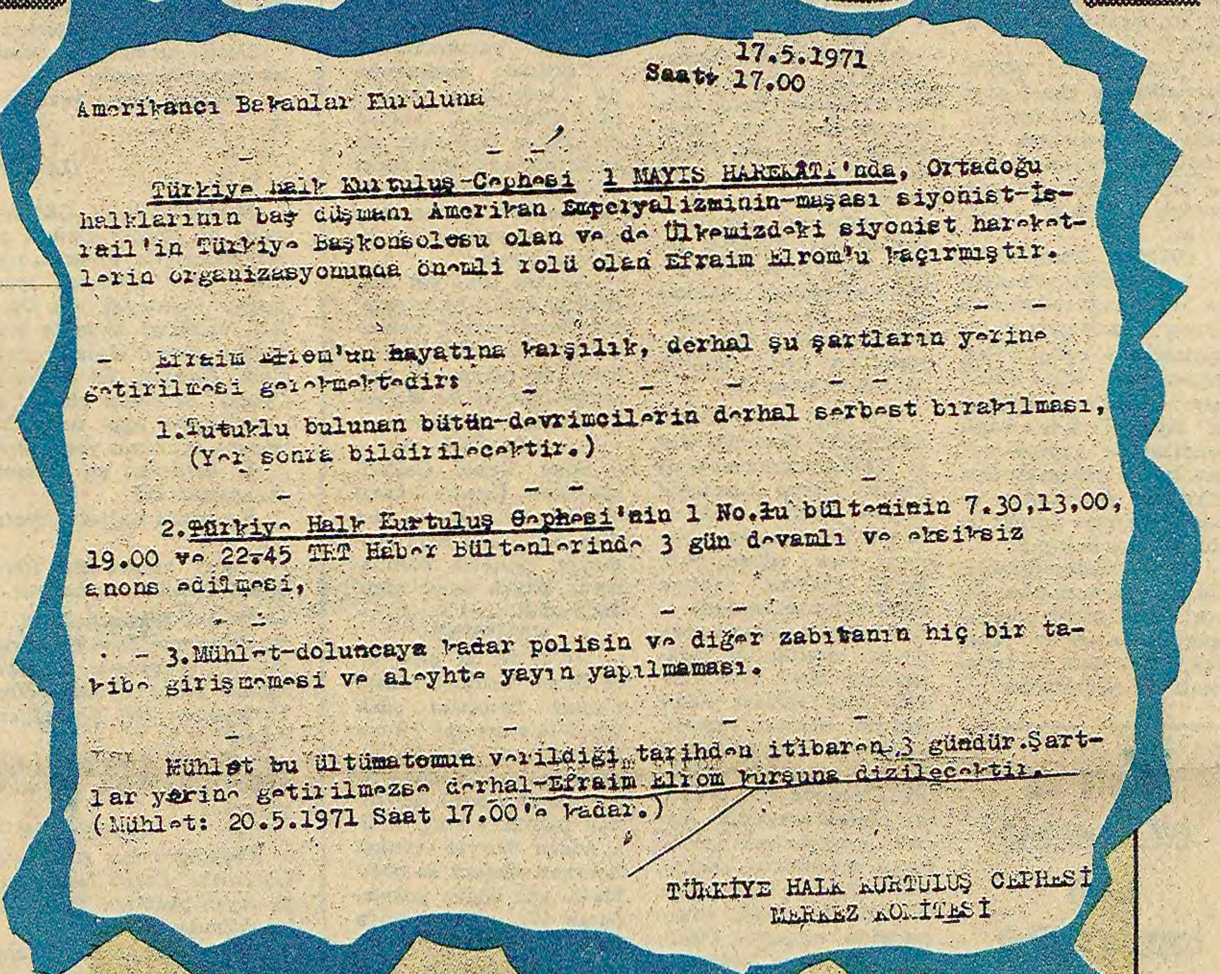
HALKIMIZ;

Amerikan emperyalistleri ve onun köpekleri uzun yıllardır ülkemizi talan edip yağmaladılar; neyimiz var, neyimiz yoksa alıp götürdüler. Emekçi halkımızın ve bütün çalışanların alın terini ve emeğini çaldılar. Bütün zenginliklerimize, petrolümüze, kromumuza, bakırımızı...bütün doğal kaynaklarımıza el koydular. Geride bize açlık, tahammül edilmez bir sefalet; binlercemizi kırıp geçiren bulaşıcı hastalıklar, halkımızı karanlıkta yaşamaya mahkum eden bir cehalet bıraktılar.

TÜRKİYE HALK KURTULUŞ CEPHESİ
MERKEZ KOMİTESİ

T.H.K.C.

Çeşitli yerlere posta ile gönderilen THKP-C'nin 1 No lu Bülteni

17.5.1971
Saat 17.00

Amerikancı Bakanlar Kuruluna

Türkiye Halk Kurtuluş-Cephesi 1 MAYIS HAREKÂTI'nda, Ortadoğu halklarının baş düşmanı Amerikan Emperyalizminin-maşası siyonist-İsrail'in Türkiye Başkonsolosu olan ve de Ülkemizdeki siyonist hareketlerin organizasyonunda önemli rolü olan Efraim Elrom'u kaçırmıştır.

Efraim Elrom'un hayatına karşılık, derhal şu şartların yerine getirilmesi gerekmektedir:

1.Tutuklu bulunan bütün-devrimcilerin derhal serbest bırakılması, (Yer sonra bildirilecektir.)

2.Türkiye Halk Kurtuluş Cephesi'nin 1 No.lu bülteninin 7.30,13.00, 19.00 ve 22.45 TRT Haber Bültenlerinde 3 gün devamlı ve eksiksiz anons edilmesi,

3.Mühlet-doluncaya kadar polisin ve diğer zabıtanın hiç bir takibe girişmemesi ve aleyhte yayın yapılmaması.

Mühlet bu ültimatomun verildiği tarihden itibaren 3 gündür. Şartlar yerine getirilmezse derhal Efraim Elrom kurşuna dizilecektir. (Mühlet: 20.5.1971 Saat 17.00'e kadar.)

TÜRKİYE HALK KURTULUŞ CEPHESİ
MERKEZ KOMİTESİ

Yukarda fotokopisini gördüğünüz THKP-C'nin "Amerikancı Bakanlar Kuruluna" başlıklı bildirisinde şu şartlar ileri sürülmekteydi:
"1. Tutuklu bulunan bütün devrimcilerin derhal serbest bırakılması (Yer sonra bildirilecektir)
"2.Türkiye Halk Kurtuluş Cephesinin 1.No lu Bülteninin 7.30, 13.00, 19.00 ve 22.45 TRT haber bültenlerinde üç gün devamlı ve eksiksiz anons edilmesi.
"3. Mühlet doluncaya kadar polisin ve diğer zabıtanın hiç bir takibe girişmemesi ve aleyhte yayın yapılmaması.
(Mühlet: 20.5.1971 saat 17.00'ye kadar)

■ ***Hayatın garip cilvelerinden biri olarak, bir süre önce kaçırdıkları Mete Has'ın şoförü Elrom olayında da rehin alındı***

■ ***Çayan, Elrom'a İngilizce olarak Türk olduklarını, 20 bin dolar fidye karşılığında kendisini serbest bırakacaklarını söylüyordu***

17 Mayıs 1971... Saat 11.20... Elmadağı... Seyhan Apartmanı...

Mahir Çayan'la Ulaş Bardakçı ellerinde çiçek buketiyle apartmanın zilini çaldılar. Kapıcının otomatiğe basmasıyla kapı açıldı. İçeri girdiler. Zemin kata inen merdivenlere yöneldiler. Aşağı indiklerinde karşılarına iki kapı çıktı. Birinin zilini çaldılar. Kapı açıldı. Silahlarını çekip içeri daldılar. Bir an şaşkınlıkla donup kaldılar. Karşılarında bir kadın korkuyla geri geri çekiliyordu.

Çayan ve Bardakçı kapıcı dairesi yerine Refet Bele'nin eşi Perihan Bele'ye ait daireye girmişlerdi. Biri ev sahibesini silahla salona sokarken, öteki yandaki kapıcı dairesine gidip kapıcıyla ailesini ilk girdikleri daireye getirdi.

Plan ilk adımda aksamıştı. Bu kadar insanı burada bırakıp Elrom'un katına çıkamazlardı. Konsolosu Perihan Bele'nin evinde rehin almaya karar verdiler.

HESAPTA OLMAYAN REHİNELER

Biraz sonra apartmana Hüseyin Cevahir ve Oktay Etiman da geldi. Necmi Demir dışardaydı. Elrom'u beklemeye başladılar.

Oktay bu arada zili çalanlara kapıyı açıyordu. Bazıları Bele'nin dairesine geliyordu. Her gelen silah tehdidiyle salona girmeye mecbur ediliyordu. Bir süre sonra salonda bir ahçı, bir şoför, Perihan Bele'nin kızı, iki kapıcı, bir hizmetçi ve bir de seyyar satıcı toplanmıştı. Hepsi 12 kişiydiler. Yaşlı bir karı koca ile başetmek için hazırlanan eylemciler, hiç hesapta olmayan 12 kişiyi kıpırtısız tutmak zorundaydılar. Ne var ki eldeki silah rehineleri hareketsiz tutmaya yetmişti. Hepsi korkulu gözlerle silaha bakıyorlardı.

ELROM GELİYOR

Saat 12'yi 5 geçe konsolosluk arabası Seyhan Apartmanının önünde durdu. Elrom arabadan indi, zili çaldı. Kapı açıldı. Necmi Demir, Elrom'un arkasından ilerledi. Ancak Elrom kapıyı hemen kapatmıştı. Necmi dışarda kaldı.

Apartmanın giriş holünde Oktay'la Hüseyin, Elrom'un üzerine atıldılar. Onu Perihan Bele'nin dairesine girmeye zorladılar. Ancak Elrom direndi. Oktay tabancasının kabzasını Elrom'un kafasına indirdi. Yüzü bir anda kan içinde kalan konsolosu zorla daireye soktular.

Bu arada Necmi, içeri girebilmek için durmadan zili çalıyordu. Kapı nihayet açıldı. Necmi, Perihan Bele'nin dairesine girdiğinde Elrom'un sokak kapısının arkasında bir sandalyeye oturtulmuş olduğunu gördü. Biraz Arapları andıran tipi dolayısıyla Ulaş'tan kuşkulanmış olacak ki, Çayan Elrom'a İngilizce olarak, Filistinli olmadıklarını, korkacak bir şey olmadığını söylüyordu. Ulaş da içerdeki rehineleri bırakmış Elrom'un başına dikilmişti.

Elrom yaşına göre bitkin görünmüyordu. Biraz heyecanlı ve tedirgindi, o kadar. Necmi gelince Ulaş yerini ona bıraktı.

Mahir Çayan konuşmaya devam ediyordu. Onlar Türk'düler. 20 bin dolar fidye karşılığında kendisini serbest bırakacaklardı. Elrom, Çayan'ın söylediklerini kuşkuyla dinlemekle beraber biraz daha sakinleşmişti.

Onu mutfağa götürdüler. Perihan Bele'den isteyip aldıkları kürk manto ve battaniyelerle birlikte hurca sardılar. Nefes alabilmesi için yüzü açık bırakılmıştı.

Bir yandan da öteki rehinelerin el ve ayaklarını bağlıyorlar, ağızlarını bantla kapatıyorlardı. Salonda rehineler, dışarda ne olup bittiğini anlayamamışlardı.

ZAMAN DARALIYOR

Yanlış daireye girilmesi, birçok kişinin rehin alınması, Elrom'un direnmesi epey zaman yitirilmesine yol açmıştı. 13.30'da Elrom'un şoförü kapıya gelecekti. Acele etmeleri gerekiyordu. Ulaş bir gece önce parkettikleri arabayı apartmanın tam önüne çekmek için dışarı çıktı. Oktay içerde rehinelerin başında kaldı. Mahir, Hüseyin ve Necmi, Elrom'u hurcun içinde dışarı çıkartmak için harekete geçtiler.

Apartmanın giriş holüne geldiklerinde kapının dışında birinin kendilerini gözlediğini gördüler. Bir adam durmuş dikkatle onlara bakıyordu. Endişeli birkaç saniyeden sonra, adamı eşya taşımada yardımcı olması için içeri çağırdılar. Adam hole girer girmez tabancalar burnuna dayandı. Birazdan o da kendini Perihan Bele'nin salonundaki rehinelerin arasında buldu. Adamın, Mete Has'ın Mercedes arabasının şoförü olduğu sonradan anlaşıldı. Bir süre önce kaçırdıkları Mete Has'ın. Bu da hayatın garip cilvelerinden biriydi.

Mahir ve Hüseyin, hurcu ve eşya taşıma görümüne gerçeklik katmak için ellerine aldıkları seyyar satıcı bavulunu, Ulaş'ın kapının önüne getirdiği arabaya yüklediler. Hurç arka koltuğa, bavul ise bagaja yerleştirildi. Araba hızla uzaklaştı.

Perihan Bele'nin kürkü sonradan bir yolu bulunup kendisine iade edilmişti. Seyyar satıcının bavuluna ise aynı özen gösterilmedi. Kamil Dede olaydan saatler sonra gidip, Ulaş'ın uzakta bıraktığı arabadan bavulu aldı. Bavulun içinden çıkan giyecek eşyası daha sonra yıllarca cezaevlerinde bile kullanılacaktı.

Necmi içeri döndü. Oktay'la son rehineleri de bağladılar. Artık, zil 3 kere çalınacak ve onlar da dışarı çıkacaklardı.

Fakat zil çalmadı. Kız arkadaş gecikmişti. Saat tam 13.30 olmuştu. Necmi ile Oktay daha fazla bekleyemeyeceklerdi. Dışarı çıktılar. Onlar çıkarken Elrom'un şoförü konsolosluk arabasının camlarını siliyordu. Şoförün yanından geçtiler, bir dolmuşa binerek Şişli'ye gittiler.

Karşı durakta bekleyen Ziya Yılmaz, onlar uzaklaştıktan sonra olanları daha sonra cezaevinde arkadaşlarına şöyle anlatmıştı:

Konsolosun geciktiğini gören şoför aşağıdan zile basmış, yukardan endişeli bir kadın başı uzanmıştı. Konsolosun karısı kocasının eve gelmediğini, merak ettiğini aşağıdaki şoföre yarı işaret yarı konuşma ile anlatmış, şoför de yine yarı işaret yarı konuşarak konsolosu öğleyin getirip içeri bıraktığını belirtmişti. İki taraf da birbirlerine inanamamış ve karşılıklı işaretleşmeler bir süre tekrarlanmış. sonunda konsolosun arabasından indikten, apartmana girdikten sonra başına bir iş geldiği anlaşılmıştı. Anlaşılır anlaşılmaz da kıyamet kopmuştu.

BİLDİRİLER DAĞITILIYOR

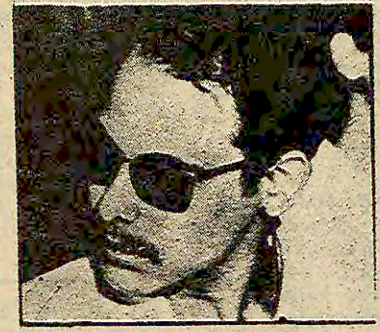
Necmi Demir, Şişli'den tekrar bir arabaya bindi ve Mis Sokağındaki evine geldi. Daha önceden hazırladıkları üç bildiriyi aldı. Bunlardan birini Harbiye'deki radyo binasının önündeki çöp bidonuna, birini THA'nın önündeki, kağıt rulolarının arasına, üçüncüsünü de Milliyet gazetesinin önüne park edilmiş bir arabanın altına attı. Sonra her üç yere telefon ederek, İsrail Başkonsolosunun THKP—C tarafından kaçırıldığını, kaçırılış amacının açıklandığı bir bildirinin tarif ettiği yere bırakıldığını bildirdi.

Daha sonra THKP—C'nin devrim stratejisini ve eylemlerini açıklayan "1 No.lu Bülten" den 100 kadarı önemli şahsiyetlere posta ile gönderildi.

YARIN: Elrom kaçırıldıktan sonra

Mahir Çayan

Ulaş Bardakçı

17 Mayıs 1971 günü saat 11.00 sularında iyi giyimli, kibar tavırlı iki genç ellerinde çiçeklerle Seyhan Apartmanının zilini çaldılar.

4 SILAHLI, ISRAIL KONSOLOSUNU KAÇIRDI

Saldırganlar, failler Hamza Özkan, muhtemelen Cahit Töre, Ayhan Yalım ve arkadaşları olduğunu açıkladı...

KONSOLOS, "EICHMANN" OLAYINDA ÖNEMLİ ROL OYNAMIŞTI

İstanbul'da bir konsolos kaçırılacağı, İçişleri Bakanının kulağına kadar gitmişti. Ne var ki, THKP-C'nin ününü Türkiye kamuoyuna duyurmak üzere yapılan eylemin ilk anda Deniz Gezmiş Grubunun işi olduğu sanılıyordu.

açıkça — DOĞAN YURDAKUL

Cevapsız kalan sorular

Geçen akşam TV'deki basın toplantısını izlediyseniz, herhalde benim gibi sizler de Ecevit'in sorularımızı cevapsız bıraktığını düşünüyor olmalısınız.

Çekimde çalışan teknisyen arkadaşların söylediklerine göre, 100 dakika süren basın toplantısının 17 dakikasında biz 6 gazeteci, 83 dakikasında ise Ecevit konuştu.

Cevap vermedi demiyorum. Hem 83 dakika cevap verdi. Ama kendi istediklerini söyledi. Bizim sorular, izleyicilerin merak ettiği konular ise cevapsız kalmış oldu.

—İki büyük parti neden biraraya gelemiyorsunuz?

—AP yanaşmıyor da ondan.

—Parlamento neden çalışmıyor?

— AP "Tek yol devrim" der gibi "tek yol benim dediğim" diyor da ondan.

—Türkiye'nin bu duruma gelmesinde sizin hiç mi kusurunuz yok?

—Bütün kusur Demirel'indir.

—"Sen dedin, Ben dedim" kavgasını ne zaman bırakacaksınız?

—Bundan biz de şikayetciyiz (!)

* * *

Bir soruya karşılık Ecevit "IMF dünyanın gerçeğidir. Bunu kabul etmek gerekir. Önemli olan IMF'den kredi almak değil, ulusal yararlarımızdan ödün vermemektir" diyor.

Nedir IMF'nin en fazla istediği ödün? IMF'nin istekleri arasında halkın hayatını en kötü etkileyeni?

—Devalüasyon yapmak ve bunun yükünü halkın sırtına yıkmak.

Cumhuriyet'te günlerdir Yalçın Doğan yazıyor okuyoruz.

Ecevit hükümeti kurulduktan bir ay sonra Bakanlar Kurulunda devalüasyon tartışılıyor. Ecevit, "başka çare bilen varsa söylesin" diyor. Aynen bugün Demirel'in dediği gibi.

Sonuç: 1 Mart 1978'de yüzde 33 devalüasyon.

Yetmiyor, 10 Nisan 1979'da işçi dövizlerinde 47 lira uygulaması. 22 ayda toplam yüzde 115 devalüasyon. Paranın değerinin bu kadar düşürülmesinin sonucunu halkın sırtından çıkarmak mı?

Rakamlarını basın toplantısında verdik 22 aylık Ecevit iktidarında işçinin, köylünün, memurun, esnafın, milli gelirden aldığı pay sürekli olarak düşüyor. Karaborsacının, vurguncunun aldığı artıyor.

Ecevit bunlara karşılık da "Doğrudur, milli gelir dağılımındaki adaletsizliği gideremedik. Enflasyondan da hep karaborsacılar yararlanıyor" diyor.

—Neden?

—Düzen bozuk, köklü düzen değişikliği yapmak gerekir.

—"Düzeni değiştireceğiz" diyerek geldiniz, 22 ay iktidarda kaldınız?

—Çoğunlukta değildik. Ama yine de dar gelirlilerin ücretlerinde bir artış sağladık.

—Öyleyse 14 Ekim seçimlerinde halk neden size oy vermedi?

—İstediklerimizi yapamamıştık, 14 Ekim çok erken gelmişti.

Sonuç olarak Ecevit'in önlem paketinin de, Demirel'in paketinin de acısını halk çekiyor. Biz yaşadığımız hayat açısından arada hiç bir fark göremediğimizi söylüyoruz.

"İkisini de mukayese etmek hakça olmaz" deniyor. "Çünkü onların uyguladığı Güney Amerika modeli!"

İşte, cevap alamadık dememizin nedeni de bu.

Siz bunları cevap olarak kabul ettiniz mi, sevgili okurlar?

TV'de HABER YORUM MAGAZİN

20.40 DENİZİN KANI

Yugoslavların belgesel türünde yaptıkları Yalıkavak köylüleri, süngercileri kendilerini oynadılar.

Yerli dizi bu gece sona eriyor
Yugoslavlar Denizin Kanı'nı film yaptılar

Tarık Dursun K'nın romanından TV'ye uyarlanan dizi film Denizin Kanı bu gece sona eriyor. Ama yakında TV'de Sinemada bu kez Yugoslav filmi olarak tekrar izleyeceğiz.

Yugoslav filmcilerinin yaptıkları belgesel Denizin Kanı'nda bütün bir Yalıkavak Köyü ve gerçek süngerciler kendi yaşamlarını oynuyor. Belgesel film dalında ünlü Yugoslav rejisör Koço Netkov'un gerçekleştirdiği Denizin Kanı bu ay Belgrad Uluslararası Belgesel Filmler Festivalinde yarışacak.

Rejisör Koço Netkov "Britanica Ansiklopedisi" adına "Ohri Gölü Balığı" belgeselini bitirdikten sonra Türkiye'ye gelmiş ve Türkiye'de 11 günlük bir çalışma sonucu Denizin Kanı'nı gerçekleştirmişti.

Belgrad Belge Filmleri Festivaline katılacak Denizin Kanı, bütün dünya televizyonlarında gösterilecek.

15.00 AÇILIŞ

15.55 DÜNYA ARTİSTİK PATİNAJ ŞAMPİYONASI

16.55 HABERLER

17.00 FLİPPER

Dizinin "TUZAK" adlı bölümünü izleyeceğiz.

17.25 BARANA

Kırkgözeler Köyüne ait bir filmle başlayacak programda şeker başı töreninin 1.bölümü gösterilecek, oyun ve giysiler tanıtılacak.

17.55 İNGİLİZ LİG KUPASI FİNALİ

20.00 HABERLER

20.40 DENİZİN KANI

Dizinin 5. ve son bölümü yayınlanacak.

21.35 İLDEN İLE

Bursa Kılıç Kalkan ekibinin de yer aldığı program Bursa ilini tanıtıyor. Programa katılan sanatçılar sırasıyla şu parçaları okuyacaklar: Seyit Ali "Cezayir menevşesi tutam tutam", "Arpa ektim olacak", Taner Şener "Bursa'nın ufak tefek taşları", "Senin yazın kışa benzer" "Şu yakın dünyayı aşksız geçirme", Rüçhan Çamay "Bekliyorum, bekliyeceğim", Serpin Nur "Muhtacım", Şahin Gültekin "Bindim atın birine", "Zeytin yağlı yiyemem", Seha Okuş "Mavi yelekli yarim", "Cici papucum", Seha Şahin "Bahçede Erik Dalı", Çetin Alp "Son defa görsem", Nurhan Damcıoğlu "Beyaz gerdan", Atilla İçli "Geçelim Yoldan geçelim", "Ben yemenimi al isterim", Sibel Hotin "Bir yer arıyorum"

22.35 SAINT'İN DÖNÜŞÜ

Polisiye dizinin bugünkü bölümünde kendi başına çalışan gizemli dedektif Templer, önemli bir buluşu nedeni ile ilgi çeken bir bilim adamının koruyuculuğunu kazıyla dostluğu yüzünden kabul eder. Ama bilim adamı Templer'in koruyuculuğunu istememektedir. İşe İngiliz gizli servisi de karışır.

23.25 HABER PROGRAM